

Täiskasvanute
hingamispäevakooli õppetükid
aprill • mai • juuni 2019

Ajajärgud PEREKONNAELUS

Originaali pealkiri:

Family Seasons

Claudio ja Pamela Consuegra

© Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverents. Kõik õigused kaitstud.

Ühtki osa Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükist ei või üksikisik ega üksus toimetada, ümber teha, muuta, kohendada, tõlkida, paljundada või kirjastada ilma SPA Peakonverentsi eelneva kirjaliku loata. SPA PK volitab divisjonide ametnikke korraldama Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide tõlkimist vastavate juhtnööride kohaselt. Tõlgete ja nende publikatsioonide autoriõigus jääb Peakonverentsile. „Seitsmenda päeva adventistid“ ja „adventistid“ ning leegiga logo on SPA PK registreeritud kaubamärgid ja neid ei või kasutada ilma Peakonverentsi eelneva loata.

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

Tõlge: AKEL 2019

Tõlkija: Mall Kaaver

Toimetaja: Ly Kaasik

Küljendus: Kaile Tuvi

Kaaned: Justinen Greative Group

Trükitud Euroopa Liidus

Sissejuhatus

Elu aastaajad

Kuues loomispäev oli lõppemas. Esimese viie päevaga oli maailm muudetud kaosest täiuslikult ilusaks. Pimeduse asemel oli valgus. Veed olid tõmbunud tagasi, kui Jumal veele ütles: „Siiani sa võid tulla, mitte edasi, siin vaibugu su uhked lained!“ (li 38:11). Kuiv maa oli nagu värvikirev ja lõhnav lõuend. Igat liiki linnud lendlesid ringi ning kalad ja mereloomad ujusid ja pladistasid oma vesises kodus. Igat seltsi ja liiki maismaaloomad jooksid, hüppasid või rippusid jäsemetega puude otsas, olenevalt sellest, kuidas Looja oli nad loonud. Siis tehti lõpuks inimesed, Jumala enda näo järgi, ainulaadseiks olevusteks, erinevaks kõigest muust maa peale loodust.

Kui Jumal valmistas ette esimest seitsmenda päeva hingamispäeva Maal, siis vaatas Ta oma kätetööd ja kuulutas selle kõik „väga heaks“ (1Ms 1:31).

Kui siin oleks ometi loo lõpp – täiuslik maailm täiuslike inimestega, igavesti nii! Mõtlet: Aadamal ja Eeval oli ju palju lapsi ja siis lapselapsi ja lapselapse-lapsi, kelle kasvamist oleksid nad näinud lõputu arvu põlvkondade jooksul, ning igaüks neist kasvatanuks üha esimese inimpaari rõõmu ja samuti Jumala rõõmu. See on stsenaarium, mida mina ja sina, elades patuses maailmas ja tundes ainult seda, vaevu ette suudame kujutada.

Nii on seetõttu, et meie kujutlusvõimet on vorminud hoopis teistsugune maailm kui see, mille Jumal alguses lõi. Kuivõrd erinevad on need kaks maailma, maailm enne pattu ja maailm pärast seda? Lihtsalt üks näide. Ellen White kirjutas, et „närtsivas lilles ja langevas lehes esimesi kõdunemise märke nähes tundsid Aadam ja tema kaaslane [Eeva] sügavamat leina, kui tunnevad inimesed tänapäeval oma surnuid mattes. Õrnade, habraste lillede surm tegi tõesti kurvaks, kuid nähes sihvakatelt puudelt lehti langemas, meenus elavalt karm tõsiasi, et nüüdsest peale on kõige elava osaks surm.“ – Patriarhid ja prohvetid, lk 62. Me ei reageeri langevat lehte nähes sedasi, sest ainult patuses maailmas elades oleme hakanud surma ja kannatusi võtma elukaare paratamatu osana.

Käesoleva veerandaasta õppetükk räägibki selles patuses maailmas meie jaoks nüüd olemas olevast elukaarest. Hakkame oma elukaart vaatama sellest kohast, kuhu suurem osa meist paigutub – perekonnast.

Inimesed loodi Eedenis perekondlikuks: esiteks abielumees ja -naine ning siis lapsed, kellel olid oma lapsed. Niimoodi on meie maa ajalugu kestnud tänase päevani. On tõsi, et paljud lood Piibli algupoolel – Aadamast ja Eevast, usuisadest, Taaveti dünastiast – on kõik jutustatud perekonna ja peresuhete

kontekstis. Kogu Piibli kestel aitavad perekonnad ühel või teisel viisil raamistada lahtirulluvaid sündmusi. See pole üllatav, sest meie igaühe elukaar kulgeb mingil moel perekonna taustal.

Vaatamata kõikidele jõududele, mis perekonnale nii minevikus kui ka täna sel päeval vastu töötavad (näiteks piibliaegne mitmenaisepidamise tava, mis perekonna stabiilsust küll ei suurendanud), ning vaatamata püüetele ümber sõnastada perekonna täpne mõiste, kestab perekond edasi. Ja peabki seda tegema. Sealt saime ju alguse ning sageli on see suurim jõud hea või halva suunas, mis meie elu vormib. Perekond määrab ka selle, kuidas reageerime väljakutsetele, millega eri elujärgudel silmitsi seisame.

Nii, nagu iga üksikisik on omamoodi, nii on ka iga perekond. Seepärast osutab käesoleva veerandaasta õppetükk Piibilil põhinevatele ideedele, mis (see on meie lootus ja palve) aitavad kaasa tugevama perekonna moodustumisele elu igas järgus.

Claudio ja Pamela Consuegra teenivad pereteenistuse juhtidena Põhja-Ameerika Divisjonis. Nad on teeninud kogudust mitmesuguste ülesannetega rohkem kui 30 aastat.

Elurütmid

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 1. ptk; 1Ms 8:22; 9:10; li 1:13–19; Ap 9:1–22, Fl 1:6; Rm 8:1.

Juhtsalm: „Igale asjale on määratud aeg, ja aeg on igal tegevusel taeva all“ (Kg 3:1).

Üks ilusaim luule, mis kirja pandud, tuli kuningas Saalomoni sulest: „Igale asjale on määratud aeg, ja aeg on igal tegevusel taeva all: aeg sündida ja aeg surra, aeg istutada ja aeg istutatut kitkuda; aeg tappa ja aeg terveks teha, aeg maha kiskuda ja aeg üles ehitada; aeg nutta ja aeg naerda, aeg leinata ja aeg tantsida; aeg kive pilduda ja aeg kive koguda, aeg kaelustada ja aeg kaelustamisest hoiduda; aeg otsida ja aeg kaotada, aeg hoida ja aeg ära visata; aeg rebida ja aeg ömmelda, aeg vaikida ja aeg rääkida; aeg armastada ja aeg vihata, aeg sõjal ja aeg rahul“ (Kg 3:1–8).

Neis sõnades sisaldub väga palju inimeseks olemist – elujärgud, meie elu rütmid. Jah, meie elu liigub läbi järkude, läbi muutuste ja see läbimine algab meie sünnihetkest. Mõnikord on muutused head, mõnikord mitte; mõnikord me kontrollime neid, mõnikord mitte. Vaatleme sellel nädalal rütme oma elus, mis mõjutavad eriti meid ja ka meie perekonda.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. aprilliks.

Piibel algab algusega ning just seepärast on seal sõna: „Alguses...” (1Ms 1:1). Kogu esimese peatüki tähelepanu on ju Maa muutmisel „tühjast ja paljast” (1Ms 1:2) maailmaks, mille kohta Jumal ise kuuendal päeval ütles, et see oli „väga hea” (1Ms 1:31). Nii et siinne algus on meie maailma algus.

Loe läbi 1Ms 1. peatükk. Kuigi toimub nii palju, küsi endalt: Kas siin on ainsatki vihjet juhuslikkusele või mutatsioonile või tehakse kõike väga kindla korra järgi, õigel ajal ja õiges kohas? Mida räägib su vastus Jumala iseloomu kohta?

Ellen G. White kirjutas, et „taeva esimene seadus on kord” (Signs of the Times, 8. juuni 1908); ilmselgelt on maa peal samuti. Ehkki patt on loodusesse vahele seganud, on kord, rütm ja regulaarsus teatud määral ikkagi olemas.

Loe 1Ms 8:22. Kuidas näeme siin korda?

Isegi pärast pattulangemist tulevad ja lähevad aastaajad üldiselt korrapäraselt. Niisiis, koos taevas olevate valgustega, see tähendab päikese ja kuuga, mis „eraldavad päeva ööst” ja tähistavad „seatud aegu, päevi ja aastaid” (1Ms 1:14), on olemas aastaajad, osana Jumala loodud maailma loomulikest rütmidest. Ja ehkki me nüüd ainult vilksamisi näeme, annab Js 66:23 mõista, et ka uues taegas ja uuel maal on oma rütmitaju.

Mõtle sellele, kuidas hingamispäev oma võimsal korrapärasel moel mõjutab sinu elu, eriti perekonnaelu, ükskõik mis vormis see olemas on. Millised selged eelised tulenevad mitte ainult hingamispäevast, vaid ka regulaarsusest, millega see igal nädalal saabub?

Teadlased räägivad millestki, mida nimetatakse ööpäevaseks rütmiks – on olemas bioloogilised rütmid (mõnikord kutsutakse neid „keha kellaks“), mis reguleerivad meie keha funktsioone. Võib öelda ka nii, et mõningal määral on regulaarsus isegi meie kehas olemas. Nii et mingisugusel kujul on rütm kõikjal meie ümber ja ka meie sees.

Millised on need etteaimatavad elujärgud, mida on mainitud Pühakirja järgmistes kirjakohtades, ning kuidas on need otseselt seotud perekonnaeluga?

Kg 3:2 _____

1Ms 21:8; Km 13:24 _____

Ps 71:5; Öp 5:18 _____

1Ms 15:15; Km 8:32 _____

Ps 90:10 _____

Elu kahe olulisima etapi – sünni ja surma – vahel läbime kõik mitmesuguseid perioode, mis inimeseti erinevad. Osa lapsi ei ela pärast sündimist kaua; teised saavad täiskasvanuks ning elavad küpse vanaduseni. Lapsed kasvavad ja arenevad oma tempos. Mõni hakkab käima või rääkima varem kui teised. Osa suudab käia koolis ja saada täiskasvanuna mõne ala spetsialistiks, samas pühendavad teised oma aja muudele töödele. Mõni loob perekonna ja teised ei pruugi kunagi abielluda või pole neil lapsi.

Maakeral on miljardeid inimesi ja ehkki meil kõigil on palju ühist (vaata Ap 17:26), on igaüks meist isiksus ning seepärast on igaühe elu erinev.

Teatud mõttes on need erinevused tähtsad, sest teevad igaühe meist ainulaadseks, mis tähendab, et meist igaühel on edasi anda midagi sellist, mida teistel ei ole. Lühidalt: erinevused võimaldavad meil olla õnnistuseks kaasinimestele. Näiteks saavad nii noor kui ka vana kasu sellest, mida kummalgi teisele pakkuda on: „Noorte meeste uhkuseks on jõud, aga vanade ehteks on hallid juuksed“ (Öp 20:29). Ükskõik, millises elujärgus oleme (ja hoolimata meie erisustest) on meil kõikidel midagi pakkuda – mitte üksnes Issandale, vaid ka üksteisele.

Ükskõik, milline su elu praegu on, mida saad teha selleks, et olla kellelegi õnnistuseks? Miks mitte pingutada teadlikult jõudu selle nimel, et olla õnnistuseks, eriti kellelegi oma perekonnast?

Loe li 1:13–19; 2:7–9. Mis juhtus Iiobiga? Mil moel peegeldub temaga toimunud see, mis juhtub mingil viisil igaühega kas varem või hiljem?

Kreeka filosoof Herakleitos teatas, et „peale muutuse pole siin midagi jäävat“. Just siis, kui näib, et kõik läheb hästi, juhtub midagi ootamatut. See võib olla töö või kehaliikme kaotus, haigus, mis aheldab meid voodisse või toob varajase surma, tulekahju kodus, autoavarii või kukkumine lemmikloomaga jalutama minnes.

Muidugi ei ole kõik muutused negatiivsed. Võib-olla viib tööl edutamine paremate majandustingimusteni. Või kohtad kedagi, kellest saab sinu abi-kaasa – see on muutus, mida paljud peavad teretulnuks.

Nii või teisiti, meie elu võib mööduda rutiinis ja rütmis, kui see kõik äkki ja ootamatult katkestatakse.

Kindlasti ei oodanud Iiob niisugust uut ajajärku oma elus. Piibel kirjeldab teda meheks, kes oli „vaga ja õiglane, ta kartis Jumalat ja hoidus kurjast“ (li 1:1). Teame ka seda, et ta oli abielus, tal oli seitse poega ja kolm tütart ning ta oli väga rikas (li 1:2, 3). Ajaks, mil jõuame Iiobi raamatuga poole peale, on ta läbi elanud vähemalt kuus suurt kaotust: ta on kaotanud varanduse, tööjõu, lapsed, tervise, naise toetuse ja sõpradepoolse julgustuse. Tema maailm on pöördunud pahupidi ja perekonnaelu on purunenud.

Iiobiga toimunu oli päris äärmuslik, aga kes meist poleks kogenud mõnd väga negatiivset ootamatust? Elu läheb hästi, kuni äkki ja ette hoiatamata muutub kõik täiesti ning meie elu – ja meie perekonnaelu – ei pruugi enam kunagi olla samasugune.

See pole midagi uut. Aabel arvatavasti ei oodanud, et ta mõrvatakse, ja Joosep ei osanud küll oodata, et ta müüakse Egiptusesse orjaks. Mõlema loo puhul olid äraandjateks pereliikmed ja mõlema loo puhul mõjutas see, mis juhtus, väga palju teisi pereliikmeid. Pühakirjas on külluses näiteid inimestest, kelle elu ja perekonda muutis ootamatu juhtum väga palju.

Kuidas on usk aidanud sind katsumuste keskel, mis sinu elurütmi ootamatult katkestasid?

On tõsi, et inimesed on enamasti harjumustest sõltuvad olevused. Me toimetame püsivalt omamoodi ning mida vanemaks saame, seda raskem on oma teguviise muuta.

Me ei muutu tõesti kergesti. Kui paljud abielunaised on aastaid kurtnud: „Olen püüdnud oma abikaasat muuta, aga...“? Ometi on Jumal ametus meie muutmisega, mitte niivõrd meie isiksuse, küll aga kindlasti meie iseloomu muutmisega. See on ju suures osas lunastusplaani sisu: Jumal teeb meid uueks inimeseks Temas.

Missugune suur muutus toimus Tarsosest pärit Saulusega ja kuidas see juhtus? Ap 8:1, 3; 9:1–22; Gl 1:15–17.

„Kui Saulus end täielikult Püha Vaimu veenvale väele allutas, nägi ta oma elus esinevaid vigu ning mõistis Jumala käsu kaugeleulatuvaid nõudeid. Endise enesekindla ja uhke variserina oli ta veendunud, et on õigeks mõistetud oma heade tegude kaudu. Nüüd aga kummardus ta Jumala ees väikese lapse alanduse ja lihtsusega, tunnustades oma väärtusetust ning toetudes ristilöödud ja ülestõusnud Õnnistegija teenetele. Saulus igatses tulla täielikku kooskõlla ja ühendusse Isa ning Pojaga. Oma tungivas soovis leida andestust ja vastuvõtmist saatis ta tuliseid palveid armutrooni poole.

Selle kahetseva variseri palved ei olnud asjatud. Tema südame salajasimad mõtted ja tunded muudeti jumaliku armu läbi; tema iseloomu õilsaimad omadused toodi kooskõlla Jumala igaveste eesmärkidega. Kristus ja Tema õigus said Saulusele tähtsamaks kui terve maailm.“ – Ellen G. White, Apostlite teod, lk 119, 120.

Isegi kui meie uskutuleku kogemused pole nii dramaatilised nagu Sauluse oma, on meil igaühel oma lugu, see kogemus, kuidas Issand on meie muutmisel tegutsenud, et teha meist sellised inimesed, kes peaksime teadupärast olema.

Jah, see protsess võib olla pikk ja mõnikord on kerge kahelda, kas me üldse kunagi muutume. Sellistel kordadel on väga tähtis mõtiskleda kahe piiblisalmi üle ja neid enda kohta käivaks pidada.

Loe Fl 1:6 ja Rm 8:1. Millised kaks suurt töötust on neis salmides ja kuidas sobituvad need kristlase kogemusse?

Piibel on raamat suhetest. Jumal lõi meid, et oleksime suhetes teistega. Tõepoolest elavad väga vähesed meist täielikus isolatsioonis. Esiteks pole keegi meist ilma teisteta ellu astunud. Ka pärast sündimist vajasime kaas-inimesi, et nad meie eest hoolitseksid – vähemasti teatud vanuseni, millest alates saame teoreetiliselt oma käe peal hakkama. Aga isegi siis, kui tuleme täiesti ise toime, kes seda tahaks? Enamik meist vajab ja ihkab kaaslast ning teiste inimeste seltsi. Kuigi lemmikloomad, nagu näiteks koerad, võivad olla vaimustavad kaaslased, avaldavad lõpuks kõige sügavamat, mõtestatumat ja elumuutvat mõju kaasinimesed. Pole siis ime, et perekond ja perekonnasuhted on meie olemasolu jaoks nii olulised.

Kuna enamik meist suhtleb kaasinimestega, sageli kogu aeg, võivad need koostoimed mõjutada ja sageli mõjutavadki meie elu muutusi ning rütme. Koostoime töötab kahte moodi: teised avaldavad meiega suheldes meie elule mõju. Samas võime meie teistega suheldes avaldada nende elule mõju. Ja kas me seda tajume või mitte (paljudel kordadel ei taju), võivad need vastastikused mõjutamised kummaski suunas olla nii head kui ka halvad. Seega on väga oluline hoolitseda juba eelnevalt selle eest, et meie paratamatu mõju kaasinimestele oleks alati hea; eriti neile, kellega oleme lähedasimad, tavaliselt oma pere liikmetele.

Loe järgmisi kirjakohti. Mida räägivad need meie ja kaasinimeste vastastikusest mõjust? Rm 15:7; Ef 4:2, 32; 1Ts 3:12; Jk 5:16.

Siin toodud põhimõte on mitmeti lihtne. Kui meie käitume kaasinimestega kenasti, sõbralikult ja kaastundlikult, siis avaldame neile positiivset mõju, lausa hetkeni, kus me saame nende elu muuta väga positiivses suunas. Meie jaoks on tohutu eesõigus teha kaasinimeste jaoks midagi sarnast nagu Jeesus, kes muudab inimeste elu väga positiivsel viisil. Tuletagem veelkord meelde: meie mõju saab kas või peenelt olla nii heaks kui ka halvaks. Ja kus mujal väljendub see mõju – peenelt või mitte – rohkem kui meie perekonnas.

Vaata Jeesuse kahte sõnumit: Lk 11:34 ja Mk 4:24, 25. Mida ütlevad need selle kohta, kui tähtis on, mismoodi suhtleme kaasinimestega?

Toetav mõte: Mõtle muutustele, mis ilmnesid Kristuse jüngerite elus siis, kui nad viibisid koos Temaga. Enamik neist polnud kuigi haritud; nad olid lihtsad inimesed, harjunud oma juudiusu õpetuste ja traditsioonidega, kuid nüüd esitas neile väljakutse Galilea Õpetaja. Nad tundsid kadedust (Mt 20:20–24) ja vastasseisu (Jh 3:25); tundus, et neil puudus usk (Mk 9:28, 29), nad jätsid Jeesuse lausa maha (Mt 26:56) ja salgasid Ta ära (Mt 26:69–74). Samal ajal kasvasid nad vaimulikult nii, et inimesed tajusid seda, kui Peetrus oli olnud koos Jeesusega (Mt 26:73), ning isegi Suurkohtu liikmed imestasid, kui nad said teada, et Peetrus ja Johannes olid „õppimata ja lihtsad mehed... Nad tundsid ära, et need mehed olid olnud Jeesuse kaaslased“ (Ap 4:13).

Mõtle ka uskumatult suurele mõjule, mis meil saab oma peres olla, elades nii, et teised pereliikmed tunneksid meid nähes ära, kui „oleme olnud Jeesusega“.

Mida ütlevad need Ellen G. White'i sulest pärinevad sõnad mõju kohta kodus? „Kodu võib olla lihtne, kuid alati saab see olla koht, kus räägitakse elurõõmsaid sõnu ja tehakse lahkeid tegusid, kus viisakus ja armastus on alalised külalised.“ – Adventkodu, lk 18.

Küsimused aruteluks:

1. Loe Kg 3:1–8. Mida need salmid ütlevad ning kuidas rakendad selle põhimõtte oma ellu ja kogemusse?
2. Rääkige klassis mõnest elumuutvast kogemusest, mille olete läbi teinud. Vestelge sellest saadud õppetundidest, ning, kui on sobiv, siis õppetundidest, mida te *pidanuks* õppima, aga ei õppinud. Mida õppisid kogemustest sellist, mida sa varem ei teadnud? Rääkige ka sellest, kuidas need elumuutvad kogemused teie perekonda mõjutasid. Mida te ka nendest õppetundidest teada saite?
3. Mil viisil elaksid sa praegu siis, kui Kristus ei oleks su ellu tulnud? Kas see oleks praegusest teravalt erinev? Mida peaks see rääkima Kristuse väest meid muuta?

Misjonäri rõõmupäevik

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

See aasta poleks saanud Palmeri (Alaska) põliselaniku Elisa Albertseni jaoks hullemini minna; ta lahkus paljutöotavast naistejuuksuri ametist, et tegutseda vabatahtlikuna Marshalli Saarte misjonikoolis.

Kui kooliaasta oli kestnud kolm kuud, tuli ta õhuteed pidi tagasi Ameerika Ühendriikidesse toimetada, sest ta nihestas põlvekedra seitsmenda päeva adventistidele kuuluvas Ebeye koolis jalgpalli mängides.

Möödus neli kuud Ameerika Ühendriikides ja Elisa oli veel taastumas, kui mõistis, et ta peab murdma oma õpilastele antud lubaduse tulla enne kooliaasta lõppu nende juurde tagasi.

Siis läksid tema ja ta kauaaegse poiss-sõbra teed lahku.

Pettununa ja heitunud otsustas Elisa paastuda 40 päeva nii, et ei kuula ilmalikku muusikat, ei loe ilmalikke raamatuid ega vaata filme, vaid sukeldub Piiblisse ja adventkoguduse kaasasutaja Ellen G. White'i kirjutistesse. Just siis alustas ta rõõmupäevikuga.

„Tahtsin üles lugeda 1000 andi, mida Jumala on mulle andnud,“ ütles ta.

Päevased sissekanded rõõmupäevikusse algasid lihtsate asjadega. Elisa kirjutas, et ta oli tänulik puhta vee ja aknast paistva päikese pärast. Kirjutamist jätkates tuletas ta meelde apostel Pauluse sõnu: „Rõõmustage alati“ (1Ts 5:16). Kui ta leidis, et tema koera kausis kihas toit sipelgatest, mõtles ta: „Täitsa masendav. Ma vihkan sipelgaid!“ Siis meenus talle rõõmupäevik ning ta vaatas toimekaid sipelgaid tähelepanelikult ja imetles nende visadust, meeskonnatööd ja suutlikkust kanda endast mitu korda suuremaid koormaid. Oma rõõmupäevikusse kirjutas ta: „Täna Jumalat sipelgate eest. Jumalaga koos saame ellu viia asju, mis on meist palju suuremad.“

Elisa leidis rõõmu ka muudes negatiivsetes olukordades. Kui keegi teda kritiseeris, kirjutas ta: „Aitäh selle kriitilise sõna eest, sest see suunab mu rajale, mis mind viimistleb ja Sulle lähemale tõukab.“

Ta tänas Jumalat põlvekedra nihestamise pärast, kui taipas, et Jumal tegi teda selle vigastuse kaudu vaimselt ja füüsiliselt tugevamaks.

Elisa on nüüd 21aastane ja töötab jälle Ebeyes teise klassi õpetajana. Ta võttis rõõmupäeviku taas esile pärast saarel ringelnud gripi saamist.

„Kui kaotasin hääle, ütlesin ma: Tänu Jumalale, sest nüüd saan ma oma lapsi rohkem kuulata,“ teatas ta.

Osa 2018. aasta teise kvartali kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest aitas seitsmenda päeva adventistidele kuuluval Ebeye koolil remontida lagunevaid klassiruumi. Täname teid misjoniannetuste eest.

Valikud, mida langetame

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ef 1:1–4; Mt 22:35–37, Mt 7:24, 25; Õp 18:24; 1Kr 15:33; Kg 2:1–11.

Juhtsalm: „Aga kui teie silmis on halb teenida Issandat, siis valige endile täna, keda te tahate teenida: kas neid jumalaid, keda teie vanemad teenisid teisel pool jõge, või emorlaste jumalaid, kelle maal te elate? Aga mina ja mu pere, meie teenime Issandat!“ (Jos 24:15).

Olete kunagi märganud, et elu on täis valikuid? Tegelikult võib lausa väita, et mitmel moel ongi see, mida me kogu päeva teeme – hetkest, mil hommikul üles tõuseme, kuni voodisse minekuni – valikute langetamine. Teeme nii palju valikuid, et sageli isegi ei mõtle neile. Me lihtsalt valime.

Osa valikuid on lihtsad ja lausa rutiiniks muutunud, samas kui teised on elumuutvad ja igaveste tagajärgedega; mitte ainult meie, vaid koguni meie oma perekonna jaoks.

Seega on väga oluline, et mõtleksime oma valikud läbi – eelkõige suured, need, mis mõjutavad meie elu ning meie perekonna ja iga pereliikme elu kuni lõpuni välja.

Kui paljud meist, kuni tänaseni, kahetsevad valikuid, mida oleme teinud? Kui paljud, kuni tänaseni, elavad isegi kaua aega tagasi langetatud valede valikute rusudel? Õnneks on olemas andustus. On lunastus ja on paranemine – ka kõige hullematest otsustest.

Sellel nädalal vaatleme väga laias laastus meie poolt langetatavate valikute probleemistikku ja seda, kuidas peaksime valikuid tegema ning milline mõju võib neil olla meile ja meie perekonnale.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 13. aprilliks.

Pühapäev, 7. aprill

Vaba tahe, vaba valik

Osa kristlasi usub, et Jumal on juba enne, kui inimene sündis, valinud ära, kas see inimene saab päästetud või mitte. See tähendab, et need, kes lõpuks igaveseks hukkuvad, hukkuvad sellepärast, et Jumal oma tarkuses (nii väidab selline teoloogia) langetas valiku inimese hukkaminekuks. Seega mõistetakse inimene hukka oma valikutest sõltumata.

Õnneks me seitsmenda päeva adventistidena sellist teoloogiat ei tunnista. Usume hoopiski, et Jumal on valinud meid kõiki päästeks ning isegi enne seda, kui maailm alguse sai, langetati valik, et meil on Temas igavene elu.

Loe Ef 1:1–4; Tt 1:1, 2 ja 2Tm 1:8, 9. Mida räägivad need salmid meile Jumala poolt valitud olemisest ja sellest, millal meid valiti?

Kui tahes head need uudised on, läheb osa inimesi ikkagi hukka (Mt 25:41). Nii juhtub sellepärast, et kuigi Jumal on meid kõiki valinud, on Ta andnud inimestele pühima anni, milleks on vaba tahe, vaba valik.

Mida õpetab Mt 22:35–37 vaba tahte kohta?

Issand ei sunni meid Teda armastama. Armastust, nii et see oleks tõesti armastus, tuleb vabalt anda. Võib väita, et Piibel on mitmel viisil lugu Jumalast, kes sirutub kadumaläinud inimeste poole ja püüab, ilma sundimiseta, nende südant enda poole võita. Seda reaalsust näeb kõige paremini Jeesuse elus ja töös ning selles, kuidas inimesed – oma vaba tahet kasutades – Talle vastasid. Mõnda tõmbas Tema poole; teised tahtsid Tema surma.

Jah, Jumal on meid valinud pääsemiseks, kuid lõpuks tuleb meil langetada valik pääste vastu võtta. Pole kahtlustki, et kõikidest valikutest, mida meil teha tuleb, on valik Issandat teenida kõige olulisem nii meie jaoks kui ka nende jaoks, keda meie elu ja valikud mõjutavad (nagu näiteks meie otsene perekond).

Esmaspäev, 8. aprill

Õigete valikute tegemine

Me kõik teame väga hästi oma valikute tähtsust. Ja teame kõik sedagi, kuidas valed valikud võivad väga negatiivselt mõjutada meie ning kaasinimeste elu. Küsimus on: Kuidas teada, mismoodi langetada õiged valikud?

Järgmised salmid näitavad meile kätte mõne peamise sammu, mis on abiks meie püüdlustes õigeid otsuseid teha. Millised need sammud on?

1. 1Ts 5:17; Jk 1:5 _____

2. Js 1:19; Mt 7:24, 25 _____

3. Ps 119:105; 2Tm 3:16 _____

4. Öp 3:5, 6; Js 58:11 _____

5. Öp 15:22; 24:6 _____

Iga tähtsa otsuse puhul, mida teeme, on väga oluline, et läheksime palves Issanda ette, tegemaks kindlaks, kas meie valik ei vii meid mingil kombel Jumala seadusest või Tema Sõna põhimõtetest üleastumiseni. Tähtis on usaldada Jumalat ja allutada oma valik Temale; seega tuleb meil palvetada, et valikud, mida langetame, austaksid Teda ja et oleksime valmis loobuma oma soovidest, juhul kui need lähevad vastuollu Jumala plaaniga meie elu jaoks. Valikuid teha püüdes on paljudel kordadel abi ka tarkadest nõuandjatest. Lõpuks annab meile suure kindluse teadmine, et Jumal armastab meid ja tahab meie jaoks parimat ning juhul, kui me allutame oma elu usus ja alandlikkuses Temale, võime usus astuda edasi valikutesse, mida teeme.

Kuidas saad langetada oma elus suuri valikuid? Milliseid, kui üldse mingeid vaimulikke samme astud siis, kui püüad neid valikuid teha?

Üheks tähtsaimaks valikuks, mida teeme, on meie sõbrad. Enamikul juhtudel ei ole meil kavas, et saame nüüd kellegagi sõbraks; sageli areneb sõprus loomulikult, kui veedame aega inimestega, kes tunnevad rõõmu millegi üle, mis meidki rõõmustab.

Millised põhimõtted sõprade valimise kohta saame järgmistest salmidest? Õp 12:26; 17:17; 18:24; 22:24, 25.

Õp 18:24 ütleb, et kui me soovime endale sõpru, peame olema sõbralikud. Mõnikord leiavad inimesed, et nad on üksi, kuid nende morn ja negatiivne hoiak lükkab teisi eemale. „Isegi parimatel meist on neid ebameeldivaid jooni, ning sõpru valides peaksime valima need, kes ei lähe meie juurest ära, kui saavad aru, et me ei ole täiuslikud. Vaja läheb vastastikust kannatlikkust. Peaksime üksteist armastama ja austama, olenemata vigadest ja puudustest, mida ei saa kahe silma vahele jätta, sest selline on Kristuse Vaim. Tuleb arendada alandlikkust ja leplikkust ning kannatlikku peenetundelisust kaasinimeste vigade suhtes. See hävitab igasuguse kitsarinnalise isekuse ning teeb meie südame avaraks ja suuremeelseks.“ – Ellen G. White, *Pastoral Ministry*, lk 95.

Üks tuntuim lugu sõprusest on Taaveti ja Joonatani vaheline sõprus. Oleks Iisraeli esimene kuningas, Joonatani isa Saul, olnud ustav ja sõnakuulelik, oleks tema kuningriik kestnud põlvkondi ning Joonatan oleks olnud tema järglane troonil. Kui Saul osutus oma kutsumises väärituks, valis Jumal Iisraeli uueks kuningaks Taaveti, tühistades sellega Joonatani jaoks koha, mis muidu kuulunuks õigusega temale. Siin on tegemist jõulise näitega sellest, kuidas ühe perekonnaliikme (Sauli) valed valikud avaldasid mõju perekonna teisele liikmele (Joonatanile).

Kuid Joonatan ei olnud Taaveti peale vihane või kade. Ta valis hoopis Taavetit aidata, kaitses teda oma isa, Sauli viha eest. „Joonatani hing oli nagu ühte köidetud Taaveti hingega“ (1Sm 18:1). Õige sõpruse jõuline näide.

„Ärge eksige! „Halb seltskond rikub head kombed““ (1Kr 15:33). Milline on olnud sinu kogemus sõpradega, ka nendega, kes ei mõelnud sulle halba teha, aga tegid seda lõpuks ikkagi? Kuidas teeb valede sõprade valimine halba perekonnasuhetele?

Kui pead oma sõpru hoolikalt valima, siis veel hoolikamalt pead valima sel puhul, kui tegemist on su tulevase abikaasaga. Aadam oli väga õnnistatud, et Jumal valmistas omaenda kätega tema eluaegse kaaslase, kasutades selleks Aadama seest võetut. Aadama valik oli kerge, kuna Eeva oli küll ainus naine, kuid ka täiuslik naine. Meil ülejäänutel on natuke keerulisem, sest mitte keegi meist ei ole täiuslik ja meil on valida palju rohkemate inimeste seast.

Kuna see otsus on niivõrd tähtis, ei jäta Jumal meid selles eluvaldkonnas juhendamata. Kõikide nende tähtsate etappide kõrval, mida esmaspäevases osas vaatasime, tuleb astuda veel konkreetsemaid samme, kui kõne all on abiellumine (vaatame koguabiellumise temaatikat täpsemalt 6. õppetükis). Ometigi on abikaasa valimine – kui välja jätta valik Issandat teenida – peaaegu alati kõige põhjanevam valik, mida keegi oma elus teeb.

Missugune väga üldine juhis on järgmistes kirjakohtades, mida saab rakendada ja peab rakendama igaüks, kes otsib õiget abielupartnerit? Ps 37:27; 119:97; 1Kr 15:33; Jk 1:23–25.

Otsides seda õiget, kellega abielluda, tuleb kõigepealt ise olla õige inimene. „Kõike siis, mida te iganes tahate, et inimesed teile teeksid, tehke ka nendele! See ongi Seadus ja Prohvetid“ (Mt 7:12). Võib ju leida suurepärase võimaliku abikaasa, kellel on kõik soovitud omadused, aga kui sellel, kes teises niisugusi häid omadusi otsib, need endal puuduvad, kerkivad esile probleemid.

Õeldu pole midagi uut ja seda on kindlasti näha mitte üksnes abielus, vaid elus üldiselt. Paulus pühendab roomlastele kirjutatud kirja avasõnades päris palju aega neist rääkides, kes kaasinimesi hukka mõistes on ise süüdi selles, milles nad teisi hukka mõistavad. Või, nagu Jeesus ütles: „Aga miks sa näed pindu oma venna silmas, palki iseenese silmas aga ei märka?“ (Mt 7:3).

Kui sageli leiad ennast soovimas, et teistel (võib-olla sinu abikaasal) oleksid need jooned, mis sinul tegelikult puuduvad? Mõtle sellele.

Mingil hetkel tuleb meil langetada otsus selle kohta, mida oma elus töö või karjääri mõttes teha tahame. Kui ei olda sõltumatult rikas ega töötata täiskohaga kodus majapidamise ja perekonna eest hoolitsejana (mis on üllaim amet üldse), siis tuleb paljudel inimestel valida mõni tee elatise teenimiseks.

Mõistagi elame kõik kindlates tingimustes, mis võivad suurel määral piirata meie valikuid tegevusala suhtes. Kuid ükskõik, millist tööd teeme, saame langetada elukutsega seotud valikud, mis – eriti selle teadmise kontekstis, et meil on pääste Jeesuses Kristuses – lisavad meie elule tähenduse ja eesmärgi. Ühesõnaga, mida me iganes teeme, saame seda teha Jumala auks.

Millise vea tegi Saalomon ja kuidas olla hoolikad, et meie midagi sarnast ei teeks? Kg 2:1–11.

Ei ole vaja, et oleksime rikkad, langemaks samasse lõksu, kuhu Saalomon. „Jah, kõige kurja juur on rahaarmastus, sest raha ihaldades on mõnedki eksinud ära usust ja on ise endale valmistanud palju valu“ (1Tm 6:10). Võib olla vaene ja armastada raha sama palju, kui armastab keegi, kes on rikas.

Loomulikult on meil vaja elatist teenida, kuid vaatamata sellele, mida teeme ja kui palju teenime, ei tohi jõukuse tagaajamist muuta oma ebajumalaks. Paljud perekonnad on ju kannatanud selle käes, et isa, kes hoolis ainult raha teenimisest, jättis rikkust jahtides perega tegelemata. Kui paljud lapsed või abikaasad eelistaksid tagasihoidlikumat elustiili, et nende suhe isaga ei vaesuks? Enamikul juhtudel eelistatakse tugevama suhte nimel tagasihoidlikumat elustiili.

Loomisest alates kavandas Jumal töö elu osaks (1Ms 2:15). Ohuks muutub see siis, kui teeme tööst oma elu keskpunkti või saab jõukuse omandamisest eesmärk omaette. Selle vea tegi Saalomon. Ta otsis elu mõtet oma projektidest ja kuigi paljud neist pakkusid talle teatud määral rahuldust, jõudis ta lõpuks arusaamisele, et need olid mõttetud.

Keegi ütles kord: „Kui palju on üldse inimesi, kes oma elu lõpul soovivad, et nad oleksid veetnud veel rohkem aega töökabinetis ja vähem aega oma perekonnaga?“ Mis on selle ütluse oluline sõnum?

Toetav mõte: Pühakirjas seisame läbivalt silmitsi inimese vaba tahte reaalsusega. Ka pattulangemata Aadamal ja Eeval (1Ms 3. ptk) oli vaba tahe ning kahjuks langetasid nad sellega vale valiku. Kui pattulangemata olevused oma täiuslikkuses võivad vaba tahet valesti kasutada, kui palju enam siis meiesugused patust läbi imbunud inimesed?

Meil tuleb ka meeles pidada, et vaba tahe on just nimelt *vaba*, mis tähendab, et vaatamata meile avaldatavale survele (nii seest kui väljastpoolt) ei pea me valima seda, mis on vale. Võime endas oleva Jumala väe kaudu langetada õiged otsused selle vaba tahtega, mille Jumal meile andis. Seega on väga tähtis, et vaeksime hoolikalt oma otsuseid, eriti sellele mõeldes, kuidas mõjutavad need otsused meie pereelu. Kaini vaba tahte valik tappa oma vend laastas kindlasti tema perekonda. Joosepi vendade vaba tahte otsus müüa Joosep orjaks rikkus nende isa elu. „Ja ta tundis selle ära ning ütles: „See on mu poja kuub! Kuri loom on ta ära söönud, Joosep on tõesti maha murtud!“ Ja Jaakob käristas oma riided lõhki, kinnitas kotiriide niuete ümber ja leinas oma poega kaua aega. Kõik ta pojad ja tütreid püüdsid teda trööstida, kuid ta ei lasknud ennast trööstida, vaid ütles: „Ma lähen tõesti leinates oma poja juurde hauda!“ Ja tema isa nuttis teda taga“ (1Ms 37:33–35).

Kõikjal Piiblis, nii nagu ka elus, leiame näiteid selle kohta, kuidas pereliikmete vabad valikud kas heas või halvas suunas mõjutasid teisi, nagu näiteks Korahi, Daatani ja Abirami valikud (4Ms 16:1–32; vaata ka Tn 6:24, 25; 1Ms 18:19).

Küsimused aruteluks:

1. Milliseid vabu valikuid sa täna tegid? Mida räägivad need sinust endast ning su suhtest Jumalaga ja kaasinimestega? Millise enda valiku – kui üldse millegi – suhtes soovid, et oleksid valinud teisiti?
2. Millised Piibli tegelased langetasid vale valiku ja mida me nende vigadest õpime? Kuidas mõjutasid valed valikud nende perekonda?
3. Pole kahtlustki, et meil kõigil tuleb kahetseda tehtud valesid valikuid. Miks on sellistel kahetsuse aegadel evangeelium niivõrd heaks sõnumiks? Millistele Piibli töotustele oled toetunud aegadel, mil tunned valed valikute üle masendust ja süüd?
4. Kui mõni inimene tuleks sinu juurde abiellumisest rääkima, siis millist nõu sa neile annaksid ja miks? Millisele põhimõttele Jumala Sõnast sa osutaksid kui abivahendile, kuidas seda tähtsat otsust läbi töötada?

Brasiilia kelmid pommitavad

Loo on kirja pannud Carolyn Azo.

Olles jahmunud uudiste üle Aafrikas nälgivatest inimestest jättis Marcelo Dornelles oma mugava elu sinnapaika, et pakkuda ADRA kaudu abi sellistele sõjast räsitud riikidele nagu Mosambiigi Vabariik, Angola Vabariik ja Iraagi Vabariik. Kuigi Marcelo on alles 48aastane, tunnistavad ta hallid juuksed ja vagusid täis nägu rasketest aastatest humanitaartööde pommiplahvatuste keskel, intensiivse päikese käes ja kallavas vihmas.

Tema ei saa juhtunut muuta.

„Olin 1990. aastal väga rahulolematu, kuigi mu elu oli mugav,“ ütles Marcelo meie vestluse ajal Iraagis Erbili linnas, kus ta töötas ADRA juhina Kurdistanis. „Tundsin soovi aidata, kui nägin televisioonis pilte Etioopias ja Somaalias nälga surevatest inimestest, kus tollal käis sõda. Tean, et Jumal kutsus mind.“

Tema esimeseks lähetuseks oli aidata Adventistide Katastroofi- ja Arenguabi Organisatsioonil panna alus toiduprogrammidele inimeste heaks, kes sõjalise konflikti ja põua tõttu Mosambiigi sajast külast ümber asustati. See riik oli 1977. aastast alates täbaras kodusõjas ning rahulepinguni jõuti alles 1992. aastal.

„Kui ma sinna saabusin, taipasin, et olukord oli keerulisem, kui olin arvanud,“ ütles Marcelo. „Aga ma ei saanud tagasi pöörata. Vajati palju-palju abi.“

Ta töötas Mosambiigis kaheksa kuud ning tema sõnul kasvas soov kaasinimesi aidata üha tugevamaks. Kuid ta ema meditsiiniline hädavajadus sundis teda tööaega lühendama ja Brasiiliasse tagasi pöörduma, et ema eest hoolitseda.

Järgmine lähetus Angolasse tõi Marcelo riiki, mis on kodusõjas olnud 27 aastat. Sealsed esimesed aastad olid õudsed, kui ta nägi meeleheitel inimesi söömas sandaale ja surnud koeri. 1993. aasta sõjalise rünnaku ajal päästis ta näljast ja pommi lööklainetest 20 last, andes neile varjupaika oma kodus provintsi pealinnas Malanjes (Põhja-Angolas).

„See oli kohutav, mida tänavail nägin; kümned-kümned lapsed, kes olid ainult luu ja nahk, olid näljasurma äärel,“ ütles ta. „Ma ei suutnud sellist viletsust taluda. Nii kogusin kokku lapsed, keda kohtasin, tõin nad oma koju ja toitsin neid.“

Samuti töötas ta ADRAga selle nimel, et paigutada rohkem kui 200 orvuks jäänud last adventperedesse Malanjes.

2016. aastal kolis Marcelo Iraaki, et aidata seal riigisiselt ümber asustatud inimesi.

„See mees on suure südamega,“ ütles Liander Reis, brasiillane, kes töötab ADRA Kurdistani rahandusjuhina.

Muutuseks valmistumine

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *IKr 10:1–13; IMs 2:24; IKr 13:4–8; ISm 1:27; Ps 71; IKr 15:24–26.*

Juhtsalm: „Õigus käib tema eel ja järgib tema samme“ (Ps 85:14).

Elu on muutusi täis. Kõik muutub kogu aeg. Ainus, mis ei muutu, on muutuse reaalsus ise. Muutus on ju osa meie olemasolust. Isegi füüsiliseadused näivad õpetavat, et muutus asub reaalsuse põhikoos.

Sageli tulevad muutused ootamatult. Elame rutiinselt, kui äkki, jalamaid, kõik muutub ja me kaotame täielikult pea.

Samas võime mõnikord näha, et muutused hakkavad tulema. Meile antakse eelhoiatust, tunnusmärgid, näitajad, mis teatavad, et miski saab teistsuguseks. Kui hoiatus antakse, on tark hakata valmistuma – ükskõik, mil määral võimalik – selleks, mida tulemas näeme. Paljud sellised muutused on suured: abielu, lapsed, vanadus, surm.

Jah, me ei ela isolatsioonis. See tähendab, et muutused, mis tulevad, mõjutavad suuresti ka meie perekonda. Samal ajal mõjutavad perekonnas toimuvad muutused iga pereliiget.

Sellel nädalal vaatleme mõningaid muutusi, millega varem või hiljem, ühel või teisel viisil enamik meist silmitsi seisab, ning uurime, kuidas need muutused perekonnaelu mõjutavad.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. aprilliks.

Pühapäev, 14. aprill

Ettevalmistamata

Jumala Sõna kohta saab öelda üht: see ei püüa varjata inimese elu tõsiasju. Vastupidi, see paljastab need kogu karmuses ning mõnikord lausa valus ja meeleheites. On tõsi, et kui välja arvata Piibli esimesed ja viimased leheküljed, maalib Jumala Sõna inimkonnast haletsusväärse pildi. Paulus ei liialda, kui ta kirjutab: „Sest kõik on pattu teinud ja ilma jäänud Jumala kirkusest“ (Rm 3:23).

Loe 1Kr 10:1–13. Millised hoiatused, kuid ka millised töötused siin on?

See, mida elu jooksul teeme, on mitmeti lihtsalt meie vastus muutusele. Seisame pidevalt muutusega silmitsi. Meie kui kristlaste ees on väljakutse tegeleda nendega usus, usaldades Jumalat ja ilmutades usku sõnakuulmise kaudu, hoolimata kiusatusest teha teistmoodi.

„Maailma suurimaks vajaduseks on inimesed – inimesed, kes pole ostetavad ega müüdavad, inimesed, kes oma hingesoppideni on õiged ja ausad, inimesed, kes ei karda nimetada pattu selle õige nimega, inimesed, kelle südame-tunnistus on niivõrd suunatud kohustusele nagu kompassinõel poolusele, inimesed, kes seisavad õiguse eest ka siis, kui taevas alla kukub.“ – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 57. Need sõnad kehtisid vana-aja Iisraeli kohta, samuti ka Ellen G. White'i kaasaegsete kohta ja meie kohta tänapäeval.

Milliseid vigu tegid inimesed järgnevates kirjakohtades muutuste ees seistes ja mida nende vigadest õppida saame?

Ap 5:1–10 _____

1Ms 16:1, 2, 5, 6 _____

Mt 20:20–22 _____

Muutused tulevad ja sageli kaasnevad nendega kiusatused, väljakutsed ning nii mõnigi kord ka hirm. Seega on väga oluline, et meil oleks üll vaimulik sõjavarustus, käsitlemaks muutusi õigel viisil. Veelkord, ükskõik, kas muutused on ootamatud või on need elu tüüpiline osa, on meil vaja ette valmistuda selleks, mis tuleb nii nähtavas kui ka nähtamatus mõttes.

Üks suurim muutus, millele inimene otsa vaatab, on abiellumine.

Muidugi ei abiellu kõik. Meie suurim eeskuju Jeesus näiteks ei abiellunud. Samuti ei olnud abielus paljud teised Piibli tegelased.

Ometi abielluvad paljud inimesed ja nii ei vaiki Piibel abielu suhtes, mis on kindlasti üks suurim elu muutja.

Esimene sotsiaalne korraldus, mida Piibel mainib, on abielu. Jumala jaoks on abielu nii tähtis, et samad sõnad, mida Ta ütles abielu kohta Aadamale ja Eevale Eedenis, esinevad Pühakirjas veel kolmel korral. „Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha“ (1Ms 2:24; vaata ka Mt 19:5; Mk 10:7; Ef 5:31). Need kirjakohtad ütlevad meile, et kui inimene abiellub, peab kõige tähtsam suhe ta elus olema tema ja abikaasa vaheline suhe, veel tähtsam kui tema ja vanemate vaheline. Üks põhjus, miks on abielu mehe ja naise vahel Jumala jaoks nii tähtis, on asjaolu, et see kehastab suhet, mis eksisteerib Tema Poja – Jeesuse – ja Tema pruudi – koguduse – vahel (Ef 5:32).

Maja ehitamiseks on vaja aeg maha võtta ja kaaluda, mida see maksma läheb (Lk 14:28–30); kui palju enam tuleb kaaluda siis, kui kodu luuakse? Maja ehitatakse telliskividest ja mördist, puust ja rauast, kaablitest ja klaasist. Kuid kodu rajatakse mittemateriaalsest.

Millised olulised iseloomujooned on elu iga külje jaoks tähtsad, kuid eriti tähtsad neile, kes valmistuvad abielluma? 1Kr 13.4–8, Gl 5:22, 23.

Ettevalmistus abieluks peab algama meie jaoks isiklikult ja individuaalselt. Samas on vaja oma tulevast abikaasat hoolikalt vaadelda, et näha, kas temast saab meie hea täiendaja. Kas ta on töökas? (Õp 24:30–34). Kas ta on ärrituv? (Õp 22:24). Kas meil on ühised uskumused? (2Kr 6:14, 15). Kuidas tunnevad mu pereliikmed ja sõbrad ennast minu tulevase abikaasa seltsis? (Õp 11:14). Kas ma toetun usule või üksnes tunnete? (Õp 3:5, 6). Vastused nendele küsimustele tähendavad tulevast õnne või eluaegset kurvastamist.

Mõttele mõnele heale abielule. Millised põhimõtted leiad sealt, mida saad rakendada ka muudes inimestevahelistes suhetes?

Valmistumine lapsevanemaks saamiseks

Vähe on seda, mis muudab meie elu rohkem kui lapse sünd. Mitte miski ei jää peres samaks ega hakka enam olema nii, nagu seni.

„Otsekui nooled sangari käes, nõnda on noorpõlve pojad. Önnis on mees, kes oma nooletupe nendega on täitnud“ (Ps 127:4, 5).

Samas ei saabu lapsed koos käsiraamatuga, kus on lapsevanemate jaoks kirjas kõik, mida nende hoolduseks on vaja teha ja kuidas igat esilekerkivat probleemi vaigistada. Isegi kogenud lapsevanemaid viivad mõnikord hämmingusse nende laste teod, sõnad või suhtumine.

Kui on tähtis valmistuda abieluks, siis on tähtis ka, et need, kes loodavad saada lapsevanemateks, valmistuksid selleks aukartust äratavaks kohustuseks.

Järgnevates lugudes on lapse sünd olnud küll väga ainulaadne, aga milliseid põhimõtteid lapsevanema seisuseks valmistumisel saame neist kirjapanekutest enda jaoks? 1Sm 1:27; Km 13:7; Lk 1:6, 13–17, 39–45, 46–55, 76–79.

Missugune aukartustäratav vastutus ja võimalus oli neil lapsevanematel. Kolmest paarist said prohvetite ja israeli juhtide vanemad. Ühe vanematepaari lapsest sai töötatud Messia eelkäija ja ühe vanematepaari laps oli Kristus.

Ja kui ka meie lapsed ei ole määratud olema piibellikud prohvetid, tuleb vanematel ometi valmistuda selleks põhjalikuks muutuseks oma elus.

„Juba enne seda, kui laps sünnib, peab algama ettevalmistus, mis võimaldab edukalt pidada võitlust kurjusega.

Juhul, kui naine enne oma lapse sündi on ennast hellitanud, kui ta on isekas, kärsitu ja nõudlik, siis kajastuvad need iseloomujooned lapse meelelaadis. Nii on paljud lapsed saanud sündides peaagu võitmatu kalduvuse kurjale.“
– Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 256.

Mida teha, et täita neid ülesandeid võimalikult jumalakartlikult – olgu siis tegemist meie hoole all olevate lastega või meie kohustustega teiste kaasinimeste suhtes?

„Meie päevade mööt on seitsekümmend aastat ja kui keegi on tugev, kahekümmend aastat, ja parimal puhul on need ometi vaev ja häda. Jah, see möödub kähku ja me lendame ära“ (Ps 90:10). Need Moosese sõnad tuletavat meile meelde aja armutat marssi. Kui aastad tulevad ja lähevad, hakkame nägema ja tundma oma kehas muutusi. Meie juuksed lähevad halliks või kukuvad välja, hakkame muutuma aeglasemaks ning valud ja valulikkus saavad igapäevasteks kaaslasteks. Kui oleme abielus ja meil on lapsed, on lastel võib-olla enda lapsed ning siis võime rõõmu tunda oma lastelastest. Elu eelnevad ajajärgud on aidanud meil valmistuda viimaseks järguks.

Loe Ps 71. Mida õpetab see psalm meile valmistumisest nii vanaduspõlveks kui ka eluks üldiselt?

71. psalm on vanema inimese laul, kes kogeb katsumusi, mis ellu tulevad, kuid kes on õnnelik selle üle, et ta on kogu aeg pannud usalduse Jumalale. Parim viis vanaks saada on usaldada Teda juba nooruses. Üldiselt annab selle laulu autor edasi kolm tähtsat õppetundi, mida ta õppis siis, kui liikus edasi oma elu käesoleva etapi suunas.

1. Arenda sügav, isiklik Jumala tundmine. Noorest east peale (Ps 71:17) oli Jumal tema pelgupaik (Ps 71:1, 7) ja tema Päästja (Ps 71:2). Jumal on kalju ja mäelinnus (Ps 71:3), tema ootus ja kindel lootus (Ps 71:5). Ta räägib Jumala võimsatest tegudest (Ps 71:16, 17), Tema tugevusest ja vägevusest (Ps 71:18) ning kõikidest Tema tehtud imeasjadest (Ps 71:19). Lõpuks ta hüüatab: „Jumal, kes on nagu sina?“ (Ps 71:19). Sellised igapäevased vestlused Jumalaga, kui uurime Tema Sõna ja võtame aega mõtiskleda kõige üle, mida Ta meile teeb, süvendavad meie kogemust Temaga.

2. Arenda välja head harjumused. Hea toiduvalik, kehaline liikumine, vesi, päikesepaiste ja puhkus aitavad meil nautida elu pikemalt ning paremini. Pööra erilist tähelepanu sellele, kuidas laulja osutab sellistele harjumustele nagu usaldus (Ps 71:3), kiitus (Ps 71:6) ja lootus (Ps 71:14).

3. Arenda igatsust teha Jumala tööd. Inimene selles psalmis ei oota, et ta seisaks oma vanaduspõlves kasutult jõude. Isegi aktiivsest tööst kõrvale jäämise korral tahab ta jätkata Jumala kiitmist (Ps 71:8) ja kaasinimestele Temast jutustamist (Ps 71:15–18).

Nende jaoks, kes on eakad – mis on vanemaks saamise eelised? Mida sa nüüd tead, mida ei teadnud siis, kui olid noorem? Kuidas saad seda jagada nendega, kes on nooremad?

Valmistumine surmaks

Kui me pole just Jeesuse tagasitulekuni elus, ootab meid igaüht ees kõigest muust suurim muutus: elust surma minek. On ju abiellumise ja lapse sünni kõrval tugevasti perekonda mõjutavaks muutuseks mõne lähedase pere-liikme surm?

Loe 1Kr 15:24–26. Mida õpetavad need salmid meile surma kohta?

Paljudel kordadel tuleb surm muidugi ootamatult ja traagiliselt. Kui palju on neid mehi, naisi ja lapsi, kes ärkavad ühel hommikul üles selleks, et enne päikeseloojangut sulgeda silmad mitte lihtsalt ööuneks, vaid surmaunele? Või ärkad ühel hommikul üles ja oled enne loojangut kaotanud ühe pereliikme?

Saad valmistuda enda või oma armsa surmaks, mida sa ei näe tulemas, ainult niimoodi, et hoolitsed oma ühenduse eest Issandaga usu kaudu ning oled igal hetkel kaetud Tema õigusega (vaata Rm 3:22).

Teisest küljest, mida sa teeksid, kui teaksid, et sul on jäänud veel vaid mõni kuu elada? Me ei pruugi täpselt teada, millal surm meid viib, kuid kindlasti teame seda, millal ligineme elu lõpule. Seega on väga oluline valmistada ennast ja oma perekonda ette paratamatuseks.

Loe 1Kn 2:1–4, kus on kirjas mõni viimane sõna, mida Taavet oma pojale Saalomonile rääkis. Millise õpetuse saame siit nii enda kui ka oma pere-liikmete surmaks ettevalmistumise kohta?

Esmapilgul võib väita: *Tore küll! Taavet, kes mõrvas Uuri ja pärast tema naisele lapse tegemist abielurikkumise käigus (vaata 2Sm 11. ptk), ütleb oma pojale, et ta kõnniks Issanda teel.* Teisest küljest aga olid Taaveti sõnad nii jõulised võib-olla just eelmainitud patu ja selle kohutavate tagajärgede pärast. Kahtlemata püüdis ta omal kombel hoiatada poega rumaluse eest, mis talle nii palju hingevalu põhjustas. Taavet õppis rängal viisil nii mõnegi raske õppetunni patu hinna kohta ja kahtlemata lootis ta säästa poega mõningast hingevalust, mida tema oli kogenud.

Toetav mõte: Kui loeme läbi loo muistsest Iisraelist kõrberännakul, näeme, kuidas suurte muutuste ees seistes tegi rahvas vea vea järel, vaatamata sellele, et Jumala armastuse ja väe hämmastav ilmutus oli nendega. Tõsi on, et enne, kui Iisrael lõpuks Tootatud maale sisenes – ja sellega järgmise suure muutuse ees seisis – ütles Mooses vana-aja Iisraelile järgmised sõnad: „Teie silmad on näinud, mida Issand tegi Baal-Peoriga, sest igauhe, kes käis Baal-Peori järel, hävitas Issand, su Jumal, sinu keskelt. Aga teie, kes hoidsite Issanda, oma Jumala poole, olete tänapäeval kõik elus. Vaata, ma olen teile õpetanud määrusi ja seadlusi, nagu Issand, mu Jumal, mind on käskinud, et te teeksite nõnda sellel maal, mida te lähete pärima. Pidage neid ja tehke nende järgi, sest see on teie tarkus ja teie mõistus rahvaste silmis, kes ütlevad kõiki neid seadusi kuuldes: „See suur rahvas on tõesti tark ja mõistlik rahvas!“ Sest kas on teist suurt rahvast, kellele jumalad on nii lähedal nagu Issand, meie Jumal, iga kord kui me teda hüüame? Ja kas on teist suurt rahvast, kellele on nii õiglasel määrused ja seadlused, nagu kogu see Seadus, mille ma täna panen teie ette? Ole ainult valvel ja hoia väga oma hinge, et sa ei unustaks neid asju, mida su silmad on näinud, ja et need ei lahkuks su südamest kogu su eluaja, ja kuuluta oma lastele ja lastelastele“ (5Ms 4:3–9). On tähtis, et me ei unustaks seda, mida Issand on meile teinud. Ja parim viis mitte unustada on õpetada seda kaasinimestele ning neile, kes meie järel tulevad. Pane tähele, kui oluline koht oli selle kõige juures perekonnal – iisraellased pidid seda kõike õpetama oma lastele. Patt Peoris oli midagi, mis rasis just perekonnaelu. „Kuritegu, mis tõi Iisraelile Jumala karistuse, oli ohjeldamatus, liiderlikkus. Naiste kasutamine inimhingede kinnihaaramiseks ei lõppenud Baal-Peoris.“ – Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 326.

Küsimused aruteluks:

1. Rääkige klassis pisut neist ettevalmistustest, mida tegite teie oma elu suurte järkude ees: lapsevanemaks olemine, vanadus ja kõik muu. Kuidas mõjutasid muutused teie perekonda? Mida olete õppinud sellist, mis on kaasinimestele samade elujärkude puhul abiks?
2. Mõttest lahti Taaveti sõnad Saalomonile, pannes need Batsebaga tehtud patu konteksti – õnnetus, mis heitis varju kogu Taaveti järgnevale valitsemisajale ja mõjutas vägagi tema perekonda halva suunas. Kuidas näeme kõige selle keskel Jumala tegutseva armu tõelisust?

Palve väikelapse pärast

Loo on kirja pannud Marjorie Chisonga.

Mu poeg sündis aasta pärast meie abiellumist. Siis oli kõik. Rohkem lapsi me ei saanud. Inimesed hakkasid seda tähele panema. „Miks sa rasedaks ei jää?“ küsis üks. „Võib-olla pead minema arsti juurde abi saama,“ ütles teine.

Osa inimesed pakkus välja, et mingi ma nõidaarsti juurde.

Minu abikaasa ja mina tahtsime rohkem lapsi. Mees õpetas Rusangu Kesk-koolis, mis on seitsmenda päeva adventistidele kuuluv internaatkool Monzes, Sambias. Mina õppisin algkooli õpetajaks.

Mida öelda neile, kes uurisid mu pisipere järele?

„Nii see on,“ kordasin ikka ja jälle. „Küll Jumal hoolitseb.“

Inimeste kaastunne ei teinud mind kurvaks ega pahaseks. Kuid sedamööda, kuidas aeg veeres, taipasin, et osa mu kõige ebausklikumaid sõpru mõtles, nagu oleks mind mingi teadmata põhjuse pärast karistatud.

Siis suri mu abikaasa öde ja me lapsendasime tema kolmeaastase tütre. Nüüd oli meie kodus kaks last. Mu ebausklikud sõbrad rõõmustasid, öeldes, et tüd-ruku lähedus äratas üles minu hormoonid ja laseb mul saada veel ühe lapse.

Ikka ei juhtunud midagi.

Kuid piiblilugu Hannast 1. Saamueli raamatu 1. peatükis andis mulle lootust. Hanna oli palvemeelne naine, kes ei andnud alla. Ta jätkas visalt, kuni Jumal võttis ta palve arvesse ning ta sünnitas Saamueli. Minu abikaasa ja mina jätkasime palvetamist. Palvetasime kolmteist pikka aastat. Siis ühel päeval märkasid, et olen rase. Ma ootasin last! Mu abikaasa ja mina põlvitasime kohe tänapalveks. Panime oma teisele lapsele nimeks Cheelela, mis tähendab tonga keeles „vaeva väärt“. Ta väärts tõesti ootamist. Varsti sünnitasin ma kolmanda poja, Chakondela, mis tähendab „olgu nii“.

Minu kaks nooremat poega on nüüd 17 ja 14 aastat vanad – ja nad armastavad Jeesust.

Jumal on mu perekonda rikkalikult õnnistanud. Meil tuleb lihtsalt kannatlik olla. Kui sa palud Jumalat usus, et Ta sulle midagi head annaks, siis annab Ta rohkem, kui sa tõenäoliselt soovid.

52aastane Marjorie Chisonga õpetab kodumajandust Rusangu Keskkoolis, mis asub riigis, kuhu Ühendriikide misjonär William Harrison Anderson rajas 1905. aastal esimese adventistide tugipunkti Põhja-Rodeesias (nüüdne Sambia). Misjoniannetused toetasid Andersoni tööd ja rahastavad jätkuvalt misjonäride vahendusel evangeeliumi levitamist. Täname teid misjoniannetuste eest.

Kui oled üks

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Kg 4:9–12; Fl 4:11–13, IKr 7:25–34; Mt 19:8; IMs 37:34, Js 54:5.

Juhtsalm: „Ja Issand Jumal ütles: „Inimesel ei ole hea üks olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on““ (IMs 2:18).

Aastaid tagasi ilmus uudistesse haarav, kuid valus lugu. Üks noor naine leiti oma korterist surnuna. Kuigi juba surm ise oli traagiline, tegi loo hullemaks see, et naine oli surnud rohkem kui kümme aastat enne oma leidmist. Kümme aastat! Seega küsisid inimesed, ja õigustatult: *Kuidas, sellises suures linnas, nii paljude inimeste keskel ja nii paljude sidevahendite olemasolu korral, saab naine, kes ei elanud tänaval, olla surnud nii pikalt, ilma et keegi seda teaks?*

See lugu on küll äärmuslik, kuid ometi näide tõelisusest: paljud inimesed kannatavad üksinduse all. 2016. aastal avaldas *The New York Times* artikli pealkirjaga „Teadlased seisavad silmitsi üksilduse epideemiaga“. See on tegelik probleem.

Algusest peale ei kavandatud meid, inimesi, olema üks. Eedenist alates pidime elama sõpruses kaasinimestega, kas suuremal või vähemal määral. Tuli aga sisse patt ja sellest peale pole miski õigesti. Sel nädalal uurime kaaslase ja üksinduse problemaatikat elu erinevatel ajajärkudel, millele ehk kõik meist on ühel või teisel ajal silma vaadanud. Kui sa ei ole, siis pea ennast õnnelikuks.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 27. aprilliks.

Loe Kg 4:9–12. Mis on sinne põhiidee? Millisest elu põhimõttest see üldiselt räägib?

Väga vähesed meist saavad üksinda hakkama. Isegi siis, kui oleme omaette hoidjad ja meile meeldib olla üksi, tahame varem või hiljem seltskonda – ja mitte ainult ei taha, vaid nõuame –, eriti hädas olles. Meid tehti tõepoolest kogukonna jaoks, sõpruse jaoks. Kuivõrd õnnelikud on need, kellel on lähedased pereliikmed, kes saavad lohutada ja toetada, eriti keerulises olukorras.

Kahjuks on inimesi meie koguduses, meie töökohal, meie kogukonnas, kus elame, kel pole kellegi poole pöörduda – mitte ainult abi palumiseks, vaid lihtsalt selleks, et päeva lõpul natuke vestelda. Üksildustunne võib tulla igal ajal. „Kõige raskem päev minu jaoks,“ ütles üks vallaline mees, „on pühapäev. Nädala jooksul ümbritsevad mind inimesed töö juures. Hingamispäeval näen inimesi kirikus. Aga pühapäeval olen täiesti üksi.“

Milliseid põhimõtteid õpetavad järgmised kirjakohad, eriti siis, kui läbime üksilduse perioodi? Jh 16:32, 33, Fl 4:11–13.

Jah, kristlastena on meil tõeline Jumal ning lisaks sellele võime ka Jumalaga suhelda. Saame tõepoolest lohutust sellest, et Jumal on meile lähedal. Kuid Jumala lähedus Aadamale Eedenis ei takistanud Issandat ütlemast: „Inimesel ei ole hea üksi olla“ (1Ms 2:18). Niisiis teadis Jumal, et Aadam, kuigi ta oli patu poolt laastamata maailmas sõber Jumalaga, vajas ikkagi inimesest kaaslast. Kui palju enam vajame seda siis kõik teisedki.

Peame olema ettevaatlikud eeldades, et inimene ei saa olla üksildane lihtsalt sellepärast, et ümberringi on palju inimesi. Osa kõige üksildasemaid inimesi elab suurtes linnades, kus nad on sageli kontaktis kaasinimestega. Lihtsalt teistest ümbritsetud olemine ei tähenda, et inimene ei tunneks ennast üksi, võõrandununa ja sõprust vajavana.

Alati pole kerge teada, kes tunneb ennast üksi, võõrandununa, hüljatuna või lihtsalt haiget saanuna ja vajab kedagi, kellega kas või ainult rääkida. Kuidas olla tundlikum tajuma, kes sellised inimesed võiksid olla?

Üks noor naine rääkis vallalise elu eelistest: „Mul on kahel korral olnud võimalus minna teenima misjonipõllule ja ma vastasin kõhklemata.“ Abielus inimesel, pereinimesel, kulub sellise otsuse langetamiseks rohkem aega, kuna see ei puuduta ainult teda, vaid ka abikaasat ja lapsi.

Mis on Pauluse sõnade kohaselt hea põhjus vallaliseks jääda? 1Kr 7:25–34.

Enamik inimesi arvab, et abiellumine on Jumala tahe nende jaoks. Eks Ta ju ise ütles: „Inimesel ei ole hea üksi olla.“ Ja ometi on meil Piiblis palju näiteid inimestest, sealhulgas kõigist kõige suurem eeskuju Jeesus Kristus, kes ei olnud abielus.

Jeremijal kästi mitte abielluda (Jr 16:1–3); selle tingis ajalooline olukord. Me ei tea, kas see piirang kunagi kõrvaldati, kuid on selge, et Jeremija oli suur prohvet, kuigi ta oli vallaline.

Samuti tundub, et Heseieli perekonnaseis polnud otsustav, kuigi ta naine suri äkitselt. Tal ei lubatud isegi leinata, vaid ta pidi jätkama oma tööd, kuhu ametisse Issand oli ta määranud (Hs 24:15–18). Prohvet Hoosea abielu purunes, kuid ta suutis oma tegevust jätkata. Kuigi see lugu tundub meie jaoks kummaline, käskis Jumal Hooseal minna ja abielluda prostituudiga, teades, et naine läheb Hoosea juurest teise mehe juurde (Ho 1.–3. ptk). Tagasivaates võime mõista, et Jumal püüdis näitlikustada seda ühepoolset armastust, mis oli Temal Israeli (ja on meie) suhtes, kuid Hoosea jaoks pidi ise selles tähendamissõnas viibimine olema ääretult ränk ja piinav.

Iga toodud näite puhul ei olnud perekonnaseis probleem. Jumalat huvitas inimese ausameelsus, kuulekus ja suutlikkus öelda seda, mida Jumal tahtis. Meil on tarvis olla veendunud selles, et perekonnaseis ei määratle meie elu. Paljud hääled ütlevad meile tänapäeval, et siis, kui me pole abielus, ei ole me täisväärtuslikud. Paulus vastaks nii: „Ärge muganduge praeguse ajaga.“ Selle asemel tooge „oma ihud Jumalale elavaks, pühaks ja meelepäraseks ohvriks“ (Rm 12:1, 2).

Millisel praktilisel moel saad tegutseda nende inimeste heaks, kes pole abielus – nii koguduseliikmete kui ka mitteliikmete heaks?

Jättes kõrvale füüsilised kannatused ja surma – mis on kõige selle tõttu, kuidas patt on inimkonda räsitud, kannatanud veel laastavamate tagajärgede käes kui perekond? Võiks ju peaaegu öelda, et väljend „düsfunksionaalne perekond“ on ülearune. Missugune perekond poleks teatud määral düsfunktsionaalne (ebatervelt talitlev)?

Surm välja arvatud, on abielulahutus perekonna jaoks üks raskeim katsumus, millega silmitsi seista. Inimestel, kes läbivad selle kohutava kogemuse, käivituvad igasugused emotsioonid. Tõenäoliselt esimene ja kõige tavalisem on kurbus, mis võib üksikisikute ning erineva tugevusega kesta mitmest kuust paljude aastateni. Mõni võib tunda hirmu; hirmu tundmatuse ees, rahaprobleeme ning hirmu suutmatuse ees toime tulla. Osa võib läbida masenduse, viha ja – jah – üksilduse perioodi.

Millised üldpõhimõtted abielulahutuse tarvis võime välja noppida järgmistest salmidest? Mt 2:16; Mt 5:31, 32; 19:8; 1Kr 7:11–13.

„Kogudus Kristuse lunastuse esindajana peab teenima oma liikmeid kõikides nende vajadustes ning kasvatama igaüht nõnda, et kõik võiksid kasvada küpsesse kristlikku kogemusse. Eriti tõsi on see siis, kui liikmed seisavad selliste eluaegsete otsuste ees nagu abielu ja sellise ahastust tekitava kogemuse ees nagu abielulahutus. Kui abielupaari abielu on purunemisohus, peavad partnerid ja koguduse- või pereliikmed, kes neid teenivad, tegema kõikvõimalikke jõupingutusi, et saavutada leppimine kooskõlas jumalike põhimõtetega, mis on mõeldud haavatud suhete parandamiseks (Ho 3:1–3; 1Kr 7:10, 11; 13:4–7; Gl 6:1).

Koguduse ja koguduse abiorganisatsioonide kaudu on saadaval ressursid, mis võivad olla liikmetele abiks tugeva kristliku kodu väljaarendamisel. Sellisteks ressurssideks on: (1) kihlatud paaridele abiellumise jaoks suunatud programmid, (2) abielus olevate paaride ja nende perekondade jaoks mõeldud juhiste programmid ning (3) purunenud perekondade ja lahutatud inimeste toetamiseks mõeldud programmid.“ – *The Seventh-day Adventist Church Manual*, 19. väljalase (Nampa, Idaho: Pacific Press Publishing Association, 2016), lk 161.

Millised on praktilised ja erapooletud teed, kuidas aidata kedagi, kes teeb läbi abielulahutuse?

Kolmapäev, 24. aprill

Surm ja üksindus

Keegi küsis kord: Mis vahe on inimeste ja kanapoegade surmal? Vastuseks on, et erinevalt tibudest, kes surevad, *teame* meie, inimesed, et me sureme. Tibud ei tea. Ja see teadmine oma eelseisvast surmast mõjutab suuresti seda, kuidas me praegu elame.

Nagu teame, lõpetab varem või hiljem kõik suhted, sealhulgas abielu, meie suurim vaenlane: surm. Pole oluline, kui lähedane on liit, kui suur on armastus, kui sügav on sõprus, kui kaua oleme koos olnud – inimestena teame (erinevalt kanapoegadest), et varem või hiljem tuleb surm (kui Jeesus enne tagasi ei tule), ning kui surm tuleb, siis lakkavad kõik meie suhted. See on olnud meie saatus esimesest patust alates ja see jääb nii kuni Jeesuse tagasitulekuni.

Piibel ei räägi meile sellest, kumb kahest – Aadam või Eeva – suri esimesena, kuid teise jaoks pidi see olema eriti valus just sellepärast, et surm ei pidanud olema alustatud elu osa. Kui – nagu ühest varasemast õppetükist nägime – üheainsa puulehe langemine ehk surm põhjustas neile leina, siis kes suudab ette kujutada, mida nad elasid läbi abikaasa surma puhul?

Probleem on, et meie oleme surmaga harjunud ning võtame seda kui enesestmõistetavat. Kuid see polnud iial mõeldud inimkogemusse kuuluma. Seetõttu heitleme surma mõtestamisega tänase päevani ega suudagi seda tihtilugu mõtestada.

Mida õpetavad järgmised kirjakohtad meie surma kohta ja inimeste heitluse kohta sellega? Js 57:1; Ilm 21:4; 1Ts 4:17, 18, Mt 5:4; 2Sm 19:1; 1Ms 37:34.

Pole kahtlustki, et me ei seisa silmitsi mitte ainult enda surma reaalsusega, vaid ka kaasinimeste, meie armsate, võib-olla meie lähima kaaslase suremise reaalsusega. Niisiis saabub varem või hiljem meist paljude jaoks kätte aeg, mil kellegi teise surm toob meile üksinduse. See on raske, see teeb haiget ning sellistel aegadel saame – ja sageli tulebki meil – lihtsalt Jumala töotustest kinni hoida. Sest mida muud meil selles patu, kannatuste ja surma maailmas lõppude lõpuks veel olemas on?

Kuidas abistab sinu kogudus neid, kellest sa tead, et nad tunnevad end armsa inimese surma pärast üksikuna?

Vaimselt üksi

Üks noor naine, Natalie nimi, oli olnud abielus seitse aastat, kui ta osales ühe sõbra kutsel kohaliku seitsmenda päeva adventistide koguduse korraldatud evangeelsetel seeriakoosolekutel. Natalie veendus selles, mida kuulis, allutas oma südame Kristusele, koges uussündi, ning – vaatamata oma abikaasa, ema-isa, äia-ämma, isegi oma naabri pingsatele vastuväidetele – ühines seitsmenda päeva adventistide kogudusega. Ta korrigeeris ka oma eluviisi kõikvõimalikul määral äsjaleitud usu järgi.

Nagu võib ette kujutada, seisis ta silmitsi suure tõrjutusega; eriti raskeks tegi selle abikaasa, kes väitis, ja õigusega: „Sellisele asjale ei kirjutanud mina alla siis, kui me abiellusime. Sa oled täiesti teine inimene ja mina tahan seda vana tagasi.“

Juba aastaid on Natalie heidelnud sellega, et elada usuelu. Kuigi abielus, on ta, nii nagu öeldakse, „vaimselt üksi“.

Millised julgustavad sõnad leiame järgmistest salmidest nende jaoks, kes tunnevad ennast vaimselt üksikuna? Js 54:5; Ho 2:21, 22; Ps 72:12.

Üle kogu maailma on meie koguduses „Nataliesid“. Need inimesed, mehed või naised, on abielus, kuid käivad kirikus üksi või ainult koos lastega. Nad võivad olla abielus teisest usust inimesega. Võib-olla siis, kui nad kogudusega ühinesid, ei liitunud abikaasa nendega. Võib-olla olid nad abielludes mõlemad koguduse liikmed, kuid üks langes mingil põhjusel ära, lõpetas kirikus käimise ja võib usu suhtes isegi vaenulik olla. Need mehed ja naised tulevad kirikusse ja teenistusejärgsele söömaajale üksi ning lähevad üksi välja misjonitööle või koguduse ühistele ettevõtmistele. Neid kurvastab see, kui nad ei saa rahaliselt panustada koguduse tegevusse nii palju, kui nad tahaksid, sest abikaasa ei ole nõus seda tegema. Kuigi abielus, võivad nad end vaimselt tunda leskedena.

Oleme tõenäoliselt kõik ühel või teisel ajal kohanud koguduses selliseid inimesi ning nad vajavad meie armastust ja toetust.

Mida praktilist saame me koguduseperena teha selleks, et aidata endi keskel olevaid vaimselt üksikuid?

Reede, 26. aprill

Toetav mõte: „Keset tegevusrikast elu säilitas Eenok vankumatult oma ühtekuuluvuse Jumalaga. Mida suurem ja pealesuruvam oli töö, seda püsivamad ja innukamad olid tema palved. Ta läks korduvalt teatud ajaks kõigist ümbritsejatest eemale. Olles olnud teatud aja inimeste keskel, töötanud nende heaks näpunäidete ja eeskuju abil, ta eemaldus mõneks ajaks ja viibis üksinduses, nälgides ja janunedes jumaliku tundmise järele, mida üksnes Jumal anda saab. Selliselt Jumalaga ühenduses olles hakkas Eenok üha enam peegeldama jumalikku kuju. Tema nägu säras pühast valgusest, sellest valgusest, mis kiirgas Jeesuse näost. Kui ta sellistelt jumalikelt kohtumistelt tagasi tuli, vaatasid isegi jumalakartmatud inimesed imestusega taevalikku pitserit tema palgel.“ – Ellen G. White, *Gospel Workers*, lk 52. Kuigi siinne Eenoki lugu on julgustav ja sellel on midagi jõuliselt öelda neile kes valivad üksilduses olemise aja, seisavad paljud silmi üksindusega, mida nad ise ei soovi. Nad ei taha olla üksi. Jah, taaskord, meil on alati rõõmus osadus Issandaga, kes on kõikjalolev, kuid mõnikord ihkame seltsi ja sõprust. Kuivõrd tähtis on siis, et oleksime kogudusena valmis sirutama nendeni, kes istuvad võib-olla igal hingamispäeval meie kõrval, kuid on kohutavas üksinduse ajajärgus. Või kui sina oled sellises etapis, siis otsi üles keegi, kellest sa koguduses (või mujal) tunnend, et võid teda usaldada, ja räägi talle. Paljudel kordadel ei suuda inimesed lihtsalt öelda, et nad otsivad kedagi, kellele rääkida, kuidas nad ennast tunnevad. Vähemalt mõnel inimesel on kerge peita ennast maski taha.

Küsimused aruteluks:

- 1.** Kuidas saab su kogudus õppida olema tundlikum teie keskel olevate üksikute inimeste suhtes?
- 2.** „Ma ei ütle seda puuduse pärast, kuna ma olen õppinud olema rahul sellega, mis mul on“ (Fl 4:11). Loe siit Pauluse sõnad koos kaastekstiga. Kuidas õppida rakendama neid sõnu enda kohta? Samas, miks tuleb meil olla väga ettevaatlik, kui tsiteerime seda lõiku kellelegi, kes on tõesti haiget saanud?
- 3.** Rääkige klassis ajast, mil läksite läbi tõsisest üksildusest. Mis teid aitas? Mis haiget tegi? Mida sa õppisid sellist, mis võib olla abiks teistele?

Divisjonis esimees ristib isa

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Seitsmenda Päeva Adventistide Koguduse Aasia-Vaikse Ookeani Lõunaosa divisjoni esimees Samuel Saw kasvas üles ilma oma isaga suhtlemata.

Nad ei veetnud oma kodumaal Myanmaris kunagi kahekesi aega. Nad ei vestelnud millegi olulise üle.

„Ta ei kallistanud mind kordagi,“ ütles Samuel. „Ma olin isata poiss.“ Samuel, keda kasvasid isa vanemad, läks õppima adventistide kooli ja lõpetas Myanmaris Adventistide Seminari Myaungmyas, 225 kilomeetri kaugusel Myanmaris pealinnast Yangonist asuvas 280 000 elanikuga linnas, pastori kutsetunnistusega. Kogudusetöö selles Kagu-Aasia riigis esitab väljakutseid, sest ainult neli protsenti elanikkonnast on kristlased. Budiste loetakse olevat üle 90 protsendi elanikkonnast ja moslemeid neli protsenti.

Pastorina rääkis Samuel paljudele inimestele: „Püüdke jõuda oma mitte-kristlastest pereliikmeteni ja teiste sugulasteni.“ Kuid ta ise ei jõudnud omaenda isani.

Samuel abiellus, sai kaks last ning teenis pastori ja koguduse ametnikuna Tais, Singapuris ja Filipiinidel.

Ajal, mil Samuel töötas täitevsekretärina Aasia-Vaikse Ookeani Lõunaosa divisjonis, osales ta ühel palvenädalal, mis õhutas teda tõsiselt mõtlema oma isale. Ta jagas kõnelejaga oma lapsepõlvelugu ja nad palvetasid koos.

„Sul tuleb püüda oma isani jõuda,“ ütles kõneleja.

Samuel palus Jumalal endale jõudu anda. Ta tundis valu, kui ta oma isale mõtles, ja tal jäi vajaka soovist isaga ühendust võtta. Ta jätkas palvetamist – ja juhtus midagi ootamatut.

„Mul oli eesõigus ristida oma isa, kes oli 76aastane,“ ütles Samuel.

Samuel mäletab senimaani, mida ta isa pärast seda ütles.

„Poeg,“ ütles eakas mees, „ma tahan olla kristlane, kes läheb kirikusse, laulu- raamat ja Piibel käes. Palun osta minu jaoks lauluraamat ja Piibel, nii saan ma nendega kirikusse minna.“

Samueli tunded olid ülevad, kui ta tuletas meelde, kuidas isa ristimisbasseini veest tilkuvana pöimis oma käed tema ümber.

„See oli esimene kord terve mu elu jooksul, kui ta mind kallistas,“ ütles Samuel.

Samuel, kes on 2016. aastal Aasia-Vaikse Ookeani Lõunaosa divisjoni ametisse valitud esimees ning kelle haldusalas oleva 14 riigi hulka kuulub ka Myanmar, julgustab kaasinimesi paluma Jumalalt abi kibeduse ja haiget saamise võitmiseks.

„Ilma Jumala ümbermuutva väeta oleme ju inimesed,“ ütles ta. „Kuid Tema väega erineb maailmast.“

Targad sõnad perekondadele

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Õp 5:3–14; Mt 19:5; 1Kr 7:3, 4; Õp 13:22; 14:26; 17:22; 23:13; 31:10–31.

Juhtsalm: „Looda Issanda peale kõigest südamest ja ära toetu omaenese mõistusele! Õpi teda tundma kõigil oma teedel, siis ta teeb su teerajad tasaseks“ (Õp 3:5, 6).

Ükskõik, millises elujärgus me praegu oleme, alustasime kõik ju ema ja isaga, vaatamata sellele, milline oli meie suhe nendega pärast sündimist või kas oli üldse mingit suhet. Samas pole mõnel inimesel olnud kunagi oma peret, välja arvatud see, kus nad üles kasvasid ning kuhu kuuluvad nende õed-vennad ja teised sugulased.

Õpetussõnade raamatus on küllaldaselt juhiseid, luuletusi, küsimusi ja tarku ütlemisi meie olukorra kohta – milline iganes see on ja mistahes elujärgus me oleme. Perekonnasuhetest räägitakse otseselt ja teised tarkusesõnad käivad kodu kohta. Õpetussõnad on tegelikult nagu perekonna dokumentide laegas ning vanemad ulatavad jumalakartliku elu võtmed edasi lastele. Just samamoodi nagu lapsevanemad kirjutavad nõuandekirja oma pojale või tütrele, kes läheb ülikooli, asub eraldi elama või saab töökoha kodust kaugel, nii pöördub Õpetussõnades isa poja poole: „Kuule, mu poeg, oma isa õpetust ja ära jäta tähele panemata oma ema juhatust“ (Õp 1:8). Moosese viiendas raamatus on juhised vanematele, kuidas anda oma veendumused edasi järgmisele põlvkonnale. Sedasama teeb Õpetussõnade raamat. Isa autoriteetses pöördumises kuuleme taevase Isa häält, kes kutsub meid õppima.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 4. maiks.

Loetle probleeme ja tagajärgi, mida kätkeb abielueelne seksuaalsuhe või abieluväline armulugu nagu seda kirjeldab Õp 5:3–14.

Jumalakartlik inimene (kui ta pole abielus) jätab oma sügavaimad tunded ja seksuaalse intiimsuse abielu jaoks ning (kui ta on abielus) kaitseb abielu. Õpetussõnades pööratakse eriliselt meeste poole, kuid naistega seotult väljendab sama mõtet Saalomoni Ülemlaul (võrdle Ül 4:12–15). Ebaseadusliku armastuse võimsa külgetõmbe kõrval olevale vaekausile tuleb panna selle patu õudsed tagajärjed. Juhuslikes seksuaalsetes armusuhetes puudub kohusetunne ja seega ei vasta need kaugeltki tõelisele lähedusele. Raisatakse materiaalsel, füüsilisel ja emotsionaalsel ressursil. Kõige tähtsam aga, et elus tehtud valikute eest tuleb aru anda Jumalale.

Seksuaalne intiimsus, Jumala üks suurim and inimkonnale, on üksnes abielu eesõigus (Mt 19:5; 1Kr 7:3, 4; Hb 13:4). Õpetussõnade kujundlikus keeles väljendab ülevoolav, külluslik vesi delikaatse sümbolina naudingut ja rahuldust, mida abielupaar omavahelisest armastusest saab. Seda vastandatakse äraiskamisele, nagu on lugu truudusetuse korral. Väljend „oma noorpõlve naine“ (Õp 5:18) näitab, et kuigi kaks abielupoolt saavad vanemaks, nende pühendumine jätkub. Abielumees on ikka veel vaimustunud („joovastunud“ [Õp 5:19]) oma naise hurmast.

Inimkonna pattulangenud olukorras võivad seksuaalsed instinktid ahvatleda inimesi eemale jumalikust kavatsusest seksuaalsuse kohta. Ent Jumal on andnud inimkonnale ka mõistusejõu ja valikuvõime. Sellised kiusatused, kui neid pidevalt alla ei suruta, võivad saada ülekaalukaiks. Kindel pühendumine, kohustumine järgida jumalikku kavatsust abiellu kuuluvas seksuaalsuses, hoiab ära lubamatute seksuaalsuhete arenemise. Valik olla eluaegselt truu Jumala mudelile – seksuaalsus kuulub abiellu – on ühtaegu mõistlik ja ettevaatlik, kuid ka oma rikaste hüvedega.

Kui sa tead kedagi, kes võitleb seksuaalsete kiusatustega, mis võivad abielu hävitada, siis millist nõu sa sellele inimesele annad?

Üleskutse isadele

Pööra tähelepanu Õpetussõnade raamatus esitatud isade iseloomuomadustele, millel võivad laste jaoks olla pikaajased tagajärjed:

Õp 13:22; 27:23, 24 _____

Õp 14:26 _____

Õp 15:1, 18; 16:32 _____

Õp 15:27 _____

Õp 29:17 _____

Isa iseloomul on otsene mõju oma lastele ja nad pärivad selle, mida neile edasi antakse. Lapsed vaatavad oma isa poole tuge, pühendunud kiindumust, suunamist ja eeskuju otsides. Õpetussõnad kiidavad selliseid isasid, kes varustavad perekonda ressursidega usaldusväärselt ja korraldavad elu targalt. Mõte „kes ahnitseb kasu, jätab oma koja hooletusse“ (Õp 15:27) kehtib mitmel moel; isa peab olema tähelepanelik, et ta ei eelistaks tööd perekonnale. Jumalakartlikud isad püüavad olla kannatlikud ja ohjata oma emotsioone. Nad hindavad lugupidavalt tõsiasja, et nende lapsed sõltuvad neist. Nad distsiplineerivad oma lapsi, kuid on hoolikad mitte kuritarvitama oma autoriteeti. Tähtsaim on aga see, et pühendunud isad tahavad järgida Jumalat, lasta ennast kontrollida Tema armastusel ja Tema Sõna õpetustel, et nad saaksid juhtida oma laste jalad õigele teele.

Lõpuks on kõige olulisem, mida isa oma laste heaks teha saab, armastada laste ema. Isa truudus ja jätkuv kiindumus emasse – või selle puudumine – avaldab märkimisväärset mõju laste heaolule ka täiskasvanueas.

Õpetussõnades on üksikisiku ja kogukonna elu peateemadena esil ustavus Jumalale, pühendumine abielule ja perekonnale ning ausus. Edu neis sõltub iga indiviidi südame seisukorrast. Patu ahvatlusi – olgu selleks seks, laiskus, rikkus või võim – on külluses, kuid tark abikaasa ja isa ootab abi Jumalalt, et langetada pidevalt õigeid otsuseid.

Mille poolest on siin väljendatud moraalipõhimõtted tähtsad igapäevaks, olgu ta isa või mitte? Kuidas on sinu tegevus, heas või halvasti, mõjutanud kaasinimesi, eriti lapsi? Mismoodi pead olema veel hoolikam?

Mida õpetab Õpetussõnade raamat lapse distsiplineerimise ja tema kõveruste kõrvaldamise kohta? Õp 10:17; 23:13, 14; 29:1; 29:15.

Lapsevanemad distsiplineerivad mõnikord oma lapsi selleks, et rõhutada neile, milline on ühiskondlikult vastuvõetamatu käitumine, et karistada sõnakulmatuse pärast või et väljendada oma meelepaha, kui neil on piinlik. Kuid mida peab Jumal silmas, kui Ta räägib oma perekonna noorte liikmete distsiplineerimisest? Õpetussõnade raamat paneb distsiplineerimise tulevikulootuse konteksti (Õp 19:18). Jumalakartlikud lapsevanemad teavad, et nende laste loomus on patune. Ainult üks vägi saab neid aidata ja selleks on Kristuse vägi (vaata Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 29.) Kristlikuks lapsevanemaks olemise ülesanne, sealhulgas distsiplineerimise ülesanne, on juhtida lapsed Jumala juurde.

Õrna taime toetamine. Kristuse pilgu läbi vaadates ei ole distsiplineerimine karistamine ega mõjuvõimu näitamine, vaid lunastav kõveruste kõrvaldamine. Jumala plaan on, et armastavad lapsevanemad – teades patu tugevust – juhiksid oma lapsed Kristuse jälgedesse. Hoolivad lapsevanemad suunavad lahkelt ja kindlalt, pidurdades ja juhtides lapsi õrnas eas üsna samamoodi, nagu aednik toestab äsjaistutatud puud, kuni ilmneb enesekontroll ja nooruk hakkab usaldama Jumalat ning asub koostööle jumaliku plaaniga saada päästetud, kasvada ja küpseda.

Milline sõnum lapsevanematele leidub Õp 13:24; 23:13, 14?

Kokkuvõtteks mainivad vaid vähesed salmid laste distsiplineerimise kontekstis „vitsa“ (heebrea keeles *shebet*). Populaarses kristlike lapsevanemate jaoks mõeldud kirjanduses mõistetakse nii, et vitsa kasutamine lapsevanemate poolt käigu samamoodi, nagu taevane Karjane kasutab seda oma karja juhtimisel (Ps 23:4).

Mujal viitab Pühakiri kannatlikule õpetamisele, järjekindlale eeskujule, heale suhtlemisele ja lähedasele suhtele, et kutsuda lapses esile muutus (5Ms 11:18, 19). Kui soovitakse, et distsiplineerimisel oleks soovitud korrigeeriv ja lunastav toime, siis on ülimalt vajalik, et laps tunneks end vanemate poolt armastatuna (Õp 12:24).

Kuidas saavad lapsevanemad oma lastega asjad sirgeks ajada sel juhul, kui distsipliin on kas liigse karmuse või vääritõistmise tõttu kaotanud oma kavatsatud eesmärgi?

Mismoodi puistab Õpetussõnade raamat mõne koduse elu ärritava külje suhtes huumorit? Õp 21:9, 19; 27:15, 16. Milline mõju sellisel huumoril on?

Terve rida õpetussõnu puudutab seda, kuidas me üksteist lähisuhetes kohtleme. Need annavad oma mõtte edasi leebelt ja vaimuvälgatusega, nagu näiteks see, mis räägib tuimast sõbrast, kes „laulab laule kurvale südamele“ (Õp 25:20), ja vara üles tõusnud pereliikmest, kes „õnnistab“ magajaid „valju häälega“ (Õp 27:14). Abielunaised, kes loevad salme riikatest naistest, tahaksid lisada mõne „õpetussõna“ meeste kohta! Nad võivad vastulöögiks öelda, et sellised ütlused jäädvustavad õpetussõnaga tõstatatud probleemi ainult naistepoolsena, samas kui abielumehed, kes jagavad koduse õhkkonna loomise vastutust, suudavad olla samaväärselt riiuhimulised. (Kujuta ette, mismoodi võis näha elu välja Kaifase või Annase kodus!)

Rõõmus süda aitab. Naljasoon perekonna elus on hea. Huumor õlitab elu masinavärki, aitab alandada pinget ja kurnatust. „Rõõmus süda toob head tervenemist, aga rõhutud vaim kuivatab luudki“ (Õp 17:22). Õpetussõnade autor tarvitab raamatu jooksul ka ise oma ravimit ning annab meile loa naeru kõkutada mõne käitumisviisi üle, mis häirib ja ärritab. Võib-olla, kui oleme algul naeratanud (või natuke kõrvetada saanud, kui nali meie pihta käib), on meil parem hakata rääkima harjumustest või käitumisest, mis meid ärritavad või häirivad. Teisalt ei tohi huumorit kasutada selleks, et vähendada möödapääsmatuid küsimusi, millele on vaja pöörata tõsist tähelepanu.

Mõnekraadine palavik võib olla kroonilise infektsiooni tunnus. Tülitsemine, irisemine ja kurtmine võivad tähendada seda, et ühel või mitmel pereliikmel on varjatud viha, mis on võib-olla seotud vastastikuste suhtlemisraskustega. Kahelev partner püüab korvata teise tajutavat võimutsemist, kontrollimist ja vastumeelsust. Kui infektsioon on välja selgitatud, siis sümptomid kaovad. Perekondades – selle asemel, et vältida probleeme või üksteist – toetuvad pereliikmed Issandalt saadavale armastusele ja kohustusele üksteise suhtes, et rääkida oma vajadustest ja tunnetest, jõuda välja viha juureni ning see ära selgitada.

Miks on naermine kodus niivõrd tähtis? Kuidas saab seda kasutada heal otstarbel või kuidas see moondub ja on kasutusel kurjasti? Rääkige oma vastusest klassis.

Õpetussõnade raamat lõppeb üllaloomulise naise kirjeldamisega. Too esile jooni ja omadusi, mida kiidetakse. Õp 31:10–31.

Kirjeldatud naine on eriline ja seda on ka luule. Õp 31:10 peale algab iga värss erineva tähega heebrea tähestiku 22 tähest. Niimoodi ühe väärika naise heaks panustamine annab mõista, et isegi kogu tähestik annab vaevalt sobivad vahendid tema korralikult ülistamiseks!

Õpetussõnade rõhuasetus heale partnerile kajastub rabide õpetuses: „Ühe mehe kodu on tema naine.“ „Tubli naine on oma mehe kroon, aga häbitu on otsekui mädanik tema luudes“ (Õp 12:4). Õpetussõnade raamatu lõpus luuakse ideaalne portree kellestki, kel on paljud oskused: rõivatootmine, kinnisvara ostmine, põllumajandus, kodu- ja finantsjuhtimine. Samas kannab ta head hoolt oma perekonna eest. Pereliikmed armastavad ja tänavad teda.

Ei tule oodata, et sellised igakülgssed talendid oleksid igal naisel, samuti pole siin tegu tollipulgaga, millega abielumehed peaksid oma naise mõõtma. Lugu on hoopis selles, et tubliduse ja vooruste kirjeldamise kaudu väljendab Õpetussõnade raamat seda, mis on naiste, aga samuti ka meeste juures kõige tähtsam ja kõigi jaoks asjakohane: usaldusväärsus, kaastunne, tõeväärtus, truudus, headus ja usinus. Sellise elu saladuseks on Õp 31:30 kohaselt see, et ta „Issandat kardab“.

Sõna, mida Õp 31:10 tõlgitakse „tubli“ või „üllaloomuga“, tähendab ka „tugevust“, „võimsust“ või „rikkust“. Ps 62:11 tõlgitakse see „rikkuseks“ ja sama sõnaga kirjeldatakse „võitlusvõimelisi mehi“ (Jos 1:14). Boas kasutab Ruti kohta sõna „tubli“ (Rt 3:11). Õp 31:10 on mõttemäng sõnaga „rikkus“. Tõeline rikkus peitub iseloomus, ausameelsuses ja Issanda kartuses. See ületab tunduvalt kalliskivide väärtuse.

Kes on mõni vapper ja tubli naine, kes on mõjutanud sinu elu? Millega laiendaksid jumalakartliku naise iseloomuomaduste ja võimete loetelu?

Toetav mõte: *Hoides südames taevast.* „Kristlased peavad olema hoolikad hoidma südant suure hoolega. Nad peavad harrastama armastust mõtisklemise vastu ja pidama kalliks vaimus pühendumust. Paistab, et paljud annavad kitsilt aega vaimulikule mõtisklusele ning Pühakirja uurimisele ja palvele, justkui oleks selliselt kulutatud aeg asjatu. Ma soovin, et te kõik näeksite neid asju selles valguses, kuidas Jumal teid näeb; sest siis peaksite taevariiki kõige tähtsamaks. Kui hoiate oma südames taevast, siis annab see jõu kõikidele teie meeldivatele joontele ning toob elu kõikidesse teie kohustustesse. Disiplioneerides meelt mõtisklema taevastest asjadest, tuleb kõikidesse meie püüdlustesse elu ja tõsidus... Vaimsetes saavutustes oleme kääbused [Ef 4:13].“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 3. kd, Ellen G.White'i märked, lk 1157.

Küsimused aruteluks:

1. Paljude kristlaste meelest on toetusgrupist abi siis, kui nad püüavad „oma südant valvata“ kiusatuse suhtes. Mil viisil suurendab see palvetamist, Piibli uurimist ja Pühale Vaimule toetumist? Miks on mõnel juhul hea otsida asjatundja abi, kui keegi võitleb tõsiselt kiusatustega, mis tõmbavad teda patu poole, ja ta ei näi suutvat piiri pidada?
2. Lugege valjusti ette oma vastused kolmapäevase osa viimasele küsimusele. Arutlege oma erinevate vastuste kaasmõtete üle. Kuidas saab naeru ja naljaga minna eksiteele – nii nagu palju muu imelisega, mida Jumal meile on andnud – ja pöörata see millekski päris kahjulikuks?
3. Milliseid omadusi kaldub kaasaegne kultuur naises ülistama – vastandina Õp 31. peatükis esitatule? Kuidas saame end isiklikult kaitsta samasuguse vääriskust riivava suhtumise omandamise eest?
4. Milline on mõni üldine kultuurist tulenev hoiak perekonnaelu suhtes meie ühiskonnas, mis läheb otse vastuollu pereelu piibellike põhimõtetega? Teisalt, kas on selliseid kultuurist tulenevaid hoiakuid, mis on piibellike põhimõtetega kooskõlas? Kui jah, siis millised neist ja kuidas saab kasutada meie perekondade tugevdamiseks?

Laps on tulekul!

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Üks arst palvetas pärast seda, kui ta oli kuulnud hingamispäevast jutlust misjonitöö kohta suurlinnades, et Jumal teda kasutaks, ja võttis siis ootamatult vastu sünnituse Seitsmenda Päeva Adventistide Ülemaailmse Koguduse peakorteri parklas USAs.

Dr Yvette C. Ross Hebron oli abiks, kui terve poisslaps oma vanemate autos sündis; vanemad olid olnud teel haiglasse, kuid eksisid teelt ja peatusid kiriku parklas Silver Springis, Marylandis.

Yvette sõnul usub ta, et Jumal korraldas sündmused nii.

„Issand korraldas kõige imelisema võimaluse vastuseks meie palvetele,“ ütles ta.

Yvette hakkas palvetama, kuidas veel rohkem Jumalat teenida, pärast seda, kui ta kuulis adventkoguduse esimehe Ted N. C. Wilsoni jutlust 2017. aastal aastakonverentsi töökoosolekul koguduse Peakonverentsi peakorteris. Koguduse juht oli esitanud üleskutse uuesti jõudu pingutada, et teenida suurlinnades olevaid inimesi, ning rääkis vajadusest, et arstid ja teised ter- viseasjatundjad jõuaksid suurlinna elanikeni.

Viis päeva pärast jutlust sõitsid Yvette ja ta abikaasa koguduse peamajast mööda, kui nägid ühte autot parklasse sisse keeramas, meest autost met- sikult välja kargamas ja ümber auto jooksmas. Akent alla keerates kuulis Yvette meest nuuksudes ja kisades hüüdmas: „Laps tuleb!“ Siis kuulis ta autost sünnitava ema kriiseid.

„Mu abikaasa ja mina sõitsime kohe parklasse,“ ütles Yvette.

Mõni hetk hiljem laps sündis. Samal ajal, kui Harold parameedikutele helistas, vallandas värske isa oma jooksupinga paela ja leidis autost käärid. Yvette'i juhiseid järgides sidus ta nabanööri kinni ja löikas selle läbi.

Yvette mähkis tita oma autost võetud linasse ning vaatas järgijärele et laps ennast hästi tunneks ja ilusti hingaks. Vanemate rahustamiseks tuli kohale ka Peakonverentsi turvamees. Lühikese aja pärast viisid parameedikud terve ja tasakaaluka ema ja lapse haiglasse.

Hiljem, samal päeval, külastas Yvette haiglas ema ja võttis veelkord lapse oma kätele. Ema rääkis õhinal õdedele, kuidas Jumal saatis ingli teda park- las aitama. „Ma ei tea, kust ta tuli,“ ütles ema. „Ma lihtsalt vaatasin üles ja seal ta oli.“

Yvette ütleb, et tal polnud kahtlustki, et parklas toimunu oli vastus tema pal- vele. „Minu abikaasa ja minu jaoks on see kõik osa Jumala plaanist,“ ütles ta.

Kuninglik armastuslaul

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *Saalomoni Ülemlaul; IMs 2:7; IKr 7:3–5, Jh 17:3; IJh 1:9; Rm 1:24–27; Gl 5:24.*

Juhtsalm: „**Pane mind pitseriks oma südamele, pitseriks oma käsivarrele! Sest armastus on tugev nagu surm, armukadedus julm nagu surmavald. Selle lõõsk on tulelõõsk, selle leegid Issanda leegid**“ (Ül 8:6).

Elujärgudest on üks suurimaid abielu. Taaskord, igaüks ei ole abielus, kuid nende jaoks, kes on, esitab abielu erilised väljakutsed ja toob ka erilised õnnistused. Nende õnnistuste hulgas on imepärane seksuaalsuse and. See and saab õigel ajal ja õiges kohas jõuliselt väljendada armastust.

Vastupidi populaarsele arvamusele ei ole Piibel seksi vastu. Piibel on Loojalt inimolevustele antud imelise anni ebaõigesti tarvitamise vastu.

On tõsiasi, et Ülemlaul – üks väikseim ja ehk üks kõige vähem loetud raamat Piiblis – kirjeldab suhet noore pruudi, suulamanna, ja tema armastatu vahel, kelleks uskumust mööda on kuningas Saalomon ise. See raamat avab inimliku intiimsuse salapära ja abielulise armastuse röömud. Ehkki Ülemlaulu on sageli võetud mõistupildina, sümbolina Jumala ja Jumala rahva või Kristuse ja koguduse suhtest, on see eelkõige armastusluule mehe ja naise vahelisest väga tegelikust suhtest.

Sellel nädalal vaatleme abielu nii, nagu seda kujutab kõnealune raamat Vanas Testamendis.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 11. maiks.

Kuidas iseloomustaksid järgmistele kirjakohtadele tuginedes Piibli põhimõtet inimkehast? 1Ms 2:7; Ps 63:2; 84:3; 1Kr 6:19, 20; 1Ts 5:23.

Osa religioone usub dualismi, filosoofiat, mis peab inimkeha vaimse elu jaoks probleemiks. See tähendab, et ihu loetakse halvaks, „vaimu“ aga heaks. Kuid Pühakirjas on inimkeha, kaasa arvatud selle seksuaalomadused, tervikolemusest lahutamatu. Elu on „inimene“ ja „eluhingus“ (vaata 1Ms 2:7), „ihu“ ja „vaim“. Laulja annab end tervikuna Jumala teenistusse (Ps 63:2; 84:3). Kogu inimene tuleb pühitseda, eraldada pühaks eesmärgiks, milleks Jumal ta kavandas.

Ülemlaulust heliseb vastu elujaatav arusaam inimkehast seksuaalsete suhete kontekstis. Kuidas järgnevad salmid sellist suhtumist esitavad? Ül 1:2, 13; 2:6; 5:10–16; 7:2–10.

Terves selles Pühakirja tekstis imetletakse inimkeha. Abielulise armastuse füüsilised tahud ei tekita piinlikkust. Emotsioonide täismängu näidatakse avalikult.

Paljudes kultuurides on üldiselt olemas tugevad seksuaalsed tabud. Abielupaarid leiavad seetõttu sageli, et oma intiimelus on keeruline elutervelt suhelda. Samuti jäävad lapsed sageli ilma võimalusest õppida seksuaalsust kristliku kodu raames, kus jumalakartlikud väärtushinnangud saavad lõimuda hoolika teabega. Piibli avatus seksuaalsuse suhtes kutsub Tema rahvast üles ennast selles teemas mugavamini tundma ning kohtlema seda elu olulist külge lugupidamise ja väärikusega, mis vastab Loojalt saadud suurele annile.

Kuidas kaitsta ennast kultuuri ja moraali surve eest, mis madaldab seksuaalsuse üksnes loomade kireks või muudab millekski häbiväärseks, millest mitte kunagi ei tohi kõnelda? Kuidas näitab Piibel meile, et mõlemad äärmused on valed?

Armastus Ülemlaulus

Kirjelda armastuse erinevaid külgi, mida Ülemlaul esitab. Ül 1:2, 13; 2:10–13, 16; 3:11; 4:1–7, 5:16; 6:6; 7:2–10; 8:6, 7.

Ülemlaul näitab, kuidas sõbrad viibivad koos, suhtlevad avameelselt ja kannavad teineteise eest hoolt. Ülemlaulus saavad kahest heast sõbrast abielupartnerid. Abielunaine teatab: „Niisugune on minu sõber“ (Ül 5:16). Sõna *sõber* väljendab kaaslasena olemist ja sõprust ilma seksuaalse partnerluse ülemtoonita. Õnnelik on abielumees või abielunaine, kelle jaoks abikaasa on kallis sõber.

Kogu selle poeemi kestel annavad intiimsed meelitused ja armastavad keha-liigutused edasi tugevat külgetõmbejõudu, füüsilist ja emotsionaalset rõõmu, mida mees ja naine teineteises leiavad. Romantilise armastuse naturaalne imetlemine on Looja and, mis aitab partnereid abielus tihedalt üksteisega siduda. Kui partnerid on avatud jumaliku armastuse tööle nende südames, siis nende inimlik armastus muutub „peenekombelisemaks ja puhtamaks, ülevamaks ja õilsamaks“. – Ellen G. White, *The Adventist Home*, lk 99.

Need salmid edastavad ka kõige ülevamaid mõtteid armastusest. Tõeline armastus ei ole inimsüdamele loomulik; see on Püha Vaimu and (Rm 5:5). Selline armastus seob abielumehe ja -naise püsivasse liitu. See on pühendunud armastus, mida nii hädasti on vaja lapsevanema-lapse suhetes, et tekitada noores inimeses usaldustunne. See on ennastandev armastus, mis seob usklikud kokku Kristuse ihus. Ülemlaul kutsub meid üles muutma armastus aktiivseks jõuks oma suhetes abikaasaga.

Kuidas peegeldab seesugune intiimsus omal moel lähedust meie ja Jumala vahel? Milliseid paralleele saab tõmmata (näiteks ajaveetmine, täielik andumine jne)? Milliseid muid paralleele siin on?

Paljud on Ülemlaulus näinud „Eedenisse tagasipöördumise“ teemat. Kuigi siin kirjeldatav paar ei ole maailma esimene mees ja naine, tuletab see poeem meelde esimest aeda. Jumala plaani – et nad oleksid „üks liha“ (1Ms 2:24, 25) – kujutatakse õrnatundeliste metafooride ja sümbolite kaudu.

Kuidas esitab Ülemlaul vastastikust andumist abielupaari intiimelus? ÜI 4:7 – 5:1. Mille poolest sarnaneb sellega Pauluse antud juhised 1Kr 7:3–5?

Saalomoni kutsus naist: „Tule minuga“ (ÜI 4:8). Tema pruut vastas. Hiljem kutsus naine teda: „Mu kallim tulgu oma rohuaeda“ (ÜI 4:16). Mees vastas (ÜI 5:1). Pühakiri õpetab siin, et selles intiimses keskkonnas ärgu olgu jõu kasutamist ega manipuleerimist. Sellesse vahekorda astuvad mõlemad partnerid vabatahtlikult ja armastusega. „Minu rohuaed“ on „tema rohuaed“.

„Saalomoni“ ja „suulamlanna“ kannavad nimesid, mis heebrea keeles on tulest sõnad *shalom*, „rahu“ ehk „terviklikkus“. Nende imetus on vastastikune (ÜI 4:1–5; 5:10–16). Nende suhte tasakaalustatust tõendab isegi paarisriidade ja salmide poeetiline stiil. Lepingulisest väljendist „Mu kallim on minu ja mina kuulun temale“ (ÜI 2:16) kõlab läbi Eedeni sõnakasutus: „See on nüüd minu luust ja liha minu lihast“ (1Ms 2:23).

Kuidas rikastab kirjeldus abieluliidust kui „tundmisest“ meie arusaama enda ja Jumala vahelisest suhtest? 1Ms 4:1, 25; 1Sm 1:19; Lk 1:34; Jh 17:3; 1Kr 8:3.

Piibel kasutab *tundmist* abielumehe ja -naise intiimühete kohta. Selles armastavas „tundmisest“ annavad varjatuid sisemisi sügavusi nende olemused end teineteisele. „Üheks ihuks“ ei ühine mitte üksnes kaks keha, vaid ka kaks südant. *Tundmine* kirjeldab ka indiviidide ja Jumala vahelist suhet. Teadlikumate kristlaste jaoks pakub abielus ühes kaaslaseks olemise, pühendumise ja piiritu rõõmu ainulaadne ning õrn tundmine sügavat pilguheitu ülevaimasse ja pühimasse saladusse üldse, Kristuse ja koguduse vahelisse ühendusse.

Loe ÜI 4:8 – 5:1.

Ülemlaul 4:16 ja 5:1 on selle raamatu keskkohaks ja kirjeldab nõnda ju ka hari-punkti, kui Saalomoni ja suulamlanna vaheline abielu kinnitatakse.

Millele Saalomoni järgmistest kirjakohtades viitab? ÜI 4:12, 16; 5:1, 8:8–10.

Ülemlaulust leiame mõne Pühakirja mõjuvaima tõendi Jumala plaani kohta, et inimene jääks seksuaalselt karskeks kuni abiellumiseni. Üks jõulisim tõend on viide suulamlanna lapsepõlvele, mil tema vennad endalt küsisid, kas ta on „müür“ või „uks“ (ÜI 8:8, 9). Ehk siis nii – kas ta jääb puhtaks, karskeks, kuni abiellumiseni (müür) või on kergemeelne (uks). Täiskasvanud naisena kinnitab ta, et on säilitanud oma karskuse ja saab oma abikaasale puhtana: „Mina olen müür“ (ÜI 8:10). Tegelikult tõendab mees, et naine on neitsi kuni nende pulmaööni, kuna ta ütleb, et naine on „suletud rohuae, pitseriga kinni pandud allikas“ (ÜI 4:12). Enda kogemuse põhjal annab suulamlanna nõu oma sõpradele teha armastuse ja abiellumise sammud väga hoolikalt. Kolmel korral Ülemlaulus pöördub ta naistesalga poole, keda on nimetatud „Jeruusalemma tütardeks“, ning annab neile nõu mitte äratada intensiivset armastuse kirge seni, kui on sobiv aeg (ÜI 2:7; 3:5; 8:4), see tähendab, kuni nad on kaitstud abielu intiimse lepinguga, nagu tema.

Teist korda selles poeemis kutsub armsam oma pruuti temaga koos minema (ÜI 2:10; 4:8). Enne pulmapidu ei võta suulamlanna peigmehe kutset vastu, kuid nüüd on tema see, kes kutsub meest oma aeda (ÜI 4:16), ja mees võtab kutse rõõmuga vastu (ÜI 5:1). Meest kütkestab naise ilu, seda küll, kuid mitte ainult – naine on võitnud tema südame (ÜI 4:9), meest joovastab tema armastus (ÜI 4:10) ja mees juubeldab, et naine on tema ning mitte kellegi teise oma nüüd ja igaveseks: „Mu pruut, minu enda oma, sa oled rohuae, kõikide teiste jaoks suletud allikas“ (ÜI 4:12, CEV). Ühtides selle täiusliku naisega, leiab mees, et ta on jõudnud justkui Tootatud maale: „Su huuled tilguvad kärjemett..., sul on keele all mesi ja piim“ (ÜI 4:11).

Millised head sõnumid on siin inimeste jaoks, kes kahetsevad oma valesid valikuid enda seksuaalelu vallas? Jh 1:9; võrdle Ps 103:12; Js 55:7; Jh 8:11.

Jumal lõi inimkonna meesteks ja naisteks erilise eesmärgiga (1Ms 1:26–28). Kumbki kannab ju Tema nägu ja nii peegeldab kahe sugupoolse liitumine abielus „ühaks lihaks“ erilisel viisil Jumala ühtsust. Mehe ja naise ühendus annab võimaluse ka uue elu paljunemiseks, originaalseks Jumala näo järgi olemise väljenduseks.

Millisel seisukohal on Pühakiri seksuaalsete tavade suhtes, mis ei järgi Looja plaani? 3Ms 20:7–21; Rm 1:24–27; 1Kr 6:9–20.

Pühakiri paneb pahaks kõike, mis muudab või hävitab Jumala kuju inimkonnas. Teatud seksuaalsete tavade keelu alla panemisega juhib Jumal oma rahvast seksuaalsuse õige eesmärgi poole. Kui inimese kogemus vastandub Jumala ettekirjutustele, on inimhing süüdi patust.

Milline juhis antakse kristlastest usklikele nende ja pattulangenud maailmas olevate kaasinimeste seksuaalsuse kohta? Rm 8:1–14; 1Kr 6:15–20; 2Kr 10:5; Gl 5:24; Kl 3:3–10; 1Ts 5:23, 24.

Usklikud ootavad Kristuse tulekul vabanemist patust tingitud moraalsest laostumisest. Nad ootavad usus, arvestades ennast patule surnuks Kristuse surma läbi ristil ja Talle elavat Tema ülestõusmise tõttu. Lakkamatu palve, valvsuse ja Vaimu väe abil kohtlevad nad oma patust loomust otsekui oleks see risti löödud ning püüavad kuuletuda Kristusele oma mõtetes. Nad tunnistavad, et Jumal on nende keha ja seksuaalsuse omanik, ning nad kasutavad oma keha ja seksuaalsust vastavalt Tema jumalikule plaanile.

Jumal annab andeks neile, kes oma pattu kahetsevad (1Jh 1:9). Evangeelium võimaldab olla usklike osaduses inimestel, kes astusid varem juhuvahekordadesse ja võtsid osa patusest seksuaalsest tegevusest. Selle tõttu, et patt on nii ulatuslikult muutnud inimkonna seksuaalsust, ei pruugi nii mõnigi siinses elus kogeda selle külje täielikku uuendamist. Osa võib näiteks valida elu tsölibaadis, et mitte saada kaasatud seksuaalsuhtesse, mida Jumala Sõna keelab.

Kuidas peaks meie kui koguduse suhtumine homoseksuaalsusesse olema eeskujuks? Kuidas peaks selliste inimeste enda hoiak oma seksuaalse sättumuse suhtes mõjutama meie reageeringut?

Toetav mõte: „Abielu on saanud Kristuse õnnistuse ja seda tuleb pidada pühaks sätteks. Õige religioon ei ole vastuolus Issanda plaaniga. Jumala määruse kohaselt ühendatakse mees ja naine pühas abielus, et kasvatada peret, mis auga kroonitult sümboliseerib taevast perekonda. Oma avaliku tööperioodi alguses andis Kristus otsustava kinnituse sellele Eedenis kehtestatud tavale. Sellega kuulutas Ta kõikidele, et ta ei keeldu olemast kohal abiellumise sündmusel ning et abielu – kui ühinetakse puhtuses ja pühaduses, tões ja õiguses – on üks inimperekonnale antud suurim õnnistus üldse.“ – Ellen G. White, *Daughters of God*, lk 180, 181.

Nagu Ülemlaul näitas, on seksuaalne armastus abielus imeline. Kuid püsisuhteid ei saa rajada lihtsalt välisele ilule ja füüsilisele meeldivusele. Meie kehad vananevad ja nõrgenevad ning mitte mingisugune dieet, treening või plastiline kirurgia ei hoia meid igavesti noore väljanägemisega. Saalomoni ja suulamlanna abielu on eluaegne, kohustav suhe. Kolmel korral kinnitavad nad, et kuuluvad teineteisele (Ül 2:16; 6:3; 7:11). Esimesel korral on see vastastikuse omandiõiguse äratundmine (võrdle Ef 5:21, 33). Teisel korral kinnitab naine oma andumist (ka Ef 5:22, 23). Kolmandal korral väljendab mees enda igatsust naise järele (Ef 5:24–32). Seesugust armastust ei saa uputada (Ül 8:7); see on nagu pits, mida ei saa murda (Ül 8:6).

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas saab võrrelda Saalomoni kirjeldust oma naise täiuslikkusest (Ül 4:1–5; 6:8 ja 7:2–10) Aadama hüüatusega, kui ta esimest korda Eevat nägi? (1Ms 2:23). Kuidas peaks abielumees siis suhtuma oma naisesse? (Ef 5:28, 29).

2. Osa on näinud Ülemlaulus mõistupilti Jumala ja Tema rahva või Jeesuse ja Tema koguduse vahel olevast suhtest. Kuigi peab olema ettevaatlik, et mitte üle allegoriseerida, on kahe inimese vahelise abielusuhte teatud tunnusjooned võrreldavad meie ja Jumala vahelise suhtega. Millised? Võrdle ka Js 54:4, 5; Jr 3:14; 2Kr 11:2.

3. Loe Õp 31:26, Ül 5:16 ja Õp 25:11. Kui tähtsal kohal on meie sõnad oma abikaasa mahakiskumisel või ülestõstmisel ning meie abielu nõrgestamisel või tugevdamisel? Kasuta järgmisi kirjakohti lisanäiteina: Jk 1:26; 3:5–11.

Kummaline valgus

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Ruth Jereh laulis südamepõhjast, kui ta oma kodulinnas Mazabukas, Lõuna-Sambias, baarist kodu poole vantsis.

Oli reede õhtu ja naine oli veetnud kogu päeva õlut juues.

Äkki ilmus otse tema ette pimestav valgus. Valgus hõljus õhus ning Ruth jõllitas seda hirmunud häämingus, teadmata, kust see oli tulnud ja kuhu see läheb. Laul jäi kurku kinni ja otsemaid sai ta kaineks. Siis valgus kadus.

Värisedes liikus Ruth kodu poole.

Ta ei öelnud oma abikaasale ega neljateistkümnele lapsele sel õhtul midagi, kuid hommikul ei suutnud ta enam vaikida.

„Kallike,“ ütles ta abikaasale. „Eile õhtul, kui ma koduteel olin, nägin ma ühte suurt valgust, mis mind hirmutas.“

„Lõpeta õllejoomine,“ vastas ta abikaasa. „See peab olema Jumal, kes sinuga räägib.“

Samal päeval külastas Ruthi kodu üks Tabiita-ühingu töötaja ja kutsus teda adventistide koguduse jumalateenistusele. Eelmise õhtu kogemus värskena meeles, läks Ruth koos abikaasaga koosolekule. Ruth oli kasvanud üles adventistide kodus, kuid jätnud koguduse sinnapaika pärast abiellumist mehega, kes kuulus ühte teise uskkonda. Mees mängis baarides saksofoni ja aastaid müüs naine sellel ajal, kui mees mängis, kodus valmistatud toitu. Pärast võisid nad tundide viisi juua.

Asjaolud läksid sinnani, et Ruth võis juua hommikust õhtuni ja unustada oma väikese lapse baari.

Alkoholi joomine oli Ruthi elu osa ja ta võitles, et joomisest jagu saada, pärast seda, kui ta oli heledat valgust näinud. Kahe nädala jooksul ärkas ta öösiti üles, oli hirmul ja nuttis. „Jumal, see elu, mida ma elan, on viinud sinnani, et olen oma lapsed hooletusse jättnud,“ ütles ta. „Aita mul õlle joomine lõpetada.“

Siis ühel päeval kaotas ta igasuguse huvi alkoholi vastu.

Linnakese elanikud olid sõnatud, kui nägid teda kainena. Nad teadsid, milline ta oli varem olnud, ja küsisid, milliseid taimejuuri oli ta nõidardi soovitusel võtnud, et joomisest lahti saada.

„Kuidas sa õllejoomisest lahti said?“ küsis üks. „Anna meile seda taimejuurt, mis sind lõpetada aitas,“ ütles teine.

Ruth vastas igaühele: „Rohuks, mida ma kasutasin, oli palve.“

Ruth on kasutanud palve jõudu ka selleks, et võita oma pere Kristusele. Ta ristiti ning tema mõjutusel on kümme tema pere liiget samuti ristitud, sealhulgas tema abikaasa.

„Täna Jumalat palvetes alati selle eest, et Ta lubas minul ja mu perekonnal Jumalat kummardama hakata,“ ütles 62aastane Ruth. „Jumala kummardamine on elus väga tähtis.“

Perekonna ühtsuse põhimõtted

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *IMs 33:12–14; Rt 1:16–18; Jh 17:21–26; Gl 3:28; Ef 2:11–22; 5:21 – 6:9.*

Juhtsalm: „Et kõik oleksid üks, nii nagu sina, Isa, minus ja mina sinus, et nemadki oleksid meis, et maailm usuks, et sina oled minu lähitanud“ (Jh 17:21).

Perekonnaelu kujutab erinevate inimeste jaoks erinevaid eluetappe. Ema ja isa jaoks on laste ilmaletulek nende elu põhimuutus, selline, mis kestab kogu eluea. Järeltulijate jaoks on üleminek olematusest olemisse ju tõepoolest põhimuutus. Seejärel teevad lapsed kasvades läbi elu erinevad etapid, kuni nad kodust lahkuvad ja tõesti juba endale lapsed saavad.

Ometi, ükskõik kas lapsevanemana või lapsena, maadleme kõik samade probleemidega ning meie pattulangenud loomus on see, mis võib teha perekonna ühtsuse elus pehmetelt öeldes vägagi katsumusterohkeks.

Jah, Jeesuse Kristuse ihus on kogu inimkond ristil lepitud Jumalaga ja üksteisega (Ef 2:13–16; Kl 1:21–23), kuid igapäevasel praktilisel tasandil peame enda jaoks kohandama Kristuse armu, mis saab ainsana teha perekonna ühtsuse elavaks kogemuseks kõigi jaoks, kes selle poole uss püüdnud. See peab olema meie elu igapäevane kogemus. Õnneks on see Kristuse armu läbi saavutatav.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 28. maiks.

Millist näidet kasutab Paulus Kristuses olevate inimeste vahelise uue liidu kirjeldamisel? Kuidas on Kristus teinud „kahest“ „ühe“? Ef 2:11–22; vaata ka Gl 3:28.

Kristuse rist kõrvaldab takistused, mis eraldavad inimesi üksteisest. Juutide templis eraldasid seinad jumalakummardajaid; mehi naistest ja juute mittejuutidest. Kui Paulus kirjeldas juutide ja paganate ühtsust Kristuses, siis kasutas ta sõnu, mis käisid võrdselt ka muude lõhede kohta rahvaste, inimgruppide, sotsiaalsete kihtide ja sugude vahel. „Et luua eneses need kaks üheksainsaks uueks inimeseks, tehes rahu“ (Ef 2:15). See on hea sõnum, mis aitab abielupaaridel abielus tõeliselt tunda „ühe liha“ liitu. Kristusesse uskumise tõttu saavad ka kaua lõhenenud perekonnad lepitatud.

Üks asi on tsiteerida Piibli salme üksõlemisest Kristuses; täiesti teine aga on seda tegelikult kogeda. Millised praktilised muutused toob meie ellu Kristus – muutused, mis võimaldavad kogeda seda üksmeelt ja ühtsust, mida meile on töötatud? Vaata näiteks Rm 6:4–7; 2Kr 5:17; Ef 4:24–32.

Joonista suur ringjoon, mille servadest jooksevad paljud jooned keskmesse. Mida lähemale need jooned keskpaigale jõuavad, seda lähemal on need üksteisele...

„Mida lähemale tuleme Kristusele, seda ligemal hakkame olema üksteisele.“
– Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 179.

„Isa ja poja, abielumehe ja -naise vahel seisab Kristus, Vahendaja, ükskõik, kas nad suudavad Teda ära tunda või mitte. Me saame luua otsekontakti endast väljapoole ainuüksi tema tõttu, tema sõnade tõttu ja selle tõttu, et me tema järel käime.“ – Dietrich Bonhoeffer, *The Cost of Discipleship* (New York: The MacMillan Publishing Co., 1979), lk 108.

Kui lähedal on sinu perekond või kogudusepere selle ringjoone keskmeele? Mis veel peab toimuma, et suhted oleksid sellised, nagu need olema peavad?

Esmaspäev, 13. mai

Saada üheks Tema armastuse abil

„Issand kasvatagu teie armastust ja tehku see rohkeks üksteise ja kõikide vastu“ (1Ts 17:22).

Jeesus palvetas oma Isa poole, et Tema järelkäijad võiksid olla „üks, nii nagu meie oleme üks“ (Jh 17:22). Võta kokku see, mida Jeesus siin ütleb, pöörates erilist tähelepanu armastuse osatähtsusele, mida läheb vaja ühtsuse saavutamiseks.

Jeesus pidas enda palves silmas ühtsust oma järelkäijate vahel. Selle ühtsuse jaoks on väga oluline kogeda *agape* armastust. „Agape“ on Piibli sõna, mida kasutatakse Jumala armastuse kohta selles palves ja paljudes teistes Uue Testamendi kirjakohtades. Selline armastus on Jumala enda loomus (1Jh 4:8) ja see tähistab Jeesuse järgijaid (Jh 13:35). Jumala armastus ei ole patuse inimsüdame jaoks loomupärane. See tuleb kellegi ellu siis, kui Jeesus Püha Vaimu kaudu usklikuga koos elab (Rm 5:5; 8:9, 11).

„Armastage üksteist, nagu mina olen armastanud teid“ (Jh 15:12). Jünger Johannes, kes need sõnad kirjutas, polnud alguses armastusväärne, vaid oli uhke, võimunäljas, kriitiline ja keevavereline (Mk 3:17; Lk 9:54, 55; vaata ka *Ajastute igatsus*, lk 295). Oma elus hiljem tuletas ta meelde, kuidas Jeesus teda nendele iseloomujoontele vaatamata pidevalt armastas. Jeesuse armastus muutis Johannese järk-järgult ning tegi ta võimeliseks armastama kaasinimesi kristlikus ühtsuses. „Me armastame, sest tema on meid enne armastanud,“ (1Jh 4:19) kirjutas ta ning „kui Jumal meid nõnda on armastanud, siis oleme ka meie kohustatud armastama üksteist“ (1Jh 4:11).

Loe 1Kr 13:4–8. Püüa panna oma nimi sinna, kus esineb sõna „armastus“. Kui hästi see sinna sobib? Palu Jeesusel tuua need armastuse omadused Püha Vaimu kaudu sinu ellu. Milliseid muutusi tegema võib Vaim sind õhutada, et selle kristliku ideaalini jõuda?

„Kui uhkus ja isekus jäeti kõrvale, said viie minutiga kõik raskused kõrvaldatud.” – Ellen G. White, *Varased kirjutised*, lk 119.

Inimestena on meie olemust räsitud patt. Ja selle laastustöö suurimaks näiteks on ehk isekuse needus. Me tundume olevat sündinud isekaks; võime selle tõelisust näha väikeses lapses, kelle põhiolemuseks on oma tahtmise saamine. „Mulle, mulle, mulle...” Täiskasvanuikka jõudmise ajaks võib see joon avaldada ennast mitmel üsna kohutaval moel, eriti kodus.

Muidugi tuli Jeesus seda muutma (Ef 4:24). Tema Sõna töötab meile, et Tema abil ei pea see hävitav iseloomujoon meis valitsema. Kogu Tema elu on täiuslik eeskuju sellest, mida tähendab elada isetult; sel määral, kui palju me Tema elu jäljendame (1Jh 2:6), võidame kalduvuse elada ainult endale.

Vaata üle järgmised kirjakohad. Mida räägivad need meile omakasupüüdmatult elamise kohta?

Fl 2:3–5 _____

1Jh 3:16–18 _____

Nagu Ellen G. White eespool kirjutas, kui uhkus ja isekus kõrvale jäeti, lahenesid paljud probleemid väga kiiresti, ammu enne seda, kui need käärima ja pruulima hakkasid ning neist lõpuks midagi vastikut välja tuli. Perekonna kõik liikmed, eriti lapsevanemad, peavad risti jalamil sellest patust puhtaks saama (Õp 16:6) – rist on omakasupüüdmatuse suurim näide kogu universumis – isegi juhul, kui see tähendab pidevalt risti alla tagasi tulemist ning palves, usus, pisarais ja alistumises põlvitamist.

Kui palju aega veedad sina risti juures, võideldes mis tahes isekuse ilmingutega oma elus? Kuidas aitab see salm (Mt 7:16) sul näha, kas sa viibid seal küllaldaselt?

Alistumine

Millise nõuande annab Paulus seoses alandlikkuse ja teenimisega inimsuhetes? Ef 5:21. Mida sa arvad, kuidas panustab see suhtumine koguduse ühtsusesse? Miks on see niivõrd tähtis kodus? Ef 5:22 – 6:9.

Sõna „alistuma“ (Ef 5:21) tähendab astuda oma vabal valikul alandlikult teise inimese juurde. See ainulaadne põhimõte algas Kristusega (Mt 20:26–28, Jh 13:4, 5; Fl 2:5–8) ja iseloomustab kõiki neid, keda täidab Tema Vaim (Ef 5:18).

„Kristuse kartus“ on see, mis motiveerib inimesi niiviisi alistuma (Ef 5:21). Kahepoolne, vastastikune ohvrimeelsus oli ja on kristluse murranguline õpetus ühiskondlike suhete vallas. See toob ellu vaimuliku tegelikkuse, et kõik on Kristuses üks; erandeid ei ole.

Leibkonna põhimõte. Kristliku alistumise näitelavaks on kodu. Kui see põhimõte seal toimib, toob see esile märgatava muutuse koguduses. Olles esitanud alistumise põhimõtte, asub Paulus viivitamatult arutlema, kuidas seda perekondades rakendada.

Ef 5:22–6:9 tuleb jutuks kolm suhetepaari – levinuimad, ometi ebavõrdseimad suhted ühiskonnas. Ta ei kavatse toetada valitsevat ühiskondlikku korda, vaid näidata, kuidas Kristuse usu kultuur toimib siis, kui tegemist on täiesti teistsuguse korraga – usklike vabatahtliku üksteisele allumisega.

Mida sa arvad, miks kõnetab Paulus järjepidevalt esialgu neid, kes on kultuuris ühiskondlikult nõrgemad – naised, lapsed ja orjad? Kirjuta välja fraas, mida neist igäühe puhul alistumise kohta kasutatakse.

Ef 5:22 _____

Ef 6:1 _____

Ef 6:5 _____

Nende poole, kellel on suurem ühiskondlik jõud – abielumehed, lapsevanemad, peremehed – pöördutakse alati teisena. Igaüks saab juhise, mis on kultuuri mõttes küllaltki ebatavaline. Küllap panid sellised juhised esimese sajandi usklikud imestama. Nad laiendasid risti ümber olevat ala ja avasid tee tõelisele üksiolemisele, mida suhetes kogeda.

Elades läbi armastust, mida lubame

Perekonna ühtekuuluvus ja ühtsus seisneb lõpuks ju pereliikmete panustamisel, alustades abielupartnerite kohustumisest teineteist armastada. Kurb küll, aga Piibli ajalugu on läbi pikitud näidetega luhtunud lubadustest, purunenud usaldusest ja kohustuse puudumisest seal, kus see pidanuks olema. Pühakirjas on ka liigutavaid lugusid tavalistest inimestest, kes Jumala abiga pühendusid sõpradele ja perekonnale ning pidasid oma lubadust.

Vaata järgmisi perekondi ja nende pühendumisastet. Kuidas mõnes perekonnas pühendumist tugevdati? Millist julgustust saavad pühendumisest kaasinimesed?

Lapsevanema-lapse pühendumine (1Ms 33:12–14; 2Ms 2:1–10) _____

Õdede-vendade pühendumine (1Ms 37:17–28) _____

Perekonnale pühendumine (Rt 1:16–18; 2:11, 12, 20; 3:9–13; 4:10, 13) _____

Abielukohustus (Ho 1:2, 3, 6, 8; 3:1–3) _____

Kui võtame endale kohustuse teise inimese suhtes, näiteks abielludes või otsustades lapse ilmale tuua või lapsendada, peame vabatahtlikult alistuma selleks, et langetada tulevikus teistsuguseid valikuid ja loovutada kontroll tähtsa osa üle oma elust. Seadused võivad tõkestada negatiivset käitumist, kuid abielu ja perekonnasuhted vajavad armastust, et õitseda ja areneda.

Mida tähendab isiklikult sinu jaoks Jeesuse pühendumistöö (Hb 13:5)? Kuidas peaks Tema pühendumine mõjutama sinu pühendumist Talle, oma abikaasale, lastele ja kaasuslikele?

Toetav mõte: Ellen G. White, peatükk „Püha perering“ raamatust *Adventkodu Home*, lk 177–180; *Tunnistused kogudusele*, 6. kd, lk 236–238.

Kokkuliidetud – esimene töö. „Kristlaste esimeseks tööks on olla perekonnas kokkuliidetud...

Mida lähedasemalt on perekonnaliikmed kokku liidetud oma kodutöodes, seda meeltulendavam ja kaasaaitavam on mõju, mida isa ja ema ning pojad ja tütreid kodust väljapoole avaldavad.“ – Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 37.

Perekonna ühtsuse saladus. „Lahkhelide ja eraldusjoonte põhjus perekonnades ja koguduses on lahuselu Kristusest. Tulles ligemale Kristusele, tuleme ligemale üksteisele. Tõelise ühtsuse saladus koguduses ja perekonnas ei ole diplomaatia, ei ole juhtimine, ei ole üliinimlik pingutus võita raskusi – kuigi sellel kõigel on küllalt suur osa –, vaid tõelise ühtsuse saladus on ühendus Kristusega.“ – Lehekülg 179.

Küsimused aruteluks:

1. Rääkige jõududest teie ühiskonnas, mis töötavad vastu perekonna ühtsusele. Milliseid praktilisi lahendusi saad pakkuda perekonnale, kes selliste mõjude vastu võitleb?
2. Kas su koguduses on just äsja lahku läinud perekond? Kui jah, siis mida saate klassina teha, et aidata iga selle pere liiget sellel kriitilisel ajal?
3. Arutlege alistumise probleemistiku üle. Kuidas tuleks seda kristlikus kontekstis mõista? Mismoodi on seda põhimõtet kuritarvitatud?
4. Milliseid perekonna ühtsusega seotud põhimõtteid saab sinu meelest kohandada ka koguduse ühtsuse jaoks?

„See mees räägib hingamispäevast“

Loo on kirjutanud Andrew McChesney.

Pole kuigi palju inimesi, kes võivad öelda, et nad on rääkinud inglisa.

Farmer Notley Tidwell saab seda öelda – kuid ta ei tee seda. Selle asemel nimetab ta salapärasest vöörast „meheks“.

Ühel õhtul 1880ndatel kõmpis Notley kodu poole, viiul käes, ja palvetas. Ta tuli ühest Texase osariigi (Ameerika Ühendriigid) küünist tantsuõhtult. Ta oli segaduses. Teda oli kasvatatud teenima Jumalat pühapäeval, kuid ta oli lugenud Piiblit ja näinud, et neljas käsk ütles: „Pea meeles, et sa pead hingamispäeva pühitsema“ (2Ms 20:8).

Kui ta nüüd palvetas, ilmus tema kõrvale äkki üks mees. Notley tundis selles piirkonnas kõiki, seda meest aga polnud ta kunagi näinud. Kuid ta ei jahmunud. Vööras oli väga meeldiva olekuga. „Vööras lihtsalt ilmus ja hakkas temaga rääkima,“ ütles Notley lapselaps, 94aastane Lorena Stigaullde. Vestlus läks peagi hingamispäevale ja Notley rääkis oma järjest suurenevast veendumusest, et Jumal on käskinud pidada laupäeva, mitte pühapäeva. Ta väljendas hämmeldust, et ei suuda leida kedagi, kes peaks laupäeva.

Vööras ütles, et tema teab inimesi, kes kummardavad Jumalat laupäeval, ning andis üksikasjalikud juhised, kuidas minna nende kogunemiskohta. Notley keeras vestluse ajal pilgu korraks kõrvale ja kui ta jälle vööra poole vaatas, oli mees kadunud.

„Ta oli just seal ja [Notley] vaatas kõrvale ja mees oli läinud,“ ütles Notley 68aastane lapse-lapselaps Reba Seifert.

Koju jõudnud, jutustas Notley oma naisele ebatavalisest kohtumisest ja mõni päev hiljem otsustas ta teha mehe juhiste järgi. Juhatatud tee viis ühte tallu, kus käis igal hingamispäeval koos väike rühm seitsmenda päeva adventiste.

Notley koos oma naise ja nende kaheksa lapsega ristiti adventkogudusse. Hiljem sai temast kohaliku koguduse juht ja ta rajas esimese kohaliku koguduse, mis asus Lindeni ja Marietta linna vahel Texases.

Kuigi see kogudus on nüüd suletud, on samasse piirkonda võrsunud uued kogudused, sealhulgas Lindeni kogudus, kus Lorena oma sugulastega käib.

Notley pärand elab samuti edasi. Tema ustavus Jumalale on kasvanud mitu põlvkonda misjonimeelseid seitsmenda päeva adventiste, kes on teeninud piiblitöölise, kirjandusevangelistide ja juhtidena Texases ja väljaspool.

„Tema sai selle suure perekonna esimeseks adventistiks,“ ütles Reba, üks Lorena nelja lapse laps.

Notley ei öelnud vööra kohta kunagi ingel, kuid perekond usub, et ta oli saadetud taevast, vastama Notley innukatele palvetele.

„Ta nimetas teda lihtsalt „meheks“, kuid uskus, et Jumal saatis tema,“ ütles Lorena, kes kuulis oma vanaisa jutustust tüdrukukesena. „Mina usun, et ta oli ingel.“

Lapsevanemaks olemise aeg

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *IMs 18:11; Jr 31:25; Mt 11:28; Ps 127, Õp 22:6; 1Sm 3:10–14; Fl 3:13.*

Juhtsalm: „Vaata, lapsed on pärisosa Issandalt, ihusugu on tasu temalt“ (Ps 127:3).

Lapse sündimine on nii tavaline, normaalne ilming, et sageli ei adu me täielikult, milline ime see on. Kujutle, mida pidi tundma Eeva, kui ta hoidis kätel vastsündinud Kaini. Muutused, mida ta koges oma paisuvas kehas eelnevate kuude jooksul, piinavad sünnitusvalud, ja siis selle tillukese lapse nägemine, kes oli nii nende moodi, aga ometi nii kaitsetu. Milline kogemus pidi see olema Saara jaoks, üheksakümnesena ja lapsekandmise vanusest väljas, kes vaatles oma poja lisaki nägu; küllap naeris ta iga kord, kui poisi nime nimetas. Olles palvetanud poja pärast teab kui kaua, hoidis Hanna süles Saamueli ja ütles: „Selle poisi pärast ma palusin ja Issand andis mulle mu palve peale, mida ma temalt palusin“ (1Sm 1:27). Veel plikaohtu Maarja südames olev imetus, kui ta kaisutas oma poega, Jumala Poega, hämmastuse- ja hirmuseguselt.

Samal ajal ei ole igaühel seda eesõigust ja vastutust, mis kaasneb lapsevanemaks olemisega. Sellel nädalal võtame aega, et uurida lapsevanemaks olemise ajajärku koos väljakutsete, hirmude, rahulduse ja rõõmuga, mida see pakub.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 25. maiks.

Loe 1Ms 18:11; 30:1; 1Sm 1:1–8 ja Lk 1:7. Mis on neil inimestel ühist? Kuidas Jumal nende igatsusele vastas?

Lapsed on õnnistus. Kuid mingil põhjusel ei õnnista Jumal igaüht alati lastega. Osa loodab ja palvetab perekonna pärast ning Jumal annab lahkelt nende palve kohaselt, mõnikord päris imeliselt, nagu oli lugu Saaraga; teised aga on silmitsi kõrvulukustava vaikusega, kuigi Jumala trooni ette saadetud anumised on tulised. Iga kord, kui nad näevad sõpru tänamas Jumalat oma raseduse ajal ja enda lapsukesi vastu võttes, süveneb nende haav veelgi, kui nemad oma tühjale pesale mõtlevad. Isegi selline süütu küsimus nagu: „Kui mitu last sul on?“ tuletab haigettegevalt meelde seda valitute klubi, millest lastetud on välja arvatud, kuigi nad küll tahaksid sellega ühineda.

Need, kes on midagi sellist kogenud, peaksid hakkama omaks võtma, et Jumal saab nende kurbusest aru. Psalmist ütleb Jumalale: „Minu pagulaspäevad olid sa ära lugenud; pane sina mu pisarad oma lähkrisse; eks need ole su raamatus“ (Ps 56:9). Kuigi Ta näib vaikivat, on „Issand nagu isa oma lastele, õrn ja kaastundlik nendega, kes teda kardavad“ (Ps 103:13, NLT).

Samas võivad teised inimesed eri põhjustel valida lapsi mitte saada. Meie maailmas, mis on täis kannatust, valu, kurbust ja võimalikke õnnetusi, võib mõista, miks mõni otsustab, et ei too siia rohkem inimesi juurde. Mõnel juhul võib keegi otsustada lapsed lapsendada, selle asemel, et ise sünnitada; sel moel saavad nad üles kasvatada juba olemasolevad lapsed ja anda sellistele lastele niimoodi võimaluse palju paremaks eluks, kui neil muidu oleks olnud.

Meie maailm on keeruline koht ja tõenäoliselt kohtame igasuguseid inimesi kõikvõimalikes olukordades, kel on või kel pole lapsi. Ükskõik, millises olukorras me ise laste küsimuses oleme, võime elada kinnitusega, et Jumal armastab meid ning Tema soovib meile head. Samal ajal pidagem alati meeles, et tuleb olla nii tundlik, kui saame, inimeste suhtes, kellel mistahes põhjusel lapsi ei ole.

Jeesusel ei olnud kunagi oma füüsilist last. Millised õppetunnid (kui üldse missugused) on selles tõsiasjas meie jaoks?

Üks nähtus, millega maailm silmitsi seisab, on üksikvanemad, kelleks sageli, kuid mitte alati, on naine.

Mõnikord mõtleme üksikvanemast kui inimesest, kes on saanud lapse väljaspool abielu. Kuid asi pole alati nii. Haagarile avaldati survet saada Aabrahamiga laps, ja siis sunniti ta oma lapsega ära minema (1Ms 16:3, 4; 21:17). Batseba jäi rasedaks võimuka mehe seksuaalse lähenemiskatse tagajärjel (2Sm 11:4, 5). Eelija saadeti Sarepta-nimelisse külakesse aitama üht üksikema, kes oli lesk (1Kn 17:9). Ajaks, mil Jeesus alustas oma teenimistööd, oli Tema kasuisa surnud ning Maarja oli jäänud leseks ja üksikvanemaks. „Surm oli ta lahutanud Joosepist, kellega nad jagasid Jeesususe sünni saladust. Nüüd polnud ühtki inimest, kellele usaldada oma lootused ja kartused. Viimased kaks kuud olid olnud väga kurvad.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 145.

Üksikvanemaks olemine on võib-olla üks katsumusterohkeim töö, mis inimesel olla saab. Paljud vaatavad otsa sellistele raskustele nagu oma rahaga toimetulek, teise vanemaga käitumine või lihtsalt enda jaoks aja leidmine või Jumalaga kahekesi viibimine, ning kaalutlevad, kas neid üldse kunagi armastatakse.

Millised töötused leiab igaüks, sealhulgas üksikvanemad, järgmistest salmidest: Jr 31:25; Mt 11:28; Jr 29:11; Jr 32:27; Öp 3:5, 6; Js 43:1, 2.

Meil kogudusena on kohustus üksikvanemaid aidata. Jaakobus kirjutas: „Jumala ja Isa silmis puhas ja laitmatu jumalateenistus on käia vaatamas vaeslapsi ja lesknaisi nende viletsuses ja hoida iseennast maailma poolt määrimata“ (Jk 1:27). Põhimõtteliselt võib lisada: „Ja ka üksikvanemaid nende mures.“ Abi, mida saame pakkuda, ei pea olema just rahaline. Võime lubada neile mõningast kergendust sellega, et hoiame natuke aega nende lapsi, nii et nemad saavad teha muud tööd, puhata, palvetada ja õppida tundma Jumala Sõna. Võime olla nende lastele nõuandjateks või parandada majas olevaid asju. Võime olla mitmel moel Jumala kätteks, kui aitame üksikvanemaid toetada.

Mida saad konkreetset teha, et üksikvanemaid julgustada ja aidata, avaldamata arvamust selle üle, kuidas nad sellisesse olukorda jõudsid?

Loe Ps 127. Mis on selle lühikese psalmi peamine sõnum? Millised tähtsad põhimõtted saame siit enda jaoks ja selle kohta, kuidas elada?

Soovides valmistada oma lemmiktoitu, teed sa selle retsepti järgi. Kui lisad kõik vajalikud koostisained ja teed järjest kõik, mis vaja, siis saad enamasti ikka soovitud tulemuse. Lapsevanemaks olemine aga ei ole toiduvalmistamine. Mitte ükski laps pole täpselt samasugune nagu teine ja isegi siis, kui sa teed kõike samamoodi, nagu oled teinud teiste lastega, võivad nad kõik pea peale pöörata. See võib tuleneda nende soost, sellest, mitmendana nad sündisid, nende temperamendist või tervest hulgast muudest põhjustest. Jumala kava kohased õpetavad lapsevanemad oma lapsi Teda armastama ja Talle kuuletuma (5Ms 6:4–9; Ps 78:5–7). Jumala juhis lapsevanematele on: „Juhata last nii, kuidas ta peaks minema“ (Õp 22:6); pole öeldud, et vanem peaks pidevalt lapsel üle öla piiluma, olemaks kindel, et ta kunagi ühtki vale otsust ei langeta.

Kuigi me tahame näha, et meie lapsed saavad kaisulastest, kaitsetutest, väikestest inimestest iseseisvateks, edukateks täiskasvanuteks, on meie põhi kohustuseks üks – et nad hakkaksid tundma, armastama ja teenima Jeesus Kristust. Lapsevanemadena saame järgida 5Ms 6. peatükis kirja pandud vaimuliku arengu plaani. Selles on neli tähtsat eeldust: et me hindaksime vääriliselt „Issandat meie Jumalat“ (5Ms 6:4), et meie armastaksime Teda kogu südamest (5Ms 6:5), et me peaksime Tema Sõna kalliks varanduseks (5Ms 6:6) ja et me jagaksime oma lastega seda, mida Temast teame (5Ms 6:20–23).

5Ms 6. peatükk jätkub kahe tähtsa põhimõtte esiletoomisega. Esiteks, „õpetama-rääkima“ põhimõte (5Ms 6:7). Õpetamine viitab vormikohasele haridusele, rääkimine aga osutab eraviisilisele, sundimatule juhendamisele. Mõlemal puhul toimub piibellike tõdede edastamine vanema-lapse suhte raamistikus. Vormikohased õpetamise ajad saavad olla perekonna palvused, mil õpime tundma Jumala Sõna koos lastega. Vaba õpetamine ilmneb jooksvalt igapäevase elu olukordades ja on isegi veel tähtsam. Igapäevastundmustest saavad tõhusad piibellike tõdede edasiandmise teabekandjad (1Ms 18:19). Teine põhimõte on „siduma-kirjutama“ põhimõte (5Ms 6:8, 9). Vaimulik töö tuleb seostada meie tegudega („käsi“) ja suhtumistega („pea“), kuid see peab olema kirjutatud ka meie enda isiklikku („koja piitjalad“) ja ühiskondlikku („värava-tele“) ellu. See peab liikuma meie südamest koju ja meie kodust maailma.

Loe 1Ms 18:18, 19 ja 1Sm 3:10–14. Kõrvuta neid kahte isa. Millised olid kummagi kasvatustiili tulemused?

Lapsevanematel on kohustus olla oma laste jüngriteks tegijad, nii et lastest endist saaksid Jeesuse jüngrid. On lapsevanemaid, kes usuvad, et viisiks, kuidas oma lapsi õpetada ja õigele teele juhtida, on rakendada füüsilist karistust – mida rohkem, seda parem (Õp 22:15; 23:13; 29:15). Kõnealuseid löike on valesti kasutatud laste väärkohtlemise ja nende täielikule alistumisele sundimise katteks, kuid sageli on see pannud lapsed mässama oma vanemate ja Jumala vastu.

Piibel õpetab lapsevanematele, et nad valitseksid lahkelt (Ef 6:4; Kl 3:21) ja juhendaksid oma lapsi õiguses (Ps 78:5; Õp 22:6; Js 38:19; Jl 1:3). Lapsevanematena peaksime oma laste eest hoolt kandma (2Kr 12:14) ja näitama neile eeskujut, mida järgida (1Ms 18:19; 2Ms 13:8; Tt 2:2). Meil kästakse oma kodakondseid hästi juhtida (1Tm 3:4, 5, 12) ja oma lapsi distsiplineerida (Õp 29:15, 17), peegeldades samal ajal Jumala armastust (Js 66:13; Ps 103:13; Lk 11:11).

Kurb küll, aga Piiblis on lugusid, kus lapsevanemaks olemine läks valesti. Iisakil ja Rebekal kujunesid oma poegade Eesavi ja Jaakobi suhtes välja lemmikud (1Ms 25:28) ning hiljem oli Jaakob Joosepi suhtes samas seisus (1Ms 37:3). Kuigi Eeli oli usujuht, ei õnnestunud tal oma lapsi õigele teele juhtida (1Sm 3:10–14). Tuli välja, et Saamuel, kelle ka Eeli üles kasvas, oli ise väga puudulik isa (1Sm 8:1–6). Kuningas Taavet, rikkudes abielu ja korraldades mõrva, õpetas oma lapsi enda eeskujul niisamuti tegema. Kuningas Manasse ohverdas oma lapsed deemonitele (2Kn 21:1–9), nagu tegi kuningas Aahas.

Õnneks aga leiame Pühakirjast palju näiteid heast kasvatusel. Mordokai oli suurepärase kasuisa Hadassale, kuninganna Estrile (Est 2:7), ning liob palvetas alati oma laste eest (li 1:4, 5). Kõikidest nendest – nii headest kui ka halbadest näidetest – saame koguda lapsevanemaks olemise õppetunde.

Mida õppida Piiblis olevatest kasvatusnäidetest? Mismoodi kasutada mõningaid selliseid põhimõtteid oma suhtlemises nendega, kes meie lapsed ei ole?

Loe Õp 22:6. Kuidas sina seda piiblisalmi mõistad? Kas see on garantii, töötus või tõenäosus?

Mõnikord teed sa lapsevanemana kõik, mida saad – võtad aega, et õpetada oma lastele õigeid põhimõtteid, elad vastavuses sellele, kuidas sa Jumalat tunnend, saadad nad headesse koolidesse, käid regulaarselt kirikus, osaled koos nendega misjonitöös – ja nemad taganevad sellest usust, milles sina neid kasvasid. Valu on piinav ja pole hetkegi aega puhata murest nende pääste pärast. Põhjuseks pole tingimata lapsevanemate viga. Lastel on oma mõtlemine ja lõpuks vastutavad nemad Jumala ees enda tegude eest.

Osa on võtnud sõnu „siis ta ei lahku sellelt ka vanas eas“ töötusena, tagatisena, et õige lastekasvatuse tulemuseks on alati nende lapse pääsemine. Kuid Õpetussõnad pakuvad meile sageli põhimõtteid ja mitte alati tingimusteta lubadusi. Samas saame sellest salmist kinnituse, et lapsepõlves omandatud õppetunnid kestavad eluea. Iga laps jõuab aega, mil ta kas võtab omaks enda vanemate pärandi, nii et see saab tema omaks, või hülgab selle. Neil lapsevanemail, kes varustasid oma lapsi hoolikalt jumalakartliku kasvatusega, on kinnitus, et lastele õpetatu on alati nendega ning juhul, kui nad eemale lähevad, on seemned, mida vanemad nende südamesse istutasid, jätkuvalt olemas, kutsumas neid koju. Heaks lapsevanemaks olemine on meie valik; kelleks meie lapsed osutuvad, on nende valik.

Mida peaks lapsevanem tegema, kui laps läheb eksiteele? Anna oma laps innukas palves üle Jumalale. Jumal on see keegi, kes su valu mõistab, kelle lapsed on miljardite kaupa Temale, täiuslikule vanemale, selja pööranud. Saad oma kadunud poegi ja tütreid toetada armastuse ja palvega ning olla valmis seisma nende kõrval siis, kui nad Jumalaga võitlevad.

Ära tunne liigset piinlikkust abi ja eestpalve küsimisel, ära süüdistata iseennast ning ära koonda niivõrd suurt tähelepanu oma halvale teele läinud lapsele, et unustad kogu ülejäänud perekonna. Kadunud pojale või tütrele lapsevanemaks olemine võib tekitada veelahkme su kodakonnas; niisiis loo oma abikaasaga ühendatud rinne ja sea oma lastele selged piirid. Pea meeles, et Jumal armastab sinu last rohkem kui sina, vaata säravama tuleviku poole ja nõustu sellega, et sinu lapses käib edasi Jumala töö.

Loomulik on sellises olukorras süüdistada ennast. Miks on parem keskendada tähelepanu tulevikule ja Jumala töotustele isegi siis, kui oled teinud vigu? Vaata Fl 3:13.

Toetav mõte: „Teil tuleb võtta aega, et rääkida ja palvetada koos oma piskestega, ning te ei tohi lubada katkestada mitte millelgi seda Jumalaga ja oma lastega koos olemise aega. Võite oma külalistele öelda: „Jumal on andnud mulle töö teha ja mul ei ole aega jutuveeretamiseks.“ Teil tuleb tunda, et teil on teha töö ajalikuks ja igavikuks. Sinu esimene kohustus on su lapsed.“ – Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 266, 267.

„Vanemad, te peate hakkama andma distsiplineerimise esimesi õppetunde siis, kui teie lapsed on imikuna teie süles. Õpetage neid oma tahet teie tahtele allutama. Tehke seda õiglust ja kindlust ilmutades. Vanemad peavad oma meelsust täielikult kontrollima ning leebelt, kuid kindlalt painutama lapse tahet, kuni see ei ootagi midagi muud kui vanemate tahtele alistumist. Lapsevanemad ei alusta õigel ajal. Tuju esimest ilmingut ei allutata ning lapsed muutuvad kangekaelseks, see omadus aga kasvab nende kasvades ja tugevneb koos nende jõuga.“ – Ellen G. White, *Tunnistused kogudusele*, 1. kd, lk 218.

Küsimused aruteluks:

1. Mida tähendab olla Jumala „laps“? Kuidas tuleb meil seda kujundit mõista ja millise lohutuse sellest saame?
2. Üks isa ütles peagi pärast seda, kui tema lapsed olid sündinud: „Selle mõne aastaga laste sündimisest alates olen selgeks saanud kaks suurt teoloogilist tõde. Esimene neist on see, et vaba tahe on päriselt olemas; teine on see, et patune inimloomus on päriselt olemas.“ Kuidas said väikesed lapsed talle neid tõdesid õpetada?”
3. Millal on sobiv aeg aidata laste tahet vormida? Kuidas seda peaks tegema? Kuidas voolida oma laste tahe Jumala plaani kohaseks siis, kui me ise ei ole ennast täiesti Tema tahte alla andnud?
4. Peatu veel üksikvanema probleemil. Millisel praktilisel viisil saab su kogudus tervikuna aidata üksikvanemaid ja nende lapsi, keda nad püüavad üksi kasvatada?
5. Millised on võimalused julgustada lapsevanemaid, kelle lapsed on usust eemaldunud?

Miks ma oma tööst loobun

Bo jutustas selle loo Andrew McChesneyle.

Üks tähelepanuväärne kogemus sundis mind lõpetama oma 17 aasta pikkuse töö niiditööstuse töölisena ja pühendama ennast täiskohaga evangeeliumitööle Hiinas.

Kui olin 39aastane, tahtis mu poeg minna tööstuskooli, et temast saaks treipingi töötaja. Kuid kolmeaastase kursuse õppemaks oli 10 000 jüaani ja seda raha meil ei olnud.

Minu ema, kes oli seitsmenda päeva adventist, pani ette selle pärast palvetada. Palvetasime, aga ma ei oodanud imet.

Kui mu õde probleemist teada sai, võttis ta kontakti ühe tööstuskoolis töötava sõbraga ja küsis, kas mu poeg võiks taotleda stipendiumi. See sõber, kes oli kooli raamatupidaja, ütles, et stipendiume võivad saada ainult madala sissetulekuga perekonnad ja meie nende hulgas pole. Kuid tema ettepanekul astus mu poeg edasised sammud ja ta võeti kooli vastu.

Vahepeal panime mina, mu ema ja neli õde oma rahad kokku. Kui läksime kooli maksma, tervitas meid raamatupidaja. Ta käskis mu pojalt kohapeal stipendiumitaotlus kirjutada ning viis selle direktori kabinetti.

Kui direktor taotlust vaatas, küsis ta: „Aga kui paljuga ma pean seda õpilast aitama?“

„Teie võimuses on teha nii, kuidas te soovite,“ vastas raamatupidaja.

Direktor kirjutas taotluse peale „500“.

Kui raamatupidaja taotlusega tagasi tuli, olin väga erutatud. Ma ei teadnud, mida „500“ tähendas, kuid isegi 500-jüaanine hinnaalandus olnuks suureks abiks.

Viisime taotluse kassiiiri kabinetti. „Kas tahaksite maksta ühe aasta eest või kõigi kolme aasta eest?“ küsis kassiiir.

„Kõigi kolme eest,“ vastasin ma

Kassiiir tegi mõne arvestuse ja teatas: „Teie lõppsumma on 2700 jüaani.“

Olime rabatud! Me ei teadnud, mis juhtus või kuidas ta selle numbrini jõudis. Tänaegi veel ei tea me, mis juhtus.

Sinnamaani oli mu usk Jumalasse pealiskaudne. Kuid pärast seda kogemust mõistsin, et Jumal hoolib meist, ja ma otsustasin teenida Jumalat kogu südamest. Mul pole kuigi palju talente, aga ma otsustasin, et võin aidata koristada kirikut või külastada inimesi.

Olen täna 54aastane ja viie koguduse järelevaataja. Tunnen, et ma ei vääri, et mind nimetataks evangeeliumitööliseks. Kuid ma usun, et Jumal juhib ja Tema aitab mul evangeeliumitööd teha.

Osa 2018. aasta kolmanda veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetustest saadetakse Hiinasse, et avada seal holistiline kesklinna kogudus. Autori nimi on muudetud.

Kaotuse ajad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mk 5:22–24, 35–43; IPt 5:6, 7; IMs 37:17–28; Lk 16:13, Rm 6:16, 1Kr 15:26.

Juhtsalm: „Jah, enamgi: ma pean kõike kahjuks Issanda Kristuse Jeesuse kõikeületava tunnetuse kõrval. Tema pärast olen ma minetanud kõik selle ja pean seda pühkmeiks, et saada kasuks Kristust“ (FI 3:8).

Hetkel, mil Aadam ja Eeva sõid hea ja kurja tundmise puu vilja, kogesid nad oma esimest kaotust, süütuse kaotust. Ja see kadumaläinud süütus asendati isekusega, tüliga, süüdistusega ja sooviga teineteist kontrollida ning teisest üle olla.

Varsti pärast pattulangemist nägid nad esimese elu kaotust, kui neile anti oma alastuse katteks selga loomanahad. Kuna neile keelati juurdepääs elupuule, et nad ei sööks ega elaks igavesti, kaotasid nad ka oma täiusliku kodu aias. Aastaid hiljem kaotasid nad oma poja Aabeli; kaotasid ta tema venna Kaini käe läbi. Lõpuks kaotas üks neist abikaasa ja viimaks kaotas elusolev partner ka oma elu. Nii palju kaotusi järgnes ühele otsusele.

Jah, me kõik tunneme reaalsust ja kaotusvalu ning enamik meist tunneb seda sügavaimalt siis, kui kaotus tabab meie perekonda. Pole ime, sest perekonnas on meie sidemed tugevaimad; seega puudutab sinne kaotus oma erinevates vormides meid kõige rängemini.

Sellel nädalal, kui jätkame pereelu vaatlemist, vaatleme seda erinevate kaotusaegade kontekstis.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 1. juuniks.

Oleme elupuust tuhandete aastate kaugusel; ja me kõik tunneme seda, eriti siis, kui on tegemist oma füüsilise tervisega. Varem või hiljem – kui trauma meid just noorelt ei tapa – jõuame kõik karmi tegelikkuse ette, et meie tervis kaob.

Ja nii keeruline, kui tervisekaotus ka on, osutub see veel piinavamaks siis, kui see ei puuduta üksnes meid ennast, vaid kedagi meie oma perekonnast, eks ole? Kui paljud lapsevanemad on – eriti siis, kui nad on tegelenud oma haige lapsega – soovinud, et lapse asemel oleks haige hoopis tema, vanem, ise? Kahjuks pole meile sellist valikut jäetud.

Mis on kõikides neis kirjapanekutes ühist? Mk 5:22–24, 35–43; Mt 15:22–28; Lk 4:38, 39; Jh 4:46–54.

Kõikidel neil juhtumitel, ja kahtlemata väga paljudel teistel kordadel, oli pereliige see, kes palus Jeesuselt abi teise pereliikme pärast.

Kahtlemata tajume, et kannatame, kuna elame pattulangenud maailmas. Kui patt astus siia maailma, ei tulnud kaasa mitte ainult surm, vaid ka krooniline valu, haigestumine ja haigus. Kui seisame silmitsi kroonilise või saatusliku haigusega, võib tekkida šokk, viha ja meeleheide või tunneme lausa, et tahaksime karjuda: „Mu Jumal, mu Jumal, miks sa mu maha jätsid? Kaugel mu päästest on mu oigamissõnad“ (Ps 22:1). Nii nagu tegi Taavet, nii teeme meigi hästi, kui viime oma küsimused, viha ja valu Jumala ette.

Haigus ja kannatus jäävad mitmeti mõistatuseks, kuni surm Jeesuse taastulekul lõplikult lõõdud saab. Teisalt võime Jumala Sõnast koguda tähtsaid tõdesid. Ajal, mil Iob kannatas sõnuleletamatu piina käes, koges ta sügavat lähedust Jumalaga. Ta selgitab: „Ma olin ainult kõrvaga kuulnud kuuldusi sinust, aga nüüd on mu silm sind näinud“ (Ii 42:5). Paulusel oli mingisugune krooniline haigus ja viis, kuidas ta seda käsitles, räägib meile, et kannatus saab meid vaimselt ette valmistada kaasinimesi lohutama, see võimaldab meil kaasa elada teistele, kellel on valu, ja teeb meist veel tõhusamad teiste teenijad (2Kr 1:3–5) – see tähendab siis, kui me ei luba sellel ennast murda.

Millistele töotustele saame toetuda siis, kui meie ise või me pereliikmed haiguse käes kannatavad? Miks on seesugustel aegadel Jeesuse, meie Issanda tegelik kannatamine ristil meie jaoks väga tähtis? Mida õpetab Tema ristil olek meile Jumala lakkamatu armastuse kohta ka meie perekonnas oleva haiguse keskel?

Usalduse kaotamine

Oleme kõik patused, puudulikud inimesed, kes osutuvad mõnikord ebausaldusväärseks kellegi jaoks, kes meid usaldasid. Ja kes poleks olnud ohver, kui keegi teine meie usaldust reetis? Selline usalduse kaotus on raske, kuid asi on alati veel hullem siis, kui me reedame perekonnaliikme või mõni pere-liige reedab meid.

Mõnikord võib näida kergem oma kaotust vähendada ja minema joosta, kui otsustame, et suhe pole taastamise pingutust väärt. Muidugi on juhtum raske, kui tegemist on pereliikmega, nagu näiteks abikaasa. Võib isegi öelda, et abielu üks eesmärk on õpetada meile, kuidas usaldust taas üles ehitada, kui see on purunenud.

Kui usaldusega on suhetes mindud kompromissile, siis kuidas saaksid mõlemad usaldada, et suhe saaks parandatud ja päästetud? 1Pt 5:6, 7; 1Jh 4:18; Jk 5:16; Mt 6:14, 15.

Purunenud suhte taastamine on nagu teekond; sul tuleb astuda samm korraga. See teekond algab siira tunnistamisega, et on valus, ning tõsiasja ära rääkimisega, olgu tegu millise süüteoga tahes ja olgu süüdlane kes tahes.

Kui tegemist on abielurikkumisega, algab paranemine siis, kui reetur üles tunnistab. Paranemisprotsessi osana peab süü tunnistamisega kaasnema täielik süüdlasepoolne avatus. Mitte midagi ei tohi jääda varjule, muidu, kui see välja tuleb (ning see tuleb välja), hävitab see taas uuendatud usalduse. Ja usaldus saab teist korda hoobi, mida on veel raskem parandada kui esimese rikkumise korral.

Usalduse taastamine nõuab aega ja kannatlikkust. Mida tõsisem on süütegu, seda rohkem aega võtab selle heastamine. Tuleb tunnistada tõsiasja, et nii mõnelgi korral paistad sa liikuvat kaks sammu edasi ja kolm sammu tagasi. Ühel päeval näib, et homseks on lootust, ja järgmisel päeval tunned, et kõik jookseb liiva. Paljud on aga suutnud oma purunenud suhte taastada ning välja arendada sügavama, lähedasema ja õnnelikuma abielu.

Milliseid abielu parandamise põhimõtteid saab kasutada muud laadi purunenud usalduse korral? Samas aga, milline olukord võib olla selline, et kuigi antakse andeks, ei ole enam usaldust ega tohikski olla?

Veel üks viis, kuidas usaldus kaob, on perevägivalla kaudu. Ebatõenäoline küll, aga uuring näitab, et kodu on kõige vägivaldsem koht ühiskonnas. Perevägivald puudutab iga laadi perekondi, sealhulgas kristlikke perekondi. Vägi-vald on igasugune rünnak – sõnaline, füüsiline, emotsionaalne, seksuaalne ja aktiivne või passiivne eiramine – mida teostab üks või rohkem isikuid teise pereliikme suhtes.

Piiblis on kirjapanekuid perevägivalla kohta, ka Jumala rahva hulgas. Millised on sinu mõtted ja tunded selliseid salme lugedes? Mis sa arvad, miks need lood Pühakirja talletati?

1Ms 37:17–28 _____

2Sm 13:1–22 _____

2Kn 16:3; 17:17; 21:6 _____

Kuritahtlik käitumine on inimese teadlik valik rakendada teise üle jõudu ja kontrolli. Seda ei saa seletada alkoholismiga, stressiga, seksuaalsoovi täitmise vajadusega, vajadusega paremini oma viha kontrollida või ohvri mistahes käitumisega. Ohvrid ei vastuta kuritarvitaja kuritahtliku käitumise eest. Kuritarvitajad moonutavad ja väänavad armastust, sest „armastus ei tee kurja“ (Rm 13:10). Asjakohane ravi võib aidata kaasa kuritarvitaja käitumise muutmisele, kuid alles juhul, kui inimene võtab vastutuse oma käitumise eest ja otsib abi. Neid, kes avavad ennast Tema kohalolule, saab Jumal aidata ülirikkalikult selleks, et nad lakkaksid olemast kuritahtlikud, et nad kahetseksid oma suhtumist ja käitumist, korvaksid toimunut kõikvõimalikul moel ning võtaksid südames omaks agape armastuse ja armastaksid kaasinimesi (võrdle Ef 3:20).

Püüa paigutada ennast kellegi kohale, keda on vägivaldselt traumeeritud. Milliseid tunnustamise, julgustamise ja lootuse sõnu tahaksid sina kuulda? Miks on tähtis pakkuda just turvalisust ja hoolivat omaksvõtmist, mitte nõuandeid, kuidas kuritarvitajaga paremini koos elada?

Jumal üksi teab, kui paljud miljonid, isegi miljardid inimesed võitlevad teatud vormis sõltuvusega. Tänapäevani ei tea teadlased täpselt, mis seda põhjustab, kuigi nii mõnelgi puhul võivad nad tõepoolest täheldada, et on ajuosa, milles asuvad ihalused ja soovid.

Kahjuks ei ole selliste sõltuvuse asupaikade leidmine sama, mis meie vabastamine nendest sõltuvustest.

Sõltuvus on igaühe – mitte üksnes sõltlase – jaoks ränk. Pere liikmed – lapsevanemad, abikaasa, lapsed – kõik kannatavad väga palju, kui üks pere liige on sellise jõu haardes, millest ta ei näi lahti saavat.

Uimastid, alkohol, tubakas, õnnemängud, pornograafia, seks, ka toit – kogu loetletu muudab sõltuvuseks nende kasutamise või kuritarvitamise harjumuslik ja üha kasvav olemus. Sa pole suuteline lõpetama isegi siis, kui tead, et see sind kahjustab. Oma valikuvabadust nautides muutud sa selle orjaks, millest sa sõltuvuses oled, ja niimoodi kaotad sa tegelikult oma vabaduse. Peetrus selgitab sõltuvust ja selle tagajärgi lihtsalt: „Nad töötavad igaühele vabadust. Kuid nad pole midagi muud kui ropult elamise orjad, sest inimene on ükskõik mille ori, mis teda kontrollib“ (2Pt 2:19, CEV).

Mis viib inimese sõltuvusse? Lk 16:13; Rm 6:16; Jk 1:13–15; 1Jh 2:16.

Patt ja sõltuvus ei ole tingimata üks ja sama. Sa võid teha patu, millest sa sõltuv ei ole, kuigi vägagi sageli saab sellest sõltuvus. Hoopis palju parem on Jumala väe läbi lakata pattu tegemast enne, kui sellest kujuneb sõltuvus. Ja muidugi on ainus pädev lahendus patu ja sõltuvuse probleemile uue südame vastuvõtmine. „Sellepärast, et me kuulume Kristusele Jeesusele, oleme surmanud oma isekad tunded ja soovid“ (Gl 5:24, CEV). Paulus selgitab Kirjas roomlastele, mida tähendab surra patusele, sõltuvale loomusele – tähendab, et elame Kristusele (Rm 6:8–13), ning lisab siis: „Olgu Issand Jeesus Kristus teile nii ligi, nagu on riided, mida te kannate. Siis ei püüa te rahuldada oma isekaid soove“ (Rm 13:14, CEV).

Kes poleks omal nahal tundnud võitlust sõltuvusega, kas siis enese või teiste omaga, võib-olla ka perekonnaliikme omaga? Kuidas aidata inimestel taibata, et tegemist ei ole vaimuliku luhtumisega juhul, kui kristlastenagi võib vaja minna asjatundja abi?

Inimestena tunne me surma reaalsust. Me loeme sellest, näeme seda ja võib-olla oleme isegi jõudnud sellele lähedalt silma vaadata.

Loe 1Kr 15:26. Kuidas siin surma kirjeldatakse ja miks seda niisugusel viisil kirjeldatakse?

Kes poleks oma armsaid kaotades kogenud ise, kui tugev vastane on surm? Teisest küljest on surmal oma „hea“ pool. Kui armsad Issandas silmad sulgevad, siis tõusevad nad – pärast seda, mis näib vaid hetkena – üles surematutena. „Uskliku jaoks on surm ainult vahepala... Kristlase jaoks on surm ainult uni, hetk vaikust ja pimedust. Elu on varjul Kristusega Jumalas, ning „kui Kristus, meie elu, saab avalikuks, siis saate ka teie ühes Temaga avalikuks au sees.“ – Ellen G. White, Ajastute igatsus, lk 787.

Jah, elavad, eriti allesjäänud sõbrad või perekonnaliikmed tunnevad surmale järgnevat tegelikku valu ja leina. On tõsi, et lein on loomulik, normaalne reageering kaotusele. See on emotsionaalne kannatus, mida kogeme, kui miski või keegi meie jaoks kallis ära võetakse.

Leinamise protsess ei ole igaühe jaoks samasugune, kuid üldiselt läbib enamik inimesi teatud etapid. Esimene ja kõige üldisem reageering armastatud inimese surmale on vapustus ja eitamine, ka siis, kui suremist eeldatakse. Vapustus on sinu emotsionaalne kaitse selle vastu, et kaotus ongi su äkki enese alla matnud, ning see võib kesta kaks kuni kolm kuud. Samuti võid läbida aja, mil oled pidevalt sukeldunud oma armsale mõtlemisse, ka argises, tavategevuses. Vestlus läheb sageli sinu kaotuse või armsa inimese peale. Selline periood võib kesta kuuest kuust aastani.

Meeleheite ja masenduse faas on leinamise pikk ajajärk, leinaja jaoks tõenäoliselt piinavaim ja kõige pikalevenivam, mille jooksul hakkad tasapisi mõistma oma kaotuse reaalsust. Selle faasi jooksul võid kogeda seinast seinani emotsioone, nagu viha, süütunne, kahetsus, kurbus ja ärevus. Leinamise otstarve ei ole kogu sinu valu või kaotuse mälestuste kõrvaldamine. Viimases, taastumisjärgus hakkad taas huvi tundma igapäevaste tegevuste vastu ning päevast päeva normaalselt toimima.

Millised lohutavad mõtted saad järgmistest piiblisalmidest? Rm 8:31–39; Ilm 21:4; 1Kr 15:52–57.

Toetav mõte: Paljud on kannatanud oma sõltuvuste tagajärjel. Nad on muutunud oma soovide orjaks ning kaotanud raha, töö, tervise ja vabaduse. Kuid Jeesus tuli andma meile vabadust pattudest ja kõikidest meie sõltuvustest, ning „kui nüüd Poeg teid vabastab, siis olete tõepoolest vabad“ (Jh 8:36). Jeesus töötas sedagi, et Ta on alati meiega (Mt 28:20; Js 43:2); nii ei tule meil üksi sõdida. Tegelikult tuleb meil meeles pidada, et see võitlus on Issanda oma (1Sm 17:47) ning Tema töötab võitu (1Pt 1:3–9). Võid täna alustada teed võidule mis tahes sõltuvuse üle ja saada vabaduse, mida sa igatsed ning mida Jumal sulle anda tahab. See ei tähenda, et sa ei heitleks, ning see ei tähenda, et sa nii mõnigi kord ei langeks. Kuid hea sõnum on selles, et nii kaua, kuni sa Issandast lahti ei lase, ei lase Tema sinust lahti. Ja pole midagi väära, kui otsid ka asjatundlikku abi. Just nii, nagu Issand saab kasutada meditsiini- ja psühhiaatrias selleks, et aidata sind terviseprobleemides, nii saab Ta kasutada asjatundlikku nõustajat selleks, et aidata sind sõltuvuses.

„Kui meid ümbritsevad raskused ja katsumused, peame põgenema Jumala juurde ning usaldavalt ootama abi Temalt, kes on võimas päästma ja tugev vabastama. Peame paluma Jumala õnnistust, et me seda saaksime. Palve on kohustus ja vajadus; kuid ega me jäta kõrvale tänu? Eks me peaksime sagedamini tooma tänu meie kõikide õnnistuste Andjale? Me peame arendama tänulikkust. Peame sageli mõtisklema ja jutustama Jumala halastuse üle ning kõvahäälselt ülistama Tema püha nime isegi siis, kui läheme läbi kurbuse ja viletsuse.“ – Ellen G. White, Valitud kuulutused, 2. raamat, lk 268.

Küsimused aruteluks:

1. Millist osa etendab andestus usalduse kaotamises ja purunenud suhete parandamises? Mt 6:12–15; 18:21, 22. „Armastus... ei jäta meelde paha“ (1Kr 13:5).
2. Mis kasu toob Jumala halastuse üle mõtisklemine ja sellest jutustamine ajal, mil läbime kurbuse ja viletsuse oru?
3. Millisel praktilisel moel saab su kogudusepere kui tervik aidata neid, kes heitlevad mõne kaotusega?

Jumalal olid teised plaanid

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Kui Jo-Anna Clayton lõpetas keskkooli, pidas ta plaani minna kolledžisse. Esimeseks aastaks astus ta kodulähedasse rakenduskõrgkooli Lääne-Virginia osariigis, USAs. Sel moel sai ta võtta põhiaineid vähendatud õppemaksuga ning elada koos oma vanemate ja kolme noorema õega. Pärast seda tahtis ta üle minna seitsmenda päeva adventistidele kuuluvasse kooli õendust õppima.

Kuid suve jooksul kukkus plaan kokku. Jo-Anna ei suutnud lihtsalt leida võimalust, kuidas iga päev oma vanemate maakodust rakenduskõrgkooli jõuda. Ta ei saanud teha autojuhi lube sellepärast, et tema Jamaika päritoluga vanemad ajasid alles USAs elamiseks vajalikke dokumente. Vanemad ei saanud teda kogu aeg autoga viia ja tuua ning ükski bussiliin ei peatunud tema kodu lähedal.

Varsti oli jäänud ainult kuu kooliaasta alguseni ja Jo-Annal ei olnud kuskil õppida.

Siis meenus ta emale Suzannele, et perekonna sõbrad töötasid Weimari Instituudis Californias. Jo-Anna läks kohe internetti ja uuris pisut asja.

„Ma ei taha Californiasse minna!“ ütles ta emale. „See on nii kaugel.“

„Sa peaksid vähemalt selle peale mõtlema ja selle pärast palvetama,“ vastas ema.

Hiljem, samal päeval, palvetas Jo-Anna: „Palun, ära lase mul Californiasse minna. Kui ma peaksin sinna minema, siis tee nii, et üks mu sõpradest tuleks koos minuga.“

Nädal hiljem rääkis Jo-Anna Weimari Instituudiga ja hakkas mõtlema, et võib-olla on seal õppimine Jumala tahe. Kuid peamine takistus seisis veel ees; tema vanemad suutsid tasuda ainult kohapealse sissemaksu ja kanda esimese kolme kuu tundide kulu.

Siis hakkas kiiresti lahti rulluma terve rida ootamatuid sündmusi.

Jo-Anna taotles stipendiumi ja sai selle. Samal ajal, kui ta abistas kohalikus ülejutuses kannatanud inimesi, sattus ta kontakti mitme adventistist arstiga, kes võtsid endale kohustuse maksta iga kuu 500 dollarit tema õppemaksust. Ta palus kirja teel peretuttavatelt rahalist abi ja sai 1800 dollarit. Varsti oli tal piisavalt palju raha, et kooli astuda, ja ta alustas sügisel õpinguid.

„Mul polnud mingit kahtlust, et olin seal, kus Jumal tahtis mind näha,“ ütles ta.

Kuigi Jo-Anna tundis esimeste kuude jooksul kohutavalt puudust oma perekonnast, andis talle jõudu teadmine, et ta oli Jumala tahte keskmes. Ta töötas 25 tundi nädalas, et teenida õppemaksu jaoks lisaraha.

Nüüd lõpetas 19aastane Jo-Anna oma esimese õppeaasta võlavabalt ja ta ütles, et Jumal maksab endiselt ta arveid. „Ma töötan nagu hull ja kui ma teen, mida suudan, ütlen ma taas: „Issand, seda saan mina teha. Nüüd näita mulle, mida Sina teed,““ lausus ta. „Jumal võimaldab mul õppida.“

Väikesed viletsuseajad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 7:5; Ef 1:7; Fl 2:4–8; Ef 4:26, 27; Jk 1:19, 20; Kl 3:19; Mt 7:12.

Juhtsalm: „Kui vihastute siis ärge tehke pattu! Ärgu päike loo-
jugu teie vihastumise üle“ (Ef 4:26).

Isegi parimates kodudes on võitluse ja vastuolude aegu. See on veel üks tõsi-asi pattulangenud maailma elus. Lihtsad asjad, nagu näiteks see, kelle kord on prügi välja viia, kas teie teismeline tütar tegi kodutöö lõpuni või kas poeg koristab toa ära, on tüütud, kuid suhteliselt väikesed teemad, mida üldiselt saab lahendada minimaalse häirega. On aga teemasid, mis võivad pereelu lõhestada. Ämm, kelle kuritahtlikkus ja manipulatsioon ähvardab hävitada naise abielu ja tema tervise; vaimselt haige isa, kes väärkohtleb oma lapsi; poeg, kes loobub igasugusest religioossest kasvatuses ja andub valimatule eluviisile; või tütar, kes hakkab mõnuaineid tarvitama.

Uues Testamendis öeldakse korduvalt, et me üksteist armastaksime (Jh 13:34; Rm 12:10), elaksime üksteisega rahus ja kooskõlas (Rm 15:5; Hb 12:14), oleksime üksteise suhtes kannatlikud, lahked ja õrnasüdamelised (1Kr 13:4), paneksime teised endast ettepoole (Fl 2:3) ning kannaksime üksteise koormaid (Ef 4:2). Muidugi on kõike seda kergem öelda kui teha, isegi meie oma perekonna liikmete suhtes. Selles õppetükis vaatleme mõnda viisi, kuidas aidata peh-
mendada väikesi viletsuseaegu, eelkõige perekonnas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 8. juuniks.

Loe Mt 7:5 ja Õp 19:11. Millised kaks tähtsat põhimõtet aitavad vältida teistega konflikti minekut?

Õpetussõnade kirjutaja teeb väga targa tähelepaneku: „Kes alustab tüli, päästab otsekui vee valla: seepärast jäta järele, enne kui puhkeb riid“ (Õp 17:14). Kord alustatud konflikti võib olla uskumatult raske summutada. Rm 14:19 kohaselt saame tüli ennetada kahte tõsiasja silmas pidades: tee seda, mis soodustab rahu, ja tee seda, mis võib ülendada teise meelt. Eks ole need põhimõtted seda olulisemad perekonna harmoonia seisukohast?

Mõnikord, kui tunnistad oma vastutust tülis, võib see teist poolt pehmen-dada. Astu samm tagasi ja mõtle selle üle, kas üldse tasub lahingut lüüa. Õpetussõna märgib: „Arukus teeb inimese pikameelseks ja temale on auks üleastumine andeks anda“ (Õp 19:11). Samas mõtle sellele, millise erinevuse toob see sinu järgneva kolme päeva ellu. Veel parem on mõelda, millist mõju avaldab see viiele või kümnele aastale? Eks ole ju vägagi paljudes abieludes olnud keerulisi aegu teemade pärast, mis näivad praegu nii tühised?

Selle asemel, et lasta konfliktil pikale venida, kui vestled teiste inimestega, abikaasaga, lapsega, sõbraga või kaastöölisega, tuleb probleem või arutelüküsimus selgelt defineerida ja püsida otseselt teemas. Konflikt halveneb sageli siis, kui tüli põhjus kaob vihaste sõnade sisse ära, sest vahepeal vi-satakse sekka vaidlusküsimused või haigetsaamised möödanikust (see võib eriti abielu jaoks surmav olla). Üks viis, kuidas paremini ja pehmemini aru-telu alustada, on kinnitada oma suhet. Las teine teab, et sa hoolid sügavalt temast ja teie suhtest. Kui oled kord alustanud positiivsete tunnetega, saad liikuda käsil oleva teema juurde; ole aga ettevaatlik, et sa ei kasutaks sõna *aga*. Kui tood esile positiivse mõtte ja ütled siis „aga“, eitad kõike äsjaöeldut. Kui sa juba oma tunnetest räägid, kuula ära ka teise inimese vaatenurk, mõtle selle üle, mida tema ütles, ning paku alles siis välja lahendus, mis peab silmas igähe parimaid huve (Fl 2:4, 5).

Mõtle tagasi mõnele tülile, mis näib praegu nii rumal ja mõttetu. Mida õppida sellistest kogemustest, mis aitaks vähemalt sinu poole pealt ennetada millegi sarnase kordumist?

Esmaspäev, 3. juuni

Põhimõtteid abielu jaoks

Abielu, nagu ka hingamispäev, on Jumala and inimkonnale, mis ulatub Eedenisse. Seitsmenda päeva adventistidena teame, mida hingevaenlane on teinud ja ikka veel nii hingamispäeva kui abieluga teeb. Isegi parimad abielud näevad päevi, mil tuleb taluda tüli.

Nüüd järgneb mõni põhimõte, mis aitab paaridel neist probleemidest koos läbi tulla.

Loe Ef 1:7. Milline tähtis põhimõte siin leidub, mis peaks olema iga abielu osaks?

Pead õppima andestama, eriti kui su abikaasa seda ei vääri. Igaüks suudab andestada väärilisele; tegelikult see aga ju peaaegu polegi andestus. Tõeline andestus tähendab andeks anda neile, kellel pole sellele õigust, samamoodi nagu Issand andestab meile Kristuse kaudu. Me peame tegema sama. Vastasel juhul näib meie abielu, isegi kui see püsima jääb (mis pole tõenäoline), tõelise puhastustulena.

Loe Rm 3:23. Milline tähtis põhimõte ka siin leidub?

Pead nõustuma, et oled abiellunud patusega, olevusega, keda on teatud määral emotsionaalselt, füüsiliselt ja vaimselt kahjustatud. Harju sellega. Tunnista endale oma abikaasa vigu. Palveta ennast neist läbi. Võib-olla pead nende vigadega elama, kuid need ei pea sind painama. Vastasel juhul panevad need su elusalt nahka. Püha ja täiuslik Jumal võtab meid Kristuse läbi sellistena, nagu oleme: sina, kes vaevalt oled püha ja täiuslik, pead samamoodi kohtlema oma abikaasat.

Loe Fl 2:4–8. Missugune tähtis põhimõte siin on meile abiks mitte üksnes abielus, vaid kõikvõimalikes tülikates suhetes?

Teisipäev, 4. juuni

Viha osa tülis

Kes poleks ühel või teisel hetkel kogenud viha? Raskemaks teeb olukorra see, kui viha tuntakse pereliikme suhtes. Koos keeldumisega andeks anda võib vihast saada mürk, mis põhjustab palju valu ja kannatust kodus, perekonnas ja suhetes üldse.

Loe Ef 4:26, 27 ja Kg 7:9. Kuidas tasakaalustada oma arusaamine vihast kui emotsioonist ja vihast kui patust? Milles on vahe?

Mida ütleb Jaakobus Jk 1:19, 20, mida tuleb rakendada igal võimalusel, kuid eriti siis, kui tegemist on perekonnaliikmetega, kelle teod, suhtumine või sõnad meid vihastavad?

Juhul, kui oled millegi pärast vihane, pööra see millekski positiivseks, selle asemel, et lasta sel sünge pilvena oma elu kohal rippuda. Palveta nende pärast, kes sulle haiget teevad ja sind väärkohtlevad, anna neile andeks ja saa neile õnnistuseks. Küllap pole see alguses kerge, aga kui sa nii otsustad ja selle juurde jääd, siis kannab Jumal ülejäänu eest hoolt.

Mõnikord pärineb viha juur kodust, kus me üles kasvasime. Vihased inimesed tulevad sageli vihasest perekonnast, kuna nad õpivad oma eeskujudest ning kannavad sama käitumist edasi enda elus ja annavad selle lõpuks edasi lastele. On olukordi, mil viha põhjuseks võivad olla täitmata vajadused või armukadedus, nagu näiteks Kaini puhul, keda viha viis tema venna tapmiseni.

Sul võib olla hea põhjus vihastada, kuid ära kasuta seda vihaseks jäämise vabandusena. Ära seda salga ega püüa õigustada. Küll aga palu Jumalalt abi sellega elujaatavalt tegeleda. Apostel Paulus annab meile hea nõuande: „Ära lase kurjal võitu saada enese üle, vaid võida sina kuri heaga“ (Rm 12:21).

Meil kõigil on midagi, mis meid vihastab ja meile lausa haiget teeb. Ning mõningatel juhtudel me tõenäoliselt õigustame seda viha. Küsimus on: Kuidas saame Jumala väe abil mitte lubada sellel vihal iseenast ja enda ümber olijaid õnnetuks teha?

Mõnikord võib lahendamata vastuolu ja viha areneda väga negatiivseks, hävitava jõuga või lausa vägivaldseks suhteks. Vägivald võib võtta mitmesuguse kuju – füüsilise, sõnalise, emotsionaalse, psühholoogilise, seksuaalse jne. Kuid igasugune vägivallavorm on vastuolus Jumala riigi keskse põhimõttega – omakasupüüdmatu armastusega.

Millised olulised õpetused suhete kohta leiduvad 1Jh 4:7, 8 ja Kl 3:19?

„Mehed, armastage oma naise ja ärge olge karmid nende vastu“ (Kl 3:19). Sõna *karm* algse tekstis kreeka keeles viitab kellelegi, kes on partneri suhtes vihane või kibe, põhjustades teisele pidevat valu ning näidates tema vastu üles tugevat vaenulikkust ja vihkamist. Paulus ütleb väga selgelt, et abikaasa ärgu olgu vaenulik või vägivaldne. Emotsionaalne, seksuaalne ja füüsiline ahistamine on kristliku abielumehe või partneri jaoks vastuvõetamatu käitumine. Küll aga on vastuvõetav see, kui oma abikaasat armastatakse. Paulus teeb ka selgeks, et armastus on kannatlik ning armastus ei kadetse, ei kiitle, ei ole uhke, ei ole ebaviisakas, ei otsi omakasu, ei vihasta kergesti, ei pea nimekirja valesti tehtust, ei tunne rõõmu kurjast, aga rõõmustab koos tõega. Armastus kaitseb alati, usaldab alati, loodab alati ja püsib alati. Armastuse ainuski omadus ei õigusta isegi ligilähedaselt vägivalda ega nõustu sellega ükskõik mis viisil, kujul või vormis.

Tervetes suhetes tunnevad mõlemad partnerid ennast kaitstult ja ohutult, mille puhul tullakse vihaga toime elutervelt ning teineteise teenimine on norm. Sageli tunnevad vägivaldaohvrid ennast süüdi, justkui oleksid nemad kuritarvitajat ässitanud või endale osaks saanud vägivalda kuidagi ära teeninud. Kuritarvitajad on küllalt kontrollivad ja panevad oma ohvrid sageli osavalt vastutust tundma. Tõsi on see, et mitte keegi ei vääri teisepoolset vägivalda ning kuritarvitajad vastutavad oma valikute ja tegude eest ise. Hea sõnum on see, et Piibel pakub vägivaldaohvritele lohutust, mitte süütunnet. Mõnes olukorras, kui probleem kasvab üle pea, ei peaks inimesed kartma otsida abi väljastpoolt.

Väga kahetsusväärne on see, et osa kultuure vaatab naistevastasele vägivaldale läbi sõrmede. Miks ei peaks kristlane iialgi hakkama niimoodi käituma, vaatamata sellele, mida tema kultuur lubab?

„Kõike siis, mida te iganes tahate, et inimesed teile teeksid, tehke ka nendele! See ongi Seadus ja Prohvetid“ (Mt 7:12). Mõtlege oma kogemusest lähtudes kõigile võimalustele, nii pereringis kui ka väljaspool, mil sul tuleb seda reeglit rakendada, ning kirjuta siinsetele tühjadele ridadele see, millised need korrad võivad olla, ja määratle usu kaudu, kuidas sa just niimoodi toimid.

Heebrealaste mõeldud kirja autor annab nõu: „Taotlege rahu kõikidega ja pühitsust, milleta keegi ei saa näha Issandat“ (Hb 12:14). Isegi siis, kui astume kõik vajalikud sammud, ei pruugi osa inimesi, kes on meile haiget teinud, ikkagi kuulata ega muutuda. Võib-olla võib mõni vabandust paluda, aga teised mitte. Kummalgi juhul on meile kasulik (eriti, kui on tegemist perekonnaliikmega) võtta ette andestamise tee, nagu varem räägitud.

Tegelikult on andeks andmine oluline osa vastuolu lahendamisest, eriti perekonnas. Kui ligimine meie vastu pattu teeb, armastab Jumala vaenlane püstitada seina meie ja ligimese vahele, tõkke, mis takistab meil seda ligimest armastada nii, nagu Kristus meid armastab. Andeks andmine on valik minna sellest tõkkest mööda.

„Meile ei anta andeks sellepärast, et meie andestame, vaid nii, nagu meie andestame. Kogu andestuse põhjus on Jumala ärateenimata armastus, kuid oma suhtumisega teistesse näitame, kas me oleme selle armastuse omaks võtnud. Seepärast ütleb Kristus: „Sest mis kohtuga teie kohut mõistate, sellega mõistetakse kohut teiegi üle, ja mis mõõduga teie mõõdate, sellega mõõdetakse ka teile!“ (Mt 7:2)“ – Ellen G. White, *Kristuse tähendamissõnad*, lk 251.

Kui aga meie oleme süüdlased, peame püüdma purunenud suhet ligimesega taastada, mis võib tähendada ligimese juurde minemist ja talle ütlemist, et sa kahetsed seda, mida oled teinud, ning palud andeks. Just nii ütles Jeesus: „Kui sa juba oled oma andi altarile toomas ja sulle meenub, et keegi on su peale vihane, jäta oma and sinna altari ette. Tee selle inimesega rahu ja siis tule tagasi ning ohverda oma and Jumalale“ (Mt 5:23, 24, CEV). On kena, kui keegi, kes on meile haiget teinud, vabandust ja andestust palub. Samamoodi on kena, kui meie teistele sama pakume.

Kuidas aitab mõtlemine kõigele, milles sinule on vaja andestada, õppida sul andestama kaasinimestele?

Toetav mõte: „Liiga sageli pole lapsevanemad oma perekonna juhtimises üksmeelel. Isa, kes on oma lastega ainult pisut aega ega tunne nende meelelaadi ja temperamendi iseärasusi, on karmikäeline ja vali. Ta ei kontrolli oma ärrituvust, vaid ajab asja sirgeks ägedalt. Laps teab seda ning selle asemel, et tagasi tõmbuda, täidab karistamine teda vihaga. Ema laseb läbi väärted, mille eest ta teine kord karistab karmilt. Lapsed ei tea kunagi, mida oodata, ning on kiusatud katsetama, kui palju nad võivad karistamatult üle astuda. Niimoodi külvatakse kurjuse seemned, mis võrsuvad ja kannavad vilja.“ – Ellen G. White, *Adventkodu*, lk 314, 315.

„Kodu on puhtaima ja kõige suurema kiindumuse paik. Kodus peaks iga päev sihikindlalt armastatama rahu, kooskõla, kiindumust ja õnne, kuni selline kallisvara elab seda perekonda moodustavate inimeste südames. Armastuse taime tuleb hoolikalt toita, muidu see sureb. Tuleb armastada igat head põhimõtet, et see me hinges edeneks. Välja tuleb juurida see, mida Saatan südamesse istutab – kadedus, armukadedus, kurjad kahtlustused, halvasti rääkimine, kannatamatus, eelarvamused, omakasupüüdlikkus, himustamine ja tühisus. Kui sellistel pahedel lubatakse hinge jääda, kannavad need vilja, millest paljud rüvetuvad. Oh kui paljud kasvatavad mürgiseid taimi, mis surmavad kallihinnalised armastuse viljad ja rüvetavad hinge!“ – Leheküljed 195, 196.

Küsimused aruteluks:

1. Loe abielu kohta kirjutatud artiklist selline väljavõte. „Sest meil pole niisugune ülempreester, kes ei suuda kaasa tunda meie nõrkustele, vaid selline, kes on olnud kõigiti kiusatud nagu meie, ja siiski ilma patuta“ (Hb 4:15). Just nii, nagu Kristus pani ennast meie olukorda, et olla meiega parimal viisil seotud, nii peame tegema oma abielupartneriga. Püüa vaadata iga olukorda või murrangupunkti mitte üksnes enda vaatenurgast, vaid ka abikaasa omast. Vaata, kuidas tema näeb seda olukorda, kuidas see talle mõju avaldab ja miks ta tunneb sellega seoses nii, nagu tunneb. Selline põhimõte leevendab paljud karmid olukorrad. Mismoodi saame me seda põhimõtet rakendada kõikvõimalikes vastasseisudes kaasinimestega?
2. Vastake klassis küsimusele: „Kas pahameel on alati patt?“ Kaitse oma seisukohta.

Palvega maksuma

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Choomba Simillah oli Sambia Ülikoolist väljaheitmise äärel.

Tal oli 9000 sambia kvatšat (umbes 900 USA dollarit) ja tal polnud aimugi, kust veel raha saada.

Kuid Choomba ei andnud alla. Ta õppis riigikoolis bakalaureuseõppes ning õpetas Rusangu keskkoolis, mis oli seitsmenda päeva adventistidele kuuluv internaatkool Sambias.

Choomba võttis ühendust paljude inimestega, et küsida raha laenuks. Ta otsis võimalust, kuidas müüa maha oma auto Toyota Voltz. Ta palus Jumalal sekkuda.

Siis läks Choomba Monze pank – see linn oli Rusangu keskkoolile kõige lähemal –, et taotleda laenu. Ta sai aga teada, et pank oli laenuandmise lõpetanud.

Kui ta nukralt pangast väljus, hüüdis teda tänaval üks sõber: „Kas saaksin sult 21 päevaks auto üürida?“ Choomba tõstis pilgu.

„Siin on üks valge mees, kellele tuleb puhkuse ajaks külla tütar,“ ütles sõber. „Ta tahab ringi reisida. Mees palus minul otsida usaldusväärse auto, ja mu meelest sinu oma sobib.“

„See kõlab hea võimalusena,“ sõnas Choomba. „Mida mul teha tuleb?“

„Käi autoga lihtsalt autopesulas,“ teatas sõber.

Choomba laskis oma auto hästi ära pesta ja kohtus valge mehega, kes veetis mitu kuud oma sõbra farmis Monzes. Ta ütles, et tahab oma täiskasvanud tütrele Sambat näidata, ning pakkus auto laenamise eest 21 päevaks 12 000 kvatšat. See summa oli piisavalt suur, et osta kasutatud auto.

„Ma ei suutnud seda uskuda,“ ütles Choomba vestluse ajal.

Mees palus, et Choomba viiks talle auto järgmisel päeval, laupäeval. Kuigi Choomba vajas raha, keeldus ta nii tegemast, sest ei tahtnud hingamispäeval äriasju ajada.

„Ei, kohtume pühapäeval,“ ütles ta, paludes vaikselt, et mees oma meelt ei muudaks.

Mees nõustus auto saama pühapäeval ja andis kohe sealsamas üle 11 000 kvatšat.

Choomba pani otsekohe kõrvale kümnise ja läks ülikooli, et oma arve maksta. Teda ei heidetud kordagi välja ja ta omandas 2016. aastal bakalaureusekraadi.

Nüüd usub ta rohkem kui kunagi varem palve jõudu.

„Ole kannatlik ja usalda Jumalat,“ ütles 37aastane Choomba. „Sa võid rabeleda, seda ja teist teha, kuid Tema teab, mida sa vajad. Tema määratud aeg saabub alati.“

Rusangu misjon, kus jutus mainitud keskkool asub, rajati 1900ndate algupoolel misjonirahadega. Täname teid misjoniannetuste eest.

Usklikud perekonnad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ap 10:1–28, 34, 35; 1Kr 2:2; 1Ts 5:21, 22;
Jh 1:12, 13; 3:7; 1Jh 5:1.

Juhtsalm: „Seepärast... jookskem püsivusega meile määratud võidujooksu! Vaadake üles Jeesusele, usu alustajale ja täidesaatjale, kes häbist hoolimata kannatas risti temale seatud rõõmu asemel ja on nüüd istunud Jumala trooni paremale käele“ (Hb 12:1, 2).

Ei ole oluline, missuguses elujärgus oleme, millest oleme läbi tulnud või millega veel silmitsi seisame – meie taustaks on kultuur. Meie vanemaid, meie lapsi, meie kodu, meie perekonda, ka meie kogudust mõjutab suuresti see kultuur, milles elame. Kuigi oma osa etendasid muudki asjaolud, on üleminek hingamispäeva pidamiselt pühapäevale ere näide sellest, kuidas oma aja kultuur kogudust tugevalt ja negatiivselt mõjutab. Iga kord, kui me kirikutest mööda sõidame ja näeme märke pühapäeva pidamisest, saame ilmse meeldetuletuse sellest, kui kaugeleulatuv võib kultuuri võim olla.

Kristlikud perekonnad seisavad kogu aeg vastakuti kultuuriliste väljakutsetega. Mõnikord võib kultuuri mõju olla hea; enamikul juhtudel aga on see mõju negatiivne.

Hea sõnum on see, et evangeeliumi võim annab meile valguse, lohutuse ja tugevuse tegeleda väljakutsetega, mida kultuur esitab. Sellel nädalal vaatame, kuidas olla „usklikud perekonnad“ püüdluses olla „laitmatud ja puhad, veatud Jumala lapsed keset põikpäist ja rikutud sugupõlve, kelle seas te paistate nagu tähed maailmas“ (Fl 2:15).

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 15. juuniks.

Evangeelium levib kogu maailmas ja nii kohtavad kristlased erinevaid kultuure ja tavasid, millest paljud puudutavad perekonda ja sotsiaalseid suhteid. Üks suur küsimus kristlike misjonäride jaoks on, kuidas neil tuleb suhtuda mitmesugustesse elu korraldavatesse kultuurinormidesse, sealhulgas ka sellistesse peresuhetesse, mida nad isiklikult peavad ebameeldivaks.

Loe Ap 10:1–28, 34, 35. Mida õpime siit vajaduse kohta ületada oma takistused ja eelarvamused siis, kui tegemist on teiste kultuuridega?

Kristus suri iga inimese pattude eest, elukohale vaatamata. Paljud inimesed lihtsalt veel ei tea seda suurt tõde. Kristlaste evangeelne ülesanne on esitada inimestele see uudis koos üleskutsega sellele vastata. Kuna Jumal ei ole erapoolik, kutsutakse kristlasigi kohtlema iga inimest lugupidamise ja ausameelsusega; kutsutakse andma igale inimesele võimalus võtta omaks ka tema kohta kehtiv hea uudis.

Millisele järeldusele jõudsid varakristlikud misjonärid teiste kultuuridele evangeeliumi kuulutamise suhtes? Millised põhimõtted nendest piiblisalmidest välja joonistuvad? Ap 15:20, 28, 29; 1Kr 2:2, 1Ts 5:21, 22.

Kuigi iga kultuur peegeldab selles olevate inimeste pattulangenud seisundit, võib kultuurides olla uskumusi, mis sobivad Pühakirjaga ja on evangeeliumi üritusele isegi kasulikud. Üheks näiteks on pere ja kogukonna lähedaste suhete väärtustamine paljudes kohtades kogu maailmas. Kristlased saavad toetada ja tugevdada seda, mis on hea ja hoiab piibellike põhimõtete poole.

Samas ei tohi Jumala tões järeleandmisi teha. Koguduse ajalugu näitab kurvalt, et kompromiss ja kultuuridega mugandumine on tootnud hulgaliselt ebakristlikke uskumusi, mida peetakse ehedaks kristluseks. Saatan väidab, et ta on selle maailma jumal, ning levitab rõõmuga segadust, kuid Jeesus on selle maailma lunastanud ja Tema Vaim juhatab Tema järelkäijad kogu tõesse (Jh 16:13).

Kui suurt osa su usust kujundab sinu kultuur ja kui palju piibellik tõde? Kuidas õppida nende kahe vahel vahet tegema? Ole valmis arutlema oma vastuse üle klassis.

„Sest ma tean temast, et ta käsib oma poegi ja järeltulevat sugu hoida Issanda teed ning teha, mis õige ja kohus, et Issand võiks anda Aabrahamile, mis ta temale on töötanud“ (1Ms 18:19).

Kuigi perekonnad võivad olla erinevad, on need ühiskonna ehituskivid; seega on erinevate ühiskondade paljud kultuurilised jooned seotud otseselt perekonnaga. Näiteks peeti ühes muistses kultuuris mehe kohustuseks süüa oma surnud vanemate laipu; ühes teises kultuuris tuli mehel, kes tahtis endale pruuti, tuua neiu isale kaasavaraks rivaalitseva suguharu liikmete kuivatatud pead. Ka kaasajal erinevad lastega, kosimisega, abielulahutusega, abieluga, isa-emaga jms seotud ideed päris palju. Kui edastame erinevates kultuurides oma sõnumit, peame teadma, mismoodi suhelda inimestega sel viisil, et me – minemata kompromissile oma uskumustega – ei põhjustaks tarbetuid probleeme. Samas tuleb meil enda puhul teadvustada, missugused kultuurilised aspektid meie perekonda mõjutavad.

Mismoodi avaldas kultuur mõju perekonnavalule järgmiste näidete puhul? Milliseid põhimõtteid neist näidetest õppida saame?

1Ms 16:1–3 _____

1Ms 35:1–4 _____

Esr 10. ptk _____

1Kn 11:1 _____

Mitte keegi meist ei ela vaakumis; nii kõiki meid kui ka meie perekondi mõjutab kultuur, milles elame. Meie kohustus kristlastena on elada oma kultuuri sees nii hästi, kui saame, hoides kinni sellest, mis on meie usuga kooskõlas, ja vältides, nii palju, kui võimalik, sellega vastuollu minekut.

Mis aitab sinu kultuuris kaasa perekonnavalule ja kooskõlale Piibliga? Mis mitte? Kuidas sobitada oma usk paremini enda kultuuri ilma elutähtsate tõdedega kompromissile minemata?

Hoida pere koos muutuste aegadel

Muutus on möödapääsmatu, häiriv üksikjuhtum perekonnas, vaatamata sellele, millises kultuuris elatakse. Mõni muutus on elukäigu etteaimatav kulg. Sageli on muutus etteaimamatu, nagu näiteks surmajuhtum, õnnetus, sõjad, haigused, perekonna kolimised või tööalane ebaõnn. Paljud perekonnad vaatavad otsa majanduslikele või sotsiaalsetele muutustele oma ühiskonnas või riigis. Teised muutused on otseselt seotud kultuuriga.

Allpool on mõni näide suurtest, lausa traumeerivatest muutustest, millega inimesed silmitsi seisid. Oma kujutlusvõimet kasutades pane ennast nendesse olukordadesse. Kuidas need muutused perekonnaelu mõjutasid? Milliseid viise kasutaksid sina, kui peaksid neil inimestel aitama toime tulla? Milles oleksid sa reageerinud teisiti?

Aabraham, Saara ja Lott (1Ms 12:1–5) _____

Hadassa (Est 2:7–9) _____

Taaniel, Hananja, Miisael, Asarja (Tn 1. ptk) _____

Muutusega koos tuleb kaotus ning ebakindlus oma lähituleviku suhtes. Sõltuvalt perekonna suutlikkusest muutustega kohaneda võivad sellised kogemused kas lennutada inimesed kasvamise uutele tasanditele ja panna nad hindama vaimulikke väärtusi või põhjustada ärevust ja pinget. Saatan kasutab ära muutuste tekitatud häireolukorra, lootes tuua sisse kahtlused Jumala suhtes ja röövida usaldus Jumalasse. Jumala Sõna töötused, perekonna ressursid ja sõbrad ning kinnitus, et nende elu oli Jumala kätes, aitasid paljusid usukangelasi ja -kangelannasid edukalt elu kaalukate murrangutega toime tulla.

Kui sa tead mõnd inimest (või isegi tervet perekonda), kes on silmitsi traumeeriva muutusega, tee midagi praktilist, et neile lootust anda ja neid julgustada.

Missugused usukriisid arenesid Iisraelis pärast Joosua ja tema eakaaslaste surma? Km 2:7–13.

Uuringud selle kohta, kuidas mitmesuguste organisatsioonide, näiteks kirkute väärtushinnanguid ja uskumusi edastatakse järgnevatele põlvkondadele, näitavad, et asutajate pühendumistase uskumustele oli väga kõrge. Nemad ju võitlesid oma uskumuste eest esimest korda. Põlvkonna või kahe jooksul kaotavad paljud silmist selliste väärtushinnangute taga olevad põhimõtted. Nad võivad organisatsiooniga kaasa liikuda, kuid sageli harjumusest. Järeltulevates põlvkondades kipuvad harjumused tarduma traditsioonideks. Asutajate kirge ei ole enam.

On öeldud, et Jumalal ei ole lapselapsi, ainult lapsed. Mida see ütlus sinu arvates tähendab? Vaata ka Jh 1:12, 13; 3:7, 1Jh 5:1.

Üleüldine moodus väärtushinnangute edasiandmiseks kristluses paljude põlvkondade jooksul on olnud see, et vanemad inimesed lihtsalt räägivad noortele, mida nemad usuvad. Kuid selle teadmine, mida su ema ja isa usuvad või mida kogudus usub, ei tähenda veel isiklikku usku. Kristlane olla on midagi rohkemat kui kuuluda ajaloo ja kindlate õpetustega organisatsiooni. Tõeline usk ei ole seotud geenidega, pole midagi, mida antakse edasi loomulikuna ühelt põlvkonnalt teisele. Igaühel on tarvis tunda Kristust iseenda jaoks. Lapsevanemad ei saa kõike ära teha. Kogudus tervikuna ja eriti lapsevanemad peaksid igati töötama sellise keskkonna loomiseks, mis paneks noorsoo tahtma õiget valikut langetada, kuid lõpuks pääseb või läheb evangeliumile kaduma põlvkond ikka üksikisikute haaval.

Jumala eitamisest usku pöördunud Joe ühines seitsmenda päeva adventistide kogudusega täiskasvanuna pärast võimsat pöördumiskogemust. Ta abiellus adventistist naisega ja neil oli kaks last, keda nad mõistagi usus kasvasid. Ühel päeval ütles ta oma laste vaimulikule olukorrale mõeldes sellised sõnad: „Oh oleks mu lastel ometi selline kogemus nagu oli minul!“ Kui sa oluksid tema juures, siis mida sina talle öelnud oleksid?

Oma populaarses Piibli ümbersõnastuses *The Message* kasutab Eugene Peterson sõna „sõnum“ kõikjal, kus esineb piibellik sõna „evangeelium“. Head uudised Jeesusest on tõesti *sõnum*, mida maailm tänasel päeval vajab. Kristlikke perekondi kutsutakse üles seda üheskoos kogema ja edasi jagama, ükskõik, millises kultuuris elatakse.

Kuidas võtaksid kokku sõna „sõnum“ järgmisi piiblisalme kasutades? Mt 28:5–7; Jh 3:16; Rm 1:16, 17; 1Kr 2:2; 2Kr 5:18–21.

Esimesed uudised, mida jüngrid kõikjale kandsid, olid uudised Jeesuse ülestõusmisest. Tänaused kristlikud perekonnad on lüli pikas jooksvate tõrviku-kandjate reas, kes kuulutavad: „Ta on üles äratatud surnuist“, nagu Ta ütles (Mt 28:7). Jeesuse ülestõusmise tõelisus annab tagatise kõigele muule, mida Ta rääkis enda kohta ning Jumala ja Tema armastuse kohta patuste vastu; kõigele, mida Ta ütles andeksandmise ja Temasse uskumise kaudu saadava igavese elu kindlustunde kohta.

Kirglikud evangeeliumi suhtes. Pühakirjas vilksatavad evangeeliumi jalustabavad tagajärjed Jeesuse algsete järelkäijate elus. Nad avasid oma kodu Piibli uurimiseks; nad palvetasid ja sõid üheskoos, jaotasid üksteisega raha ja vahendeid ning kandsid üksteise eest hoolt. Terved leibkonnad võtsid sõnumi omaks. Kas nad olid järsku veatud inimesed? Ei. Kas nende hulgas oli tülisid ja ebakõla? Jah. Kuid millegi poolest olid need Kristuse järelkäijad teistsugused. Nad tundsid ära, et vajavad Jumalat ja üksteist. Nad pidasid esmatähtsaks kooskõla kodus ja koguduses ning püüdsid täita Jeesuse palvet Ketsemanis (Jh 17:20–23). Nad tunnistasid üksteisele ja uskmatele julgusega, seades isegi oma elu ohtu enda uskumuste pärast.

Nii peab olema ka meiega. Isegi praeguses ajas, nii küüniline, kui see jumalike asjade suhtes ka on, kuulatakse inimesi, kes on millestki vaimustuses. Vaim igatseb täita inimsüdamed huviga evangeeliumi vastu. Kui head uudised saavad meie südame jaoks tõesti nii headeks, nagu need Sõnas on, tuleb jagamine spontaanselt ja tõrgeteta.

Millised muutused on vaja teha sinu perekonnas, mis aitavad olla „selle sõnumi“ paremad kuulutajad, mida jagama meid on kutsutud?

Toetav mõte: Ellen G. White *Prohvetid ja kuningad*, peatükk „Babüloonia kuningakojas“, lk 479–490; raamatust *Evangeeliumi teenrid*, peatükid „Hoia-tussõnad“, lk 324, 329 ja „Jumalaga ühte jalga astuvaid inimesi ei austata“, lk 330, 331; raamatust *Tee Kristuse juurde* peatükk „Rõõm Issandas“, lk 115–126.

Jumalaga ühte jalga astuvaid inimesi ei austata. „Kristuse religioon tõstab selle vastuvõtja kõrgemale mõtte- ja teotasandile, kuigi samal ajal toob see esile, et terve inimsugu on sama Jumala armastuse sihtmärk, keda on ostetud Tema Poja ohverdamise hinnaga. Jeesuse jalge ees kohtuvad rikas ja vaene, haritud ja hariduseta ilma, et mõtleksid mingist kohast, kus nad ühiskonna hierarhias paiknevad või kas ilmalikus mõttes silma paistavad. Kõik maised vahetegemised unustatakse, kui vaatame Teda, keda meie patud on läbi pistnud. Tema ennastsalgavus, alandumine, piiritu kaastunne – Tema, kes taevas oli väga ülev – paneb häbenema inimliku uhkuse, endast lugupidamise ja sotsiaalsed kastid. Puhas, rikkumata religioon avaldab ennast taevase päritoluga põhimõtetes – loob ühtsustunde kõigi vahele, keda tõe pühitseb. Kõik tulevad kokku verrega ostetud hingedena, ühtviisi sõltuvaina Temast, kes nad Jumalale on lunastanud.“ – Ellen G. White, *Evangeeliumi teenrid*, lk 330.

Küsimused aruteluks:

1. Arutlege klassis pühapäevase osa üle.
2. Millised põhimõtted leiame äsjaloetud Ellen G. White'i tsitaadist, mis ellu rakendatuna kujundaksid põhjalikult ümber meie perekonnaelu?
3. Kui hästi kasvatab sinu kohalik kogudus usklike nooremat põlvkonda? Mida saate klassina teha selleks, et aidata kogudusel seda tähtsat ülesannet täita?
4. Millised on väljakutsed püüdluste ees anda usku edasi järgmisele põlvkonnale?
5. Mil moel mõjutab kultuur, milles elate, sinu pereelu hea suunas ja mil moel halva suunas?

Jõujaam Jumalale

Loo on kirja pannud Andrew McChesney.

Keegi vanaldane mees peatus Delsie Knicely perekonnale kuuluva kaupluse juures Lääne-Virginia maapiirkonnas ja esitas ühe palve.
„Tahaksin teid sellel hingamispäeval kirikus näha,“ ütles ta.

Delsie ei tahtnud minna. Ta oli üles kasvanud seitsmenda päeva adventistide kirikus ja käinud adventkoolis. Kuid täiskasvanuna oli ta kirikust lahkunud, abiellunud ning avanud poe, kus müüdi talutooteid, toidukaupu ja ketassaage.

Ometi ei tahtnud ta seda meest – Kester Erskinet, keda ta oli lapsepõlvest saati tundnud – ka jämedalt minema saata. Kester oli tavaliselt sõitnud igal hingamispäeval Delsie vanemate farmi ning mahutanud tema ja ta 11 õde-venda oma autosse, sealhulgas ka pagasiruumi, ning viinud nad kirikusse.

Nüüd oli Kester poes ja ootas oma kutsele vastust.

„Mul ei ole sobivaid riideid,“ ütles Delsie.

Kester oli nädala pärast tagasi ja Delsie tuli lagedale järgmise vabandusega.

„Olgu, ma tulen, kui ma pole haige,“ ütles ta.

Sellel reedel viidi ta haiglasse tõsise vereeritusega. See ehmatas Delsiet ja ta otsustas mitte enam kasutada tervist kirikusseminekust kõrvale põiklemise vabanduseks.

Kaks nädalat pärast haiglas olemist peatus Kester poe juures raamatuga „Riiklik pühapäevaseadus“, mis rääkis sellest, kuidas hingamispäeva asemele tuli pühapäev.

Delsie luges adventpastor A. Jan Marcusseni kirjutatud 94leheküljelise raamatu läbi samal õhtupoolikul, tehes lugemise ajal lehekülgedele märkeid. Ta luges raamatut selsamal õhtul uuesti ja kolmandat korda järgmisel päeval. Ta mõtles: „Ma käisin adventistide põhikoolis ja keskkoolis ja ma tean seda kõike. Miks ma siis kirikus pole?“

„Ma ei suutnud välja mõelda head põhjendust,“ jutustas Delsie Adventmisjonile. „Niisiis läksin kirikusse ja pole sellest peale ühtki hingamispäeva vahele jätnud.“

Täna on vilgas 63aastane naerusuine Delsie Jumala jõujaam. Ta on korraldanud palju evangeelseid koosolekuid, sealhulgas sateliitside kaudu edastatud sarja, mida rahastas 2015. aasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse. Samuti on ta juhendajaks olnud tuhandetele Piibli kaugõppekursuse õpilastele ja mitu inimest on tema mõju kaasabil ristitud.

Delsie ütles, et Jumalal peab olema huumorimeel. Sellest ajast alates, kui ta väitis, et tal polnud midagi kirikusse selga panna, on tema garderoob täis.

„Issand on pidanud sobivaks, et mul oleks sellest ajast peale palju korralikke riideid,“ ütles ta.

Mida nad on sinu kojas näinud?

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 38. ptk; 39. ptk; 1Kr 7:12–15; IPt 3:1, 2; Hb 6:12; 13:7; 3Jh 11. ptk; Js 58:6, 7, 10, 12.

Juhtsalm: „Teie aga olete „valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandrahvas, et te kuulutaksite tema kiideta-vust“, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgus-esse“ (IPt 2:9).

Võib-olla oleme saavutanud taseme, kus, tänu Issandale, meie elu (vähe-malt praegu) läheb hästi: perekond on tore, töö on hea, tervis ja rahaline seis samuti. Aga võib-olla mitte? Ehk on su kodus praegu mure, rahutus? Nii või naa, kui keegi tuleks su koju külla – nagu Babüloonia saadikud külastasid kuningas Hiskijat –, siis millise vastuse saad anda küsimusele, mille prohvet Jesaja hiljem kuningale esitas: „Mida nad su kojas nägid?“ (Js 39:4).

Mida on inimesed sinu kodus näinud? Mida on taevainglid näinud? Mis-sugune meelsus levib meie eluasemes? Kas võib „haista“ palve lõhna? Kas seal on headus, heldus, armastus või hoopis pinge, viha, ärevus, kibedus ja lahkeli? Kas keegi, kes sealt välja astub, mõtleb, et Jeesus elab selles kodus?

Need on olulised küsimused, mida me kõik peame endalt küsima seoses sellega, missuguse kodu oleme loonud. Sellel nädalal vaatleme mõnda tee-mat, mis teevad koduse elu imeliseks, hoolimata paratamatutest pingetest ja heitlemistest, millega tänapäeva kodu silmitsi seisab.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 22. juuniks.

Loe läbi Hiskija terveks saamise ja Babüloonia saadikute külaskäigu lugu. 2Aj 32:25, 31; Js 38. ptk; Js 39. ptk.

Pühakiri osutab sellele, et saadikuid huvitas kuningas Hiskija imeline taastumine. Kuid näib, et Hiskija vaikus oma tervenemiskogemuse maha. Ta ei pannud rõhku sellele, mis avanuks teateid koguvate saadikute südame tõelise Jumala tundmisele. Kontrast tema tervenemisjärgse tänutunde (38. ptk) ja tema vaikimise vahel (39. ptk) on silmatorkav.

Jumal pani tema proovile. See riigivisiit oli väga tähelepanuväärne sündmus; ometi ei ole kirjas sõnakestki sellest, et Hiskija oleks otsinud selle jaoks erilist palveabi ei prohvetitelt ega preestritelt. Ka Jumal ei sekkunud. Üksi, avalikkuse silma alt väljas, arutlemata vaimulike nõuandjatega, jättis Hiskija ilmselt oma mõtteis tagaplaanile Jumala töö nii iseenda kui ka oma rahva elus. Ajaloolase kavatsus 2Aj 32:31 kirja pannes võis olla näidata, kui kergesti saab Jumala õnnistusi pidada enesestmõistetavaks ja kuidas Tema armu saajad kalduvad muutuma liigselt enesekindlaks.

Allpool on mõni õpetus ustavusest koduses elus, mida saab Hiskija kogemusest välja noppida. Millele sa veel mõtled?

Iga külaskäik kristlaste koju on inimese jaoks võimalus kohtuda Kristuse järelkäijatega.

Töenäoliselt asuvad vähesed külalised vaimulikel teemadel vestlema. Kristlastel tuleb leida teid, kuidas ära tunda ja sobivalt kasutada võimalusi rääkida häid sõnumeid.

Kristlasi ei kutsuta üles näitama oma materiaalsel õitsengut või saavutusi, kuigi nad võivad möönda, et need on Jumala õnnistused. Neid kutsutakse „kuulutama tema kiidetavust, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse“ (1Pt 2:9) ehk, kasutades Hiskija lugu kujundina – kuulutama, et nad olid suremas, aga Kristus on nad terveks teinud; nad olid surnud pattudes ja Kristus äratas nad üles ning asetaski taevasesse olukorda (Ef 2:4–6).

Mil viisil oled sa võimeline kasutama oma kodu kaasinimestele tunnistamiseks? Kuidas saaksid oma usku Kristusesse jagada enda külalistele veel otsekohesemalt?

Otse loomulikult saavad meie evangeeliumi jagamise püüdlusest esimesena osa inimesed meie kodus. Sellest tähtsamat misjonipõldu ei ole olemas.

Millised järeldused saame tuletada Jh 1:40–42st kodus jagatud usu kohta? Vaata ka 5Ms 6:6, 7; Rt 1:14–18.

Innustav teadaanne. Andreas läks kaugemale lihtsalt teatamisest; ta korraldas oma vennale Siimonale kohtumise Jeesusega. Innustav teadaanne Jeesusest ning Tema kui isikuga tuttavaks tegemine on väga lihtne sugulastele evangeeliumi jagamise valem oma kodus! Pärast tutvustamist astus Andreas kõrvale. Siitpeale oli Jeesusel ja Peetrusel juba oma suhe.

Aidata lapsed usuni. Kodus olevad lapsed võivad evangeeliumi jagamise pingutuste mõttes jääda sageli tähelepanuta – nagu nad polekski sobivad vastuvõtjad. Lapsevanemad eeldavad ekslikult, et lapsed lihtsalt imevad endasse perekonna vaimulikkuse. Seda ei tohi pidada enesestmõistetavaks. Kuigi lapsed ja noored õpivad eeskujust, mida nad jälgivad, on tõsi ka see, et niisugused Issanda perekonna nooremad liikmed vajavad individuaalset tähelepanu ja võimalust, et neile Teda isiklikult tutvustada. 5Ms 6. peatükk on siinkohal visa: tähelepanu tuleb pöörata mõjusaimat laadi religioossele kasvatusel. Kodus tuleb julgustada isikliku ja perekondliku jumalateenimise igapäevaseid vaimulikke harjumusi. Laste ja noorte heaks tuleb panustada aega ja innukaid jõupingutusi.

Mida saame õppida Noomi evangeelsetest jõupingutustest? Rt 1:8–22.

Rutt nägi Noomi kõige kehvemaid hetki: kui ta püüdis sundida miniat ära minema ning kui ta valutava südame ja masendusega paiskas Jumalale välja oma kaotuste loetelu (Rt 1:15, 20, 21). Ei saa olla ilmekamat tunnistust, kui see, mille annab Rutt – ta näitab, et noor inimene saab täiusliku Jumalaga kohtuda ja Talle pühenduda isegi siis, kui teda teeb Jumalaga tuttavaks ebatäiuslik lapsevanem.

Kuidas mõjutab sinu suhtumist sinuga koos elavatesse inimestesse mõte, et kodu on tähtsaim misjonipõld? Valmistage perekonnana koos nimekiri jõupingutustest, mida saab teie pere teha päästmata sugulaste juhtimiseks Kristuse juurde.

Millist nõu annab Uus Testament abielude jaoks, mida lõhestab religioon? 1Kr 7:12–15; 1Pt 3:1, 2.

Õnnistus on olla kristlik partner. Esimeses kirjas korintlastele vastab Paulus uskutulnute murele, kas uskmatu abikaasaga abiellu jäämine pole mitte Jumala jaoks solvav ega rüveta neid endid ja nende lapsi. Ei, ei, ütleb Paulus. Abielu püha suhe ja selle intiimsus peab pärast partneri uskutulekut jätkuma. Ühe kristliku poole olemasolu „pühitseb“ teist partnerit ja abielupaari lapsi. Sõna „pühitsema“ tuleb mõista tähenduses, et uskmatu abikaasa puutub kokku armu õnnistustega, kuna ta elab kristliku partneriga.

Nii südantlõhestav, kui see ka on, võib uskmatu partner otsustada abielust loobuda. Kuigi tagajärg on tõsine, on meie Jumala armulised sõnad – kes alati pooldab inimese vaba valikut – „siis lahkugu pealegi“. Usklik ei ole „sellistel juhtudel... orjastatud“ (1Kr 7:15).

Kutsutud elama rahus. Jumala Sõna selge eelistuse põhjal tuleb vaatamata vaimulikult jagunenud kodu väljakutsetele leida tee, et Kristuse rahu seal valitseks. On lootus hoida abielu puutumatuna, anda tõend evangeeliumi võidukusest raskuste keskel ning hoolitseda partneri heaolu eest, kellega usklik on üks liha, ehkki kaasa on uskmatu.

Millised on abikaasa kohustuste piirid uskmatu partneri suhtes?

Helde armastus, vankumatu truudus, alandlik teenimisvalmidus ja kütkestav tunnistus uskliku poolt loob suurima tõenäosuse mittekristliku abikaasa võitmiseks. Allaheitlikkus kristlikus abielus johtub Kristuse austamisest (võrdle Ef 5:21). Kuigi abikaasa suhtub uskmatusse partnerisse kristliku allaheitlikkusega, kuulub esimene truudus alati Kristusele. Ustavus Jumala nõudmistele kellegi elus ei nõua seda, et abikaasa peaks taluma vägivaldse partneri väärkohtlemist.

Kas kellelgi teie koguduses on heitlemist uskmatu abikaasaga? Kui nii, siis millisel praktilisel viisil on ehk võimalik aidata?

Käi järgnevaid salme lugedes läbi see, kuidas Uus Testament kasutab sõnu „järgima“ või „eeskujuks võtma“. Mida räägivad need salmid kristlaseks saamise ja kasvamise protsessist? Kuidas kõnelevad need sinu arvates eeskuju ja tunnistamise omavahelisest suhtest? 1Kr 4:16; Ef 5:1; 1Ts 1:6; Hb 6:12; 13:7; 3Jh 11.

Uus Testament asetab rõhu *eeskujuks võtmisele* ning kinnitab, et eeskujul on õpetamisprotsessis oluline osa. Inimesed kalduvad olema need, keda või mida nad vaatavad. See põhimõte rakendub suhetele üldiselt ja eriti kodus, kus jäljendamine on tavaline. Lapsed matkivad oma vanemaid ja õde-vendi; abikaasad matkivad sageli teineteist. See arusaam annab oluliselt aimu, kuidas abielupaarid ja perekonnad saavad anda kristlikku tunnistust teistele abielupaaridele ja perekondadele.

Sotsiaalse mõju jõud. Anname tunnistust oma kodust siis, kui pakume kaasini-mestele võimalusi meid vaadelda ja jagame teatud moel oma kodu kogemust. Paljudel lihtsalt ei ole head järgimisväärselt näidet abielust või peresuhe-test. Meie kodus võivad nad näha, kuidas Jeesuse meelsus toob erinevuse. „Seltskondlikul mõjul,“ kirjutab Ellen White, „on imeline võim. Kui tahame, võime seda kasutada meid ümbritsevate inimeste aitamiseks.“ – *Tervise teenistuses*, lk 354.

Kui abielupaarid kutsuvad teisi paare einestama, seltsis olema või Piiblit uurima või kui nad osalevad koos abielu arendamise programmides, siis näevad külalised eeskuju. Vastastikune huvi, toetus, suhtlemine ja konfliktide lahendamine ning erinevustega kohanemine annavad tunnistust sellest, et perekond elab Kristuses.

Millega aga tuleb selles kontekstis alati ettevaatlik olla? Jr 17:9; Jh 2:25; Rm 3:23.

Järgi usklikke, kes järgivad Kristust. Kõik inimlikud eeskujud on vigased; olgu kristliku kodu tunnistus nii hea kui tahes, see ei ole absoluutselt täiuslik eeskuju. Uus Testament kutsub üksikisikuid üles järgima ja jäljendama usklikke selles, milles nad järgivad Kristust. Mõte on selles, et inimesed hakkavad kristlikust usust aru saama siis, kui seda ilmutab kaasinimeste elu, kes on samasugused inimesed ja ekslikud nagu nemadki.

Mida saad teha selleks, et sinu kodu oleks parem kristliku tunnistamise näide?

Mida nad on sinu kojas näinud?

Neljapäev, 20. juuni

Nakkava sõbralikkuse keskused

Võrdle Piibli viiteid külalislahkusele koos tegelike juhtumustega mõne Piiblis kirjeldatud perekonna kodus. Js 58:6, 7, 10–12; Rm 12:13; 1Pt 4:9. Pööra tähelepanu ilmutatava külalislahkuse iseloomulikele joontele.

Aabraham ja Saara (1Ms 18:1–8) _____

Rebeka ja tema pere (1Ms 24:15–20, 31–33) _____

Sakkeus (Lk 19:1–9) _____

Külalislahkus täidab teise isiku põhivajadused puhkuse, toidu ja sõpruse järele. Tegemist on ennastunustava armastuse käegakatsutava väljendamisega. Jeesus omistas külalislahkusele teoloogilise tähenduse siis, kui Ta õpetas, et näljase söötmine ja janusele vee andmine oli Tema teenimine (Mt 25:34–40). Oma kodu kasutamine teenimiseks ulatub lihtsalt naabrite kutsumisest lõunasöögile kuni äärmise külalislahkuseni, mil enda tuppa majutatakse väärkohtlemise ohver. Teenimiseks võib olla lihtne sõbralikkus, võimalus kellegagi koos palvetada või piiblitundi korraldada. Õige külalislahkus lähtub nende südamest, keda on puudutanud Jumala armastus ning kes tahavad väljendada oma armastust sõnades ja tegudes.

Perekonnad kaebavad mõnikord, et neil puuduvad ruumid, aeg ja/või energia külalislahkust ilmutada. Teised tunnevad kohmetust, oskamatust ja ebakindlust tuttavlikust kaugemale minnes ning uskmatautega sõbrustades. Osa soovib vältida raskusi oma elus, mis võivad tekkida kaasinimeste kaasamisest. Paljud kaasaja perekonnad ajavad segamini *külalislahkuse* ja *lõbustamise*.

Mil viisil peegeldab sinu kodune elu su vaimulikku olukorda?

Toetav mõte: Ellen G. White' raamatust *Adventkodu*, peatükid „Võimas kristlik tunnistus“, lk 35–39 ja „Suhtumine mitteusklikkusse kaaslasesse“, lk 348–352; raamatust *Tervise teenistuses* peatükk „Kodune teenimistöö“, lk 349–355; raamatust *Prohvetid ja kuningad* peatükk „saadikud Babülooniast“, lk 340–348.

Kodu jõud evangelismis. „Õige kodu mõju inimsüdametele ja -eludele on palju võimsam kui ükski jutlus, mida on võimalik pidada.

Meie mõjusfäär võib tunduda kitsas, meie võimekus väike, võimalused napid, teadmised ja oskused piiratud, kuid ometi on meil oma kodu soodsate juhuste ustava kasutamisega imelised võimalused.“ – Ellen G. White, *Tervise teenistuses*, lk 352, 355.

Küsimused aruteluks:

1. Küsi klassis kelleltki, kas kellegi kodu mõju oli see, mis aitas tal langetada otsuse Kristuse poolt. Vestelge sellest, mis niisuguse mõjutuse andis. Mida saab klass sellest kogemusest õppida?
2. Kuidas saate klassina praktiliselt teenida uskmatu abikaasaga perekonda?
3. Rääkige klassis mõnest kitsaskohast kodus, mis töötab usule vastu. Pange paberile kirja mõni selline kitsaskoht, siis aga kirjutage teisele poole *võimalikud lahendused*.
4. Kristlaste eraelu on vahend, millega tunnistada lastele, uskmata abi-kaasale, teistele sugulastele ja külalistele. Kuigi kodus jagatav usk ei ole alati nii täiuslik, nagu tahaks, ega tule alati kõneaineks sugulaste ja külalistega, püüdku ebatäiuslikud pereliikmed juhtida tähelepanu täiuslikule Päästjale. Päästja nimel väljendatud helde külalislahkuse kaudu võimaldavad nad armul päriselt puudutada kõikide elu, kes nendega kokku puutuvad. Mõtle, millist mõju avaldab sinu kodu neile, kes külla tulevad. Mida saad teha, et muuta see paremaks tunnistuseks usust kõigi jaoks, kes üles su ukسلäve astuvad?

Tänab Jumalat koos HIViga

Selle loo on kirjutanud Andrew McChesney.

Maria Samol on HIV ja ta tänab Jumalat.

Maria sündis seitsmenda päeva adventistide perekonda Nicuadala külas Mosambiigis ja ta ristiti 7aastaselt. Tema külas ei olnud keskkooli, seepärast kolis ta õpingute jätkamiseks Quilimanesse, 30minutilise autosõidu kaugusele lõunasse. Seal sai ta uusi sõpru, kes tegid ta tuttavaks alkoholi ja tubakaga.

Maria ema-isa said teada, et tütar suitsetas ja jõi viina, alles pärast seda, kui ta abiellus. Ühel päeval tuli isa talle külla ja astus uksest sisse siis, kui Maria suitsetas. Isa ei öelnud sõnagi, aga Mariat valdas süütunne ning ta otsustas, et ei suitseta ega tarbi enam kunagi alkoholi.

Suitsetamisest loobumine osutus kergeks, kuid joomisest vabanemine oli Maria jaoks palju keerulisem. Ta palvetas abi pärast. Jumal vastas tavatul moel, ütles ta. Ta hakkas kannatama tõsiste paanikahoogude all. Kartes, et ta sureb, viis Maria abikaasa naise Lõuna-Aafrikasse ravile. Lõuna-Aafrika arst hoiatas, et Maria võib kolme kuuga surra, kui ta alkoholist ei loobu.

Maria lõpetas joomise 45päevase taastusprogrammi abiga, pöördus tagasi Mosambiiki ja pühendas oma elu taas Jeesusele.

Siis suri ta abikaasa. Kuus aastat hiljem sai Maria rabava teate, et mees oli HI-viiruse kandja – ja oli viiruse edasi andnud ka temale.

„Sellest ajast alates,“ ütles ta naeratades, „olen ma tänanud Jumalat.“

Põhjuseks on see, et ta tunneb ennast tervemana kui kunagi varem oma elus.

„Mu tervis on parem kui enne seda, mil ma viirusega nakatusin, ja mu teadvus on selge,“ ütles ta.

Täna töötab nelja lapselapse vanaema Maria kaupmehena, kes ostab küla-des kokku kulda ja kalliskive ning müüb neid Nampulas, Mosambiigi suuruselt kolmandas linnas. Kuid tema kireks on julgustada teisi HI-viiruse kandjaid.

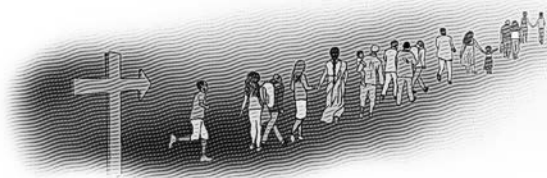
„Paljud inimesed kaotavad lootuse, kui saavad teada, et nad on nakatunud,“ ütles ta. „Neil ei ole kellegagi sellest rääkida ja nad surevad.“

Ta ütles, et adventistid peaksid pidama oma eriliseks kohustuseks jõuda nendeni, kel on HIV, palvetama koos nendega ja julgustama neid.

„Räägin neile lootusest, mis on minul Jeesuses, ja kõnelen Tema peatsest tulekust,“ ütles ta.

Osa 2019. aasta esimese veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest läheb orbudekodu rajamiseks lastele, kes on Nampulas kaotanud HIV ja AIDSi tõttu oma vanemad. Täname teid misjoniannetuste eest.

Südamete pööramine lõpuajal

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: *Ml 3:23, 24; Mt 11:14, 15; 17:10, 1Kn 16:29 – 1Kn 18:20–45; Mt 3:2.*

Juhtsalm: „Vaata, ma läkitan teile prohvet Eelija, enne kui tuleb Issanda päev, suur ja kardetav. Ja tema pöörab vanemate südamed jälle laste poole ja laste südamed vanemate poole, et ma ei peaks tulema ja lööma maad needusega“ (**Ml 3:23, 24**).

Elame oma elu etappidena. Mõnikord lähevad need etapid hästi, mõnikord mitte. Mõnikord on perekonnad terved ja tugevad, vahel on need rabadad või lausa purunenud.

Mis tahes faasis ollakse, mis tahes etapp käes on, ükskõik, millises olukorras oleme hetkel ise või on meie perekond, saame elada ja peame elama Jumala töotuste valguses, klammerduda nende külge kogu südamest, hingest ja jõust, sest lõpuks on need meie ainus lootus. Kuid see-eest on need tohutu lootus. Jumala Sõnast õhkub töotusi – töotusi, millest saame kinni haarata nii meie ise, meie armsad, perekond kui ka kogudus, vaatamata sellele, milises etapis oleme ise või on meie pere.

Selle veerandaasta viimases õppetükis vaatame mõningaid erineva taustaga piiblilugusid, töotusi ja kogemusi. Seda tehes püüame otsida õppetunde enda jaoks praegu, ükskõik, milline ka meie taust olema juhtub. Vägaagi tõenäoliselt on sul – vaatamata sellele, kes sa oled, kus sa oled ja milline on su elujärk – võitlusi, hirme ja muretsemist. Õnneks teenime Jumalat, kes teab, millega me silmitsi seisame, ning teab lisaks (võime kindlad olla) juba kõike ette.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 29. juuniks.

Võrdle ettekuulutust Eelija tulekust Uue Testamendi viidetega sellele sündmusele. MI 3:23, 24, Mt 11:14, 15; 17:10; Mk 6:15; Lk 1:17.

Malaki päevil anus Jumal oma rahvast: „Pöörduge tagasi minu juurde, siis pöördun mina teie juurde,“ ja sai upsaka vastuse: „Kuidas me peaksime pöörduma?“ (MI 3:7) Pettunud prohvet teatas, et antakse veel üks vaimuliku ärkamise võimalus. Meenutades südantpööravat reformi, mille Eelija alustas (1Kn 18:37), kuulutas Malaki tema tulekut uuesti ette, et pöörata „vanemate südamed jälle laste poole ja laste südamed vanemate poole“ (MI 3:24).

Juudi traditsioon arendas välja mõtte, et Eelija ilmub isiklikult Messia tuleku eel (võrdle Mt 17:10; Mk 6:15). Uus Testament aga esitleb Ristija Johannest selle prohvetikuulutuse täitjana (Mt 11:14, 15; Lk 1:17).

Mida tähendab sinu meelest väljend „pöörab südamed“?

Seda piiblisalmi on võimalik rakendada mitmeti: *See osutab israeli rahva lepitamisele Issandaga.* Jumal kui Isa (Js 63:16) on pööranud oma viha enda lastelt ära (Mi 7:18, 19) ja kutsub neid pöörduma tagasi Tema juurde (Js 44:22; MI 3:7). *See osutab hilisemate põlvkondade taasühendamisele ustavate eelkäijatega nende lepingu uuendamise kaudu.* Vana Testament edastab Jumala rahvale korduvalt prohveti üleskutse järgida usuisade usku. Lepingule ustavusega oli otseselt seotud see, kas maa oli jätkuvalt õnnistatud elupaik või mitte (5Ms 4:29–31). *See osutab peresuhete taastamisele ja uuendamisele.* Lapsevanema ja lapse suhted on Jumala lepingule ustav olemise praktiline väljund. Ka siin põimub lapsevanemate ja laste kohustuste täitmine ühte maa jätkuva pärimise ja Jumala õnnistusega (Õp 2:21).

Milline on Jumalaga taastatud suhte ja meie perega taastatud suhte seos? Miks peab üks eelnema teisele?

Esmaspäev, 24. juuni

Perekonna jällenägemine

lisebel, kuningas Ahabi siidonlasest naine, tõi Iisraeli sisse Baali teenimise ning kiirendas sellega riigi moraalset allakäiku. Jumala õpetused, mis tõstsid ausse abielu, perekonna ja seksuaalsuse, jäid varju selliste tavade tõttu nagu verepilastus (lähisugulaste – õdede ja vendade või vanemate ja laste – vaheline seksuaalsuhe), prostitutsioon ja muud seksuaalsed perverssused. Sellisele jumalakummardamisest tõusnud tüli näitelavale astus Eelija, kelle enda nimi – „Minu Jumal on Jehoova“ – oli etteheiteks Baalile.

Missuguse Eelija kogemuse tõttu hakati teda seostama paganlike uskumuste ümberlükkamise ning perekondadele uue elu toomisega? 1Kn 16:29 – 17:24; võrdle Lk 4:25, 26.

Eelijast sai tagaotsitud mees pärast seda, kui ta kuulutas, et maale tuleb põua needus. Jumal varjas teda väheusutavas kohas – vaese lesknaise elupaigas Sareptas Siidonimaal, lisebeli kodulinna lähedal. Eelija tervitas lesknaist karmi katsega – kasutagu too oma viimane küttematerjal, õli ja jahu Eelija toitmiseks ning usaldagu Jumala kätte oma tulevik. Naise usk sai legendaarseks. Jeesus ise märkis selle hiljem ära (Lk 4:26). Kuna õlist ja jahust jätkus paljudeks päevadeks, õppis naine Issandat rohkem tundma. Siis, kurb küll, jäi tema ainus poeg haigeks ja suri. Oma leinast Eelijale rääkides kõlas naise jutus teda ümbritsevast religioonist tuttavlik – moondunud uskumused, mis ujutasid nüüd Iisraeli üle –, et kellegi patt nõuab lapse ohverdamist (1Kn 17:18; võrdle Jr 19:5; Mi 6:7).

Kuidas toimis foiniikia naise vaimulikule kogemusele oma pojaga taas kokku saamine? 1Kn 17:24. Mida me tema lausutust teada saame?

Ema reaktsioon näitab Eelija sõnumi toimet. Usk Jumalasse ja Tema Sõnasse ärkab südames siis, kui Tema väe abil elu uuendatakse ja perekond taasühineb. Paljud võivad täna nõustuda jutlustatavate doktriinidega, kuid nende vaimulik kogemus on leige. Kui aga Jumala Sõna tõdesid isiklikult kogetakse ning ärkamine ja uuendus ilmneb kodustes suhetes, tuleb veendumus südamesse palju jõulisemalt.

Milliseid perekonna jällenägemisi sa ikka veel ootad? Missuguste Jumala töotuste külge sa klammerdud, mis annavad sulle lootust selleks taasühinemiseks?

Loe 1Kn 18:20–45. Kirjuta lünka, mis on selles episoodis oluline. Kuigi kontekst on täiesti teistsugune, kuidas siiski saab selles loos olevaid põhimõtteid rakendada pereelu kohta?

Karmeli mäel igatses Eelija, et tema rahvas lepingu uuendaks, pöörduks tagasi oma isade usu juurde, mis tooks nende ellu, nende koju ja maale paranemise.

Õhtuse ohvri aeg. Pärast seda, kui paganlikel preestritel oma ohvriga luhta läks, oli Eelija kord. Ta tegutses kaalutletult. See päevatund tõmbas tähelepanu Jumala lunastusplaanile, mille väljendajaks oli pühamuteenistus (võrdle 2Ms 29:41). Kutse: „Astuge minu juurde“ (1Kn 18:30) tuletab meile meelde tõsiasja, et Päästja võtab patused lahkelt vastu (võrdle Mt 11:28). Lapsevanelmad, kellele teeb valu lapse jonnakus, saavad kinnituse, et Jumal armastab neid sama kindlalt, nagu Ta armastas iisraellasi. Jumal tegutseb lakkamatult, et eksijaid enda juurde tõmmata.

Eelija tähelepanu keskenemine Jumala altarile leiab oma vaste meie ajal siis, kui Jeesus ja Tema päästev arm perekondades esile tõstetakse. Perekonnapalvus on võimalus rääkida Temaga palves, rääkida Temale üksteisest, saada uuesti Temalt lunastav tasuta arm ning anda oma südamele aega mõtiskleda Tema õpetuste üle.

Eelija palutud vastus pidi olema märgiks, et Jumal oli nad enda omaks tagasi võtnud. 1Kn 18:37 ütleb, et „see rahvas saaks teada,... et sina pöörad tagasi nende südamed“. Me ei saa oma südant Jumala poole pöörata; me saame ainult vastata Tema armule, ja seda annab Ta vabalt.

Kõike põletava tule langemine, mitte süüdlaste peale, vaid ohvri peale, osutab Jeesusele, kes tehti „patuks meie asemel,... et meie saaksime Jumala õiguseks tema sees“ (2Kr 5:21). Ülestunnistus ja tänu vallandub inimese huulilt. Kuna valeprohvetid ei võtnud vastu Jumala kutset, hukati nad. Seejärel lõpetasid värskendavad vihmad maal lasunud needuse.

Millises olukorras on sinu kodune „altar“? Mil viisil saad oma kodus „altari taas üles ehitada“, juhul kui see vajab parandamist?

Käskäes Gabrieli ettekuulutusega (Lk 1:17) ja Jeesuse sõnadega ettekuulutatud Eelijast (Mt 11:14; 17:12, 13) kinnitavad evangeeliumi kirjutajad, et Ristija Johannes oli „saadik“, kes valmistas Issandale teed (Mt 11:10; Mk 1:2; Lk 7:27; võrdle Ml 3:1).

Märgi ära Johannese sõnumi põhitahud. Mismoodi tema sõnum „südant pööras“? Mt 3:2, 8; 14:4; Mk 1:4; Lk 3:3, 8, 9, 11, 13, 14.

Nagu talumees, kes künnab kõva maad, et valmistada seda ette seemne vastuvõtmiseks, mõistis Johannes avalikult hukka patu ning ergutas patuseid kahetsusele. Inimloomus on selline, et ilma eneseanalüüsita, ilma oma tõelise olukorra äratundmiseta ei tunne see vajadust parema järele. Johannese sõnum pööras inimesed Jumala nõudmiste pühaduse poole ja pani tajuma vajadust Tema täiusliku õiguse järele. Ehtsat patukahetsust tähistab alati alandlikkus ning Jumalalt abi otsimine, et käitumine muutuks. Osutades nende enesekesksle silmakirjalikkusele, kes väitsid, et Aabraham oli nende isa, püüdis ta avada isade usu sügavama tähenduse.

Kuidas valmistas Ristija Johannese kuulutus teed Jeesusele? Jh 1:35–37; 3:27–30.

Johannesele oli näidatud, et Jeesus oli Jumala Tall. Kui ta Jeesust sel viisil tutvustas (Jh 1:29, 36), siis pööras ta inimesed otseselt Issanda poole. Andreas ja Johannese teine jünger Johannes – evangeeliumi autor, kes sellest päevast kirjutas – lahkusid Ristija juurest ja hakkasid Jeesuse jüngriteks. Eelija sõnum osutab küll vajadusele meelt parandada, kuid lisaks osutab see äratuntavalt patust Päästjale, tekitab Tema vastu huvi ja tutvustab Teda inimestele.

Kui Ristija Johannes astuks sinu koju, siis mida sa arvad, mida ta ütleks?

Teatud mõttes näeme adventistidena ennast Ristija Johannese osas. Usupuha-
stuse ja meeleparanduse kuulutamine püüdis valmistada teed Jeesuse
esimesele tulekule; liikumisena näeme ennast tegemas sama Tema teiseks
tulekuks.

Loe palvemeelselt Lk 1:17. Kuidas võtavad need sõnad kokku meie kuulutuse?

Taevane Isa on Kristuse risti kaudu pööranud oma laste südame tagasi Tema
juurde ja on pööranud oma laste südamed üksteise poole. Eelija sõnum
palub perekondadel uskuda seda tohutult head uudist (2Kr 5:18–21; võrdle
Ef 2:11–18) ning olla armuga täidetud inimesed, kui Püha Vaim neis armas-
tuse saagi esile toob.

Maailm vajab meeleheitlikult omakasupüüdmatu hoolimise, kestva pühendu-
mise ja Jumalasse vankumatult kiindumise tõendust. Jumala armust saavad
kristlikud perekonnad sellise tõenduse anda. Ometi tuleb meeles pidada, et
sõnum, mis on meil maailma jaoks, on ka meie endi jaoks. Niikaua, kui evan-
geeliumi, ühtsuse, armastuse ja eneseohverduse põhimõtted ei ilmne meie
keskel – eriti meie perekondades –, oleme jõuetud jagama seda sõnumit kaas-
inimestele. Kõik kõneosavad jutlused, kogu loogika ja piibellikud ettekanded
pole piisavad: maailm vajab meie kuulutatava pühendumise ilmnemist meie
enda elus, eriti pereelus. Just nagu Ristija Johannesel oli vägi, mis muutis elu-
sid ja tegi tema jutlustamise mõjusaks, nii saame Jumala armu kaudu teha
sama, kuid ainult sel määral, kui palju oleme valmis kaasa töötama.

Jeesuse tõttu oleme osa taevasest perekonnast (Ef 3:15). Seega, ükskõik, kas
oleme perekond ühe või mitme liikmega, kutsutakse meid tunnistama Juma-
last, keda me oma sõnul teenime, ning mitte miski ei saa teha meie tunnis-
tust tõhusamaks kui näidata maailmale, milline saab perekond – vaatamata
selle suurusele – evangeeliumi vael olla.

Mida saad teha eelkõige selleks, et näidata oma kõige lähedasema- tele – kas otseselt perekonnale või kellelegi teisele –, et sa armastad neid ja hoolid neist?

Reede, 28. juuni

Toetav mõte: Ellen G. White' raamatust *Prohvetid ja kuningad* peatükk „Karmel“, lk 143–154; raamatust *Ajastute igatsus* peatükk „Hääl kõrbes“, lk 97–108.

„Meie kuulutus peab olema sama otsene nagu oli Johannese oma. Ta noomis kuningaid nende ülekohtu pärast. Vaatamata sellele, et tema elu oli ohus, ei lubanud ta iial tõel huulil raugeda. Meie töö käesoleval ajastul peab saama ustavalt tehtud.“ – *Piibli kommentaarid, SPA poolt välja antud*, 4. kd, Ellen G. White'i märked, lk 1184.

Küsimused aruteluks:

1. Vestelge klassis Eelija sõnumi asjakohasuse üle teie kohalikus koguduses. Mida saad teha, et aidata oma kogudusel mõista seda sõnumit ja selle rolli ning aidata seda levitada?
2. Need, kes on tahtlikud, jagagu klassis oma isiklikku kogemust sellest, kuidas nende „süda pöörati“. Millised olid muutused? Millise kogemuse andis see nende enda ja nende perekonna elu jaoks?
3. Kui näeme ennast Ristija Johannese rollis, siis mida oodata – mis peaks meiega juhtuma? Millise sõnumi see vastus kaudselt annab?
4. Valmistage klassis ette selline avaldus nagu „Perekonna põhimõtete deklaratsioon“, mis võtaks kõige paremini kokku piibelliku arusaama perekonnast. Millist kriteeriumi kasutaksid nende põhimõtete välja töötamiseks? Mida oled sellel veerandaastal õppinud, mis ehk aitab sul paika panna, millised põhimõtted need olla võiksid? Ole valmis oma mõtteid jagama terve kogudusega.
5. Missugustest töotustest saad lapsevanemana kinni hakata, kui su laps, vähemalt praegusel etapil, on Issandast eemale läinud?

Minu kolm soovi

Kirja pannud Lu Shen-Xiong.

Aasta pärast oma ristimist asusin uuele tööle veoautojuhina, sest eelmises töökohas tulid hingamispäeva pärast vastuolud.

Tööküsitluse käigus andsin teada, et mul on kolm taotlust:

1. Ma ei tööta hingamispäeval.
2. Ma soovin, et kompanii toidukarbist poleks sealiha.
3. Ma tahaksin saada laenuks 50 000 Taiwani dollarit.

Ülemus oli mu julguse pärast sõnatu. Kuid ta ütles: „Mine täna tööle ja me räägime neist asjust pärastpoole.“ Ta tahtis näha, kuidas ma töötan.

Pärast tööpäeva lõppu kutsus ülemus mu välja.

„Sa võid laupäeva asemel töötada pühapäeval, aga miks sa sealiha ei söö?“ küsis ta.

Tema kompanii, nagu paljud Taiwani kompaniid, annavad töötajatele iga päev toidukarbi.

„Sealiha on odavam kui kana- või loomaliha, nii et miks sa seda ei söö?“ küsis ta.

„See on minu usuline veendumus,“ vastasin ma.

Ülemus mõtles hetke.

„Hästi,“ ütles ta. „Ma ei anna sulle sealiha süüa. Aga milleks 50 000 Taiwani dollariline laen?“

Selgitasin talle, et olin hiljaaegu autoõnnetuses vigastada saanud ja mul polnud pärast seda raha haigla-arveid maksta ega uut autot osta.

„Kui ma annan sulle 50 000, siis kuidas sa selle tagasi maksad?“ küsis ülemus. „Kas sa annad mulle iga kuu 10 000 või võib-olla 20 000 kuu kohta?“

„Ei, ütlesin ma, „annan sulle 1 000 dollarit kuus.“

Ülemus ei suutnud oma kõrvu uskuda. Igakuine tagasimakse 1 000 Taiwani dollari ulatuses tähendanuks laenu tagasi maksmist rohkem kui nelja aasta jooksul.

Kuid miski – või Keegi – mõjutas ülemust mulle võimalust andma ning ta nõustus selle viimase taotlusega.

Kui olin olnud kuus kuud uues töökohas, kutsus ülemus mu välja.

„Kustutan su võla, sest sa oled nii hea tööline,“ ütles ta.

Nüüd ei suutnud mina oma kõrvu uskuda. Jumala jaoks töötada on hea!

Enne töövestlust olin palvetanud Jumala poole nii: „Ma tahan seda uut tööd, kuid Sina tead, et mul on need kolm soovi. Palun sekku.“ Jumal vastas mu palvele. Kui teeme evangeeliumitööd, siis ei seisa miski teel ees.

Sellest ajast on möödunud ligi 20 aastat. 60aastane Lu Shen-Xiong jätkab täiskohaga veoautojuhina. Samuti on ta osutunud Taiwanil üheks kõige tagajärjekamaks kogudusejuhiks, ning on kolmest hääbuvast kogudusest moodustanud ühe jõulise koguduse. Loe rohkem aadressil bit.ly/taiwan-truck-driver.